3 AĞUSTOS 1980 PAZAR 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

İki ülke arasındaki ilişkilerin gerginleşmesi nedeniyle

Türkiye ve Irak büyükelçilerini geri çekti

- MSP Genel Başkanı Erbakan, davetli olarak gittiği Irak'ta temaslarını sürdürüyor.

HABERİ 7. SAYFADA

Yeniden Halkevleri Genel Başkanlığı'na seçilen Tabii Senatör Ahmet Yıldız:

"Faşizmin bize özgü bir modeli uygulanmakta"

- Halkevleri 1. Olağanüstü Kurultayı'nda Yönetim Kurulu üyeliklerine CHP'li parlamenterler, bilim adamları ve sanatçılar getirildi

HABERİ 7. SAYFADA

1. Ordu Askeri Mahkemesi'nin oğlu için verdiği kararı değerlendiren baba Önsoy:

"örnek olsun hiç kimseye işkence yapılmasın"

Bir canlarını yitiren, olayı kamuoyuna yansıtmak ve insanların işkence görmelerini engellemek isteyen Önsoy ailesi, şimdi oğullarının ölümüne neden olan kişilerin yargıç önüne çıkartılacakları günü bekliyor. (Fotoğraf: DEMOKRAT)

HUKUKÇU VE DOKTORLARIN DEĞERLENDİRMESİ

- Türk Tabipler Birliği Başkanı Dr. Erdal Atabek: "Karar tıp bilimi açısından da doğru ve olumlu bir karardır"
- Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Nevzat Helvacı: "Adalet bu kararla yücelmiş, saygınlık kazanmıştır"

HABERİ 5. SAYFADA

"TAHKİKAT YAPACAĞIZ" DİYE GÖTÜRDÜLER...

Denizli Emniyet Müdürlüğü'nde sorgulama sırasında kendisine işkence yapıldığını öne süren gencin sırtında sigara yanıkları gözlendi.

Denizli Emniyeti'nde bir gence 6.5 saat işkence yapıldı

- Metin Taşçı adlı genç: Parmaklarımdan, organımdan ve dudaklarımdan elektrik verdiler.
- Taşçı'nın babası: Oğlumun her tarafı yara bere içindeydi. Konuşacak durumda değildi. Bir baba olarak neye uğradığımı şaşırdım. İşkencecileri Denizli C.Savcılığına şikayet ettim. Canavarlardan hesap sorulmasını istedim.

HABERİ 7. SAYFADA

Başbakan son gelişmelerle ilgili basın toplantısı yaptı

Demirel: "Mücadele, stratejisi, taktiği olan bir ciddi mücadeledir"

HABERİ 7. SAYFADA

Ecevit: "Hükümet karşımıza MGK'nu kalkan gibi kullanarak çıkmamalıdır"

HABERİ 7. SAYFADA

Amerikan tekellerinin gazetesi

Wall Street Journal, AP-CHP işbirliği öneriyor

- Türkiye'de politik bir şiddet patlaması olduğunu yazan gazetede, Türkiye'nin politik durumunda değişme olmadıkça batının önlem paketinin işe yaramayacağı kaydedildi.

NEWYORK (THA)

Amerikan tekellerinin görüşlerini yansıtan New-York gazetesi Wall Street Journal'da geçtiğimiz Salı günü yayınlanan bir yorumda Türkiye'de iki büyük partinin aralarındaki rekabete son verip, ekonomik ve politik düzenin sağlanmasının yolları konusunda anlaşamadıkça Batı'nın kurtarma paketinin sonuç vermeyeceği öne sürüldü.

Son üç hafta içinde Türkiye'de bir şiddet patlamasının ortaya çıktığını belirten gazete şöyle devam etti: "Şiddet patlaması iktidardaki Süley-

(Devamı 7. Sayfada)

AMASYA VALİSİNİ GÖREVE DAVET EDİYORUZ!... (1)

Merzifon'da faşistlerin Ramazan ayını fırsat bilerek İslamiyeti istismar eylemlerini alabildiğine arttırdıkları bildiriliyor. Alaca Minare Camii Merzifon'un tepelerinde bir yerde bulunuyor. Dini istismar eden bir grup saldırgan buradan halka uzun menzilli silahlarla ateş açıyor. Yurttaşlar konu ile ilgili olarak şunları söylüyor: "Bizim de ateş edilen camiye ateş açmamızı bekliyorlar. O zaman, "Komünistler camiye saldırdı" diye halkı kışkırtacaklar. Ama biz bu oyuna gelmiyoruz."

Ramazan ayını fırsat bilerek İslamiyeti istismar eylemlerini yoğunlaştırdılar

FAŞİSTLER MERZİFON'DA ALACA CAMİİ'NDEN HALKA ATEŞ AÇIYOR

- "Geceleri sabaha kadar kurşun yağar üzerimize Alaca Minare Camii'nden, onun yanındaki sarı boş evden, bir inşaattan...
- Yurttaşlar Amasya Valisi Abidin Coşkun'un faşistlerin eylemleri üzerine "Kendi başınızın çaresine bakın" dediğini öne sürdüler.

Kerim DOĞRU

HABERİ 7. SAYFADA

SENDİKALAR VE ÜNİVERSİTE ÇEVRELERİ GREV ERTELEME KARARINA KARŞI ÇIKIYOR

— 2 —

DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova:

"Grev erteleme kararları yasalardan çıkarılmalıdır"

- Akova: "Grev ertelemeleri sorunun çözümü için çıkar yol değildir. Gerçekte, 'milli güvenlik ve memleket sağlığı' sorunları tartışılır noktaya geldi"

HABERİ 4. SAYFADA

Maden-İş Genel Başkanlığına Mehmet Karaca seçildi

HABERİ 7. SAYFADA

Mecidiyeköy'de faşistler bu kez de bir işçiyi işkenceyle öldürdüler.

Çarşamba'da bir kahve faşistlerce tarandı: 4 kişi öldü, 9 kişi yaralandı

- İzmit ve Ankara'da sağ görüşlü iki kişi öldürüldü.

HABERİ 5. SAYFADA

TBP Genel Başkan Vekili Haydar Veziroğlu:

"Tunceli'de halka eziyet ediliyor"

- "Tahkikat Elazığ Polis Teşkilatı tarafından yönetilmektedir. Bu ekip kesinlikle yan tutmaktadır. Sağ görüşlü oldukları bilinmektedir. Bu durumu Sıkıyönetim Komutanına anlattım"

HABERİ 7. SAYFADA

Genişletilmiş Sıkıyönetim Eşgüdüm Toplantısı yapılıyor

- Toplantıda, 17 Haziran'da yapılan son eşgüdüm toplantısından bu yana geçen 1,5 aylık süre içinde Sıkıyönetim bölgeleri ve diğer bölgelerde meydana gelen olaylar gözden geçirilecek, alınacak yeni önlemler saptanacak.

HABERİ 7. SAYFADA

İsrail parlamentosunun Kudüs'ü başkent yapma kararının kesinleşmesi üzerine binlerce Filistinli, işgal altındaki Kudüs'te sokağa dökülerek İsrail'in istilacı politikasını protesto etti.

Filistinli göstericiler: Kudüs'ü kan ve ateşle kurtaracağız

İsrail'in Kudüs'ü Başkent ilan etmesi Kudüs'te protesto edildi

- Birleşmiş Milletler İslam ülkeleri grubu, Güvenlik Konseyini toplantıya çağırdı.

HABERİ 7. SAYFADA

İŞTE SATIŞA ÇIKARTILAN "İMECE KARTLARI"

Bugün okurlarımız başta olmak üzere tüm kamuoyunun bildiği bir takım güçlüklerle karşı karşıyayız. Bu güçlükleri yine sizlerle birlikte aşacağız. Yedi ay önce başlattığımız imece bugün yeni görevlerle karşı karşıya. Karşılaştığımız güçlükleri aşmak için "İmece Kartları" nı satışa çıkardık. Tüm DEMOKRAT okurlarını ve DEMOKRAT'ın yaşamasını isteyen herkesi bu imeceye katılmaya çağırıyoruz. Tanesi 100. TL'ye satılan kartları gazete bürolarımızdan ve aşağıdaki banka hesapları ve posta aracılığıyla temin edebilirsiniz. İş Bankası Türbe Şubesi 2640 nolu hesap ve Ziraat Bankası Çemberlitaş Şubesi 172. nolu hesap.

HAFTANIN İÇİNDEN...

Balgat katliamını gerçekleştiren iki faşistin Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçırılmasıyla başlayan hafta Ecevit ve Demirel'in Çankaya Köşkünde üzerinde anlaştıkları beş baskı yasasına ilişkin tartışmalarla geçti.

BEŞ BASKI YASASI VE CHP'DE TARTIŞMA

CHP Genel Yönetim Kurulu pazartesi günü toplanarak "Hükümeti düşürmek için izlenecek politikayı ve bunun gerçekleşmesi halinde genel seçimlere kadar yerine bir Onarım Hükümeti kurulması için yapılacak girişimleri" tartıştı. Aynı tartışma Salı günü CHP Ortak Grubunda devam etti. Bu arada Ortak Grup toplantısında CHP İzmir Milletvekili Süleyman Genç, Ecevit ve Demirel'in Çankaya'da üzerinde anlaşmaya vardıkları beş yasa tasarısını "baskı yasası" olarak niteledi. Genç'in bu sözleri üzerine yeniden söz alan Ecevit ise "Bu yasa tasarılarının kendi dönemlerinde hazırlandığını ve bunları baskı yasası diye nitelemenin, parti açısından intihar etmek anlamına geleceğini" söyledi.

CHP'de iç tartışmalar sürerken Millet Meclisi Danışma Kurulu'nun kararı sonucu, baskı yasası tasarılarını incelemek üzere CHP-AP-MSP-MHP'li üyelerin katıldığı bir "partilerarası komisyon" oluşturuldu. Önümüzdeki günlerde Danışma Kurulu yeniden toplanarak bu komisyonun hazırladığı rapor üzerinde çalışmalarını sürdürecek.

Kuşkusuz beş baskı yasasına ilişkin CHP'deki iç tartışma önümüzdeki hafta daha da genişleyip büyüyecek. Parlamento dışındaki bazı etkili ve yetkili çevrelerin de uzun zamandır kamuoyu önünde çıkmasını açıkça talep ettikleri söz konusu yasaların çıkarılmasına yardımcı olmayı kabullenen CHP yönetimi, bir ölçüde de, AP ve MHP'nin bu çevrelerle bütünleşme politikalarına müdahale etmek amacıyla parti içinde bu konudaki tartışmaları mümkün olduğu kadar etkisizleştirmek için çaba sarfediyor. Bunun için de CHP parlamentodaki üyelerinin dikkatini mümkün olduğunca bu yasa tasarılarından uzaklaştırmak amacıyla "Hükümetin düşürülmesi ve Onarım Hükümeti'nin kurulması" konusunda tartışma açıyor. Böylesi bir tartışma CHP yönetiminin varolan koşullarda Demirel Hükümeti'ne ve "erken seçim" dayatmasına karşı bir alternatif oluşturup, içinde bulunduğu siyasal çözümsüzlüğü aşma çabası içinde görünme olarak da değerlendirilebilir.

"Firar"

GENSORULAR VE KUDÜS SORUNU

CHP yönetimi Adalet, Maliye, Ticaret ve Dışişleri Bakanları ve Hükümet hakkında ardarda gensorular verme taktiğini benimsedikten sonra ilk gensoruyu Maliye Bakanı İsmet Sezgin hakkında vermeyi kararlaştırdı. CHP yönetimi, bu "ardarda gensoru" taktiğiyle Bakanlar aleyhine vereceği gensorularla parlamentoda MSP ile Hükümeti düşürmeye ve yeni bir hükümet oluşturmaya kadar varabilecek daha geniş kapsamlı bir eylem birliğinin koşullarını yaratmaya çalışıyor. CHP yönetiminin MSP'nin Dışişleri Bakanı Erkmen hakkında verdiği gensoruyu desteklemeyi kararlaştırması da aynı politikanın bir ürünüdür.

MSP ve CHP'nin Dışişleri Bakanı hakkında gensoru vermesine neden olan İsrail yönetiminin Kudüs'ü başkent ilan etmesiyle birlikte Kudüs sorununun ulaştığı yeni boyutlar ise, Ortadoğu'da emperyalizmin artan sorunlarının, Türkiye'deki egemen güçlerin ve onların çeşitli siyasal temsilcilerinin açmazlarını derinleştirmesinin en son örneği. İran'a karşı takınılan tavırda olduğu gibi, Hükümet bu konuda da, derin açmazlarla karşı karşıya. Egemen güçlerin ekonomik ve askeri sorunların hafifletilmesi bugün hem ABD'nin suyuna gidip İsrail'le yakınlaşmayı, hem de Arap ülkelerinin çıkarlarına taban tabana zıt bir politikanın izlenmemesini gerektiriyor. Ortadoğu da halkların ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi yükseldikçe Amerikan emperyalizminin ve egemen güçlerin çözümsüzlükleri ve iç çelişkileri de giderek artıyor.

KAÇIRMA VE KURTARMA OPERASYONU

Bu haftanın en önemli olayı 1978 Ağustos'unda Ankara Balgat'ta 4 kahveyi tarayıp 5 yurttaşın ölümüne, 12 yurttaşın yaralanmasına neden olan ve haklarında verilen idam cezası Askeri Yargıtay'ca da onaylanan, iki azılı faşist, İsa Armağan ve Mustafa Pehlivanoğlu'nun Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinden kaçırılmasıydı. Hatırlanacağı gibi Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca da, benzer bir biçimde 79 Kasımında, Maltepe Askeri Ceza ve Tutukevinden subay elbisesi giydirilerek kaçırılmıştı.

Yargı organlarınca aranan azılı faşistleri, yüzlerine maske taktırıp devlet güçlerinin düzenlediği operasyonda yol göstericilik yaptırtan iktidar, "firar" olayından sonra uzun süre açıklama yapmayarak bu olayı unutturmak istedi.

(Devamı 7. Sayfada)

DÜŞÜNCE ALANI

Yeni – Çeltek Linyit İşletmesi Raporu

Maden Mühendisleri Odası
Araştırma Grubu

–2–

— Terk işlemi ne zaman tamamlanmış sayılır?

Yönetmeliğine uygun olarak hazırlanmış, terk talebine ilişkin vesaikin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca mahallinde incelenerek uygun bulunması ve madende gerekli emniyet tedbirlerinin alınmasından sonra Bakanlıkça bu konuda karar verilerek bu tarihte terk işlemi tamamlanmış sayılır.

— İşletme hakkı sahibi sahadaki faaliyeti kendiliğinden durdurabilir mi? Bakanlıkça verilmiş terk kararı bulunmayan bir işletmede, mücbir sebep ve beklenmeyen haller dışındaki bir nedenle işletme faaliyetine, işletme hakkı sahibince son verilmesi Maden Kanununun 75. ve 79. maddelerine aykırıdır. Şirketin bu konuda aldığı karar geçersizdir.

Maden Yasasının Maden Kanunu açısından bugünkü durumu nedir?

Yeni-Çeltek Kömür ve Madencilik A.Ş. uhdesine 40 yıl süre ile verilen işletme imtiyazı halen yürürlüktedir. Saha sahibinin terk istemi henüz sonuçlanmamıştır. Sahadaki işletme faaliyeti grev nedeni ile 1980 yılının Mayıs ayında durmuştur. İşyerindeki grev, Maden Kanunu açısından, işletme faaliyetinin durdurulmasına neden olabilecek mücbir sebep veya beklenilmeyen hal olarak kabul edilmemektedir. Sahanın fenni nezaretçisi 23.5.1980 günlü ihtarname ile görevinden azledildiği ve yerine başka bir fenni nezaretçi atanmadığından sahadaki işletme faaliyeti yeni bir fenni nezaretçi tayinine kadar Bakanlıkça durdurulmuştur. (Haziran 1980 de) Fenni Nezaret yönetmeliği uyarınca işletme hakkı sahibi, işletme faaliyetinin aksamıyacağı biçimde derhal yeni bir fenni nezaretçi mühendis tayin etmeye zorunludur.

Sonuç olarak işletme yetkilileri Maden Kanununda öngörülen gerekleri yerine getirmediklerinden yasal olarak, işletmenin kapatıldığı veya terk edildiği sözkonusu değildir. Ayrıca işyeri kapalı olmadığına göre, işverenin işyasası anlamında fesih yetkisini kullanmasının haklı ve yeterli nedeni olmadığı için geçerli olduğu söylenemez. Bu durumda işçilere yapılan fesih bildirimleri de hukuksal sonuç doğuramaz. İşveren bu olayda fesih yetkisini kötüye kullanmıştır.

Şimdi de Maden Kanununun 97. maddesinde ve Terk Talimatnamesindeki nedenlerin var olup olmadığını irdeleyelim; Sahada madenin tükenmesi: Yukarıda da değinildiği gibi sahada madenin tükenmesi söz konusu değildir. Zaten işletme yöneticileri de böyle bir iddiada bulunmamaktadırlar.

İşletmenin iktisaden imkansız hale gelmesi: Yeni-Çeltek linyit işletmesinin terk edilmek istenmesine, "işletilmesinin iktisaden imkansız hale gelmesi" gerekçe olarak gösterildiğine göre, bu gerekçenin geçerliliğinin incelenmesi gerekmektedir. İncelememizi önce mevcut duruma göre (112 milyon TL.den fazla zarar ettiği belirtilen 1979 yılına göre), sonra da zorunlu yatırımların yapılması ve sonuçta üretiminin arttırılması durumuna göre yapmak gerekecektir.

Yeni Çeltek Linyit işletmesinin 1979 yılı verilerine baktığımızda üretimin sınai maliyeti 2462.20 TL/ton (sonradan açıklayacağımız gibi bu rakam aslında 2177.20 TL/ton'dur), genel müdürlük masraf hissesi ve satış masrafları ile toplam maliyet 2564.21 TL/ton, toplam ticari maliyet ise 2903.10 TL/ton olarak belirlenmiş olmasına karşın, 1979 yılı satış fiyatları 843.75 TL ile 2000 TL arasında değiştiği görülmektedir.

Kömürün satış fiyatının herhangi bir kısıtlama olmaksızın düşük tutulmasının bir tek izahı olabilir: Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik AŞ. hissesinin % 86'sını denetleyen Şeker Fabrikaları A.Ş. ile geriye kalan hisselerin sahipleri Merzifon ve Amasya Belediyelerine, belirlenen satış fiatının da altında ucuz kömür satılmak istenmesi. Bu kuruluşlar da toplam kömür satışının yarısından fazlasını almaktadırlar. Yönetim kurulunu ellerinde bulunduran bu kuruluşlar düşük satış fiatı saptamakla işletmenen zarar etmesini peşinen kabullenmiş olmaktadırlar.

Kalitesinin yüksek olması nedeniyle piyasada (sanayi ve halk yakıtı olarak) oldukça aranan ve belirlenen fiatların iki hatta kimi zamanlarda üç katına alıcı bulabilen sözkonusu kömürün anılan kuruluşlarca düşük fiatlardan satın alınması, kendi kuruluşlarına kâr aktarmak istemelerinden kaynaklandığı söylenebilir.

1979 yılında büyük miktarda zarar edilmiş görünmesine, yanlış fiat politikasının yanında, üretim maliyetini kabartan diğer etkenler de görünmektedir. Bunlardan saptayabildiklerimizi aktarmaya çalışacağız.

Şirketin Ortaklar Yirmibeşinci Olağan Genel Kurul Toplantısında sunulan Çalışma Raporunda, 1979 yılında hazırlanan kömür miktarı 88.288 ton, 1980 yılına devreden üretime hazır kömür miktarı ise 2000 ton görünmesine karşılık, yerinde yapılan incelemelerde bu rakamların sırasıyla 148.000 ton ile 62.000 ton olduğu tesbit edilmiştir. Bu durumda 1979 yılında itfa edilen ihzarat ameliyatı değeri raporda belirtildiği gibi 66.950.947,84 olmayıp 40.869.000 TL olmaktadır. Bu durumda fazladan 26.082.000 TL zarar görülmektedir.

1979 yılında emekli olan 80 işçinin kıdem tazminatları zarar olarak gösterilmiştir. Gerekçe işletmenin o yılki zararı olmayan bu durum 33.881.549 TL gibi büyük bir rakama ulaşmaktadır. 1980 yılında yapılacak temizlik masrafları olarak ayrılan 7.105.000 tutarındaki tahsisat 1979 yılı zararları arasında gösterilmiştir. Geçmiş yıllardan kalan işçi alacakları ve diğer alacaklılara ödenen 1.460.965 TL tutarındaki miktar da 1979 yılına zarar olarak işlenmiştir. Şeker fabrikalarına satılan kömürün işletmenin araçlarıyla taşınmış olmasından doğan harcama miktarı 4.472.000 TL'ni bulmakta ve bu da zarar olarak görünmektedir. Şeker fabrikalarına ucuz fiatla kömür satmanın yanında, yapılan anlaşmalar sonucunda kömürün öngörülen niteliğin altında olması durumlarında ödenen toplam 1.919.000TL zarar olarak görünmektedir. Gerçekçi bir sözleşme ile bu durum önlenebilirdi kanısındayız.

Yukarıda anılan bu nedenlerle zarar hanesine işlenen miktar toplamı 75 milyon TL'sını bulmaktadır. Kömürün maliyetinin altındaki fiatlarla satılmasının dışında, salt muhasebe hataları nedeniyle (penalite miktarı dışında) 73 milyon TL aslında işletmenin zararı olmamasına karşın kayıtlara zarar olarak geçirilmiştir. Açıkça görülebileceği gibi, uygun bir fiyat politikası izlenmiş olunsaydı, şirketin zararından bahsetme olanağı olmayacağı gibi, tüm olumsuzluklara karşın bu üretim kapasitesinde bile şirketin kar etmesi durumu doğacaktı. Öte yandan bir işletmenin ömrünün kimi dönemlerinde şu ya da bu nedenlerle zarar etmiş olması bu işletmenin bir daha hiç bir koşulda kar etmeyeceği anlamına gelmiyeceği de açıktır.

Rezerv yönünden bir kısıtlama olmadığı sürece özellikle fiatların hükümetçe serbest bırakıldığı bir dönemde gerekli yatırımların yapılması ve teknik önlemlerin alınması ile böylesine bir işletmenin zarar etmesi için hiç bir neden yoktur. Önceki bölümlerde, öngörülen yatırımların gerçekleşmesiyle üretim kapasitesinin mevcut işçi sayısıyla en azından 300.000 ton/yıl'a çıkartılabileceği belirtilmiş idi. Öngörülen yatırımlar için kaba bir yaklaşımla 20 milyon TL harcanacağı ve işletmenin ömrünün bu aşamadan sonra 20 yıl olacağı varsayımıyla üretim maliyeti 1979 yılı değerleriyle 1.400 TL/ton dolayında olacağı hesaplanmıştır. Yine 1979 yılı değerleri ile kömür satış fiatının en az 2500 TL/ton olması gerektiği gerçeğinden hareketle işletmenin yıllık karının yaklaşık 275 milyon TL dolayında olacağı görülebilir.

SONUÇ :

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun bizlere tevdi ettiği görev uyarınca yerinde, gerek ocakta ve gerekse de büroda teknik ve mali belgeler üzerinde yapılan incelemeler sonucunda bu rapor düzenlenmiştir. Raporumuzda da ayrıntılı olarak açıkladığımız gibi :

1) Yeni Çeltek linyit işletmesinin bulunduğu imtiyaz sahasında 6 milyon ton işletilebilir (görünür-muhtemel) çok kaliteli kömür rezervi vardır.

2) Şu anda 400 ton/gün olan üretim kapasitesi, %90'ı gerçekleştirilen fakat yarım bırakılan skip desandrisinin tamamlanmasıyla 1000 ton/gün'e çıkabilecektir.

3) Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik A.Ş. maden yasasının 97. maddesinde anılan "işletilmesinin iktisaden imkansız hale gelmesi"'ni gerekçe göstererek, işletmeyi terk edebilmesi

(Devamı 7. Sayfada)

YARADANA SIĞINIP

Yatsıda sönen mum

Can YÜCEL

Çilekeşlik ve Seçkin Irk ikilisi üzerine kurulu Yahudi İdeolojisi, İsrail Devleti'nin İkinci Dünya Harbi bitiminde "Adanmış Toprak" üzerinde sağlamına kurulmasından sonra, öyle keskin bir değişim geçirdi ki, İnsanlık Tarihi'nin büyük mazlumları birden Firavunlaştılar, Nazi mezalimine uğramışlar, zulümde Nazileri gölgede bıraktılar. Seçkin Irk'ın seçkin cellatları Filistin halkına çektirmedik işkence bırakmadılar. Aslında, Yahudi sermayedarlarının metropollerde göze batmadan iş çevirmesine el vermek üzre tasarlanmış olan bu fıkara Yahudi yerleşimi, bir çırpıda domuzuna bir kışlaya çevrildi. İsrail Mucizesi diye anılan olgunun altında yatan şey, binlerce yıllık muazzam bir kültür ve uygarlık birikiminin emperyalizm için bir ileri karakol inşasına kurban edilmesidir. Onun içindir ki, Arapların canevlerine dikilmiş bu Amerika'dan taşıma suyla dönen canavar değirmene karşı, kimi zaman Donkişotça bir aciz içinde saldırmalarını alaya alanlarımız, mazlumun sonunda dağlar deviren Ah'ına kulak tıkayanlardır. Şimdiye dek, İsrail'in pervarsızlığına payandalık eden şey de, bir çok ülkelerin bu rezillik karşısında pespaye çıkarları uğruna benimsedikleri bu vurdumduymazlıktır. Begin gibi kıyıcılar, bunu pekiyi bildikleri içindir ki, Birleşmiş Milletler'de Filistin Sorununun büyük bir şamatayla tartışıldığı bir sırada, Kudüs'ü işgalleri altındaki Doğu'suyla bütünleştirerek, başkent ilan etmekten çekinmemektedirler. Amerika'da Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yarattığı böğür boşluğundan yararlanarak gerçekleştirilen bu Hitler'vâri ilhak oldu bittisi, Camp David Uzlaşması yalanının kuyruğunu kesip atarmış, Sedat'ı dıral dedenin düdüğü gibi ortada bırakırmış, Arap ülkelerini toplu bir tepkiye zorlarmış, havanın sertleşmesinden zaten şikayetçi olan Ortak Pazar Camiası'nı gücendirirmiş, umurlarında bile değil. Faşizm Faşizmse, kendi iç mantığı içinde tuttuğu bu yollardaki pervazsızlığı dolayısıyledir. Kan tutmuşluğun dönüşü yoktur.

Bu arada, bizim hükümet gibi, hem Arap petrolüne, hem Kıbrıs işinde Bağlantısızların desteğine talip, hem de Emperyalizme abdülmuttalip mihraklar, ne yapacaklarını şaşırdılar elbet. Süleyman bilemiyor, Salomon Tapınağı'na mı yüz sürsün, yoksa Ağlama Duvar'ında mı gözyaşı döksün, yoksa Mirac'a özenip bu sıkıntıdan kurtulmak için göğe mi ağsın, yoksa Ruhül Kudüs'ün mağfiretine mi sığınsın! O kurusıkı protestolar, TRT perişanlıkları, Tel-Aviv'den tatile sefer çağırmalar, hep, bu kuyruğu sıkışmışlığın belirtileri. İsrail'le ilişkiyi kes diyorlar, nasıl kessin adamcağız o koca göbeğinin bağını? Pantolonu düşer sonra aşağı, değil mi?..

Bizim, adı lâzım değil, alafıranga bir bestecimiz vardır, "O, Mon Dieu" diye Frenkçe namaza durur. O temsil, bizim başımızdaki MON-TON-SON lar da, ne yapsınlar başka, Filistin'in Kurtuluşuna İbranice dua okuyorlar. Hem de Ramazan'ı Şerif'de... Allah taksiratlarını affetsin!..

HALKIN DİLİNDEN

"Şirin kasaba": Salihli

Manisa'nın ilçelerinden Salihli, 50 bin nüfuslu yemyeşil, şirin bir şehirdir. Halkın büyük çoğunluğu tarım ve sanayi ile uğraşır.

Memur, öğretmen ve esnafların çoğu CHP'li ve ilericidir.

Şehirdeki iş merkezlerinin bulunduğu Karaman, garaj, pazar yeri ve çarşı faşistlerin denetiminde olduğundan, faşist olmayan Salihli'liler buralarda işlerini takip edememekte, hatta buradaki devlet dairelerinde ve bankalarda çalışan memurlar, hergün diken üstünde görev yapmaya çalışmakta, esnaflar da can ve mal korkusuyla kepenklerini erkenden indirip evlerine gitmektedir.

Buradaki olaylar genellikle MHP Konya Milletvekili İhsan Kabadayı'nın şehre gelmesiyle başlamaktadır. Kabadayı ne zaman şehre gelse, birçok esnaftan zorla haraç toplanıyor, devlet dairelerinde ve bankalarda çalışanlara zorla gazetelerini satıyorlar. Gündüzleri bu şekilde devam eden saldırıları, geceleri de birçok ilerici, CHP'li, demokrat esnafın işyerleri bombalanarak, kundaklanarak devam etmektedir.

Bu saldırıları yapanlar bilindiği halde, polis tarafından yakalanmıyor, faşist saldırılar örtbas edilmeye çalışılıyor.

Faşistler Salihli'deki bombalama ve kundaklama eylemlerine CHP'li Ahmet Karaman'ın işyerine, eski Halk Kültür Derneği Yönetim Kurulu Üyesi Savaş Bilgin'in işyerine, CHP Gençlik Kolları Başkanı Hüdai Öz'ün mobilya galerisine iki kez, yine CHP Gençlik Kolları Üyesi Alaattin Yüksel'in eczanesi iki kez ve daha birçok ilerici demokrat ve devrimcinin işyerlerine saldırmışlar ve hâlâ saldırılarına devam etmektedirler. Bu faşist saldırıları kimlerin yaptığı bilindiği halde, saldırgan faşistler ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşmaktadırlar. Saldırıları gerçekleştirenler Demirci İlçesi'nden ve Salihli'nin Mersinli Köyünden gelerek Karaman çarşısında bulunan, Meramsaray Oteli'nde kalıyorlar. Bu otel İhsan Kabadayı'nın olup, oteli işletenler de Salihli MHP yöneticilerindendir.

Salihli'nin faşist zorbaları az olduğundan ve dışarıdan da takviye gelmediğinde devreye göçmenler girmektedir. Göçmenler, Kurtuluş Mahallesini denetimlerinde tutmaktadırlar. Bu mahallenin İstanbul Zeytinburnu ile ilişki içinde olup ve oradakilerin çoğuyla akraba olduklarından, İstanbul'da ve Türkiye'nin birçok yerinde eylemler yapan birçok faşist katil ve kanun kaçakları burada barınmaktadır. Veli Can Oduncu gibi birçok devrimciyi katleden faşist, burada yetişmiş ve firarda olduğu zaman burada saklanmıştır. Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca da burada saklanmış ve ona göçmen deri tüccarları para yardımı yapmışlar ve hala yapmaktadırlar.

Salihli Kapalı Cezaevi'nde Kurtuluş Mahallesi'nin içinde olduğundan, tutukluların aileleri ve yakınları görüşmeye geldiğinde, faşistler tarafından kimlik denetiminden geçirilip cezaevine sokulmadan, dövülerek geri çevrilmektedirler. İçerideki tutuklularla görüşecek olan avukatları dahi tartaklayıp, arabalarının camlarını kırmakta ve ölümle tehdit etmektedirler. Bunları yapanlar cezaevi yönetimi ve gardiyanlarla işbirliği içinde oldukları halde, sorumlular tarafından hiç bir önlem alınmamakta hatta oraya tutuklu bulunan yakınlarıyla görüşmeye gidenler de, gözaltına alınmaktadırlar.

Kurtuluş'da olayların daha büyük boyutlara ulaşmayışının nedeni, cezaevi yetkililerinin tutumudur. Göçmenler, görevlerini yapan görevlileri sürekli tehdit etmektedirler.

Kurtuluş'daki faşistler bugüne kadar birçok ilerici, devrimci ve CHP'liye saldırarak yaralamışlar ve işi daha da azıtarak Kurtuluş Mahallesi'nin üst tarafında bulunan Çukuroba köyünden devrimci Hüseyin Önder'i köyüne giderken katletmişlerdir.

Bunun sonunda da herhangi bir önlem alınmamış, sorumlular, ilericilerin ve tutuklu avukatlarının orada geçici bir karakol kurulması önerisinide dikkate almayıp bir tek bekçi dahi bulundurmamaktadırlar.

Salihli'de iş merkezlerini ellerinde bulunduran faşistler planlarının ikinci bölümü olan köyleri de ele geçirme çabası içine girmişlerdir.

Salihli'de polisin baskısı her yerde olduğu gibi operasyon adı altında gelişiyor, ilericiler devrimciler günlerce işkencelerde kalıyor. Yeni MC'nin kurulmasından bu yana MHP'lilerin istemleri doğrultusunda kendi yandaşları polislerin Salihli'ye atanmaları sağlanmıştır. Gerekçesiz olarak devrimciler gözaltına alınmış, evler basılmış, devrimcilerin gittiği kahvehaneler kapatılmış, işkeceler günlerce sürmüştür. Bir ara Salihli'de avukatlık yapan ve şimdi MHP Yozgat Senatörü olan Servet Bora aracılağıyla Yozgat'tan Salihli'ye atanan MHP'li bir polis ve Salihli Emniyet Amirinin denetimi altında terör süregelmektedir.

Ocak ayı içerisinde İzmir yoluna asılan bir pankart sonrası girişilen suçluları bulma uğraşında civardaki gecekondu mahalleleri olan Barış ve Tirebolu basılmış bu mahallelerin halkı sindirilmeye çalışılmış ve bir çok devrimci gözaltına alınmış ve işkenceye tabi tutulmuştur. İşkenceye maruz kalan bu kişilerin olayla ilgisi bulunmadığı halde üç bakkal, iki hemşire ve bir öğretmen tutuklanmış ve duruşma sonunda serbest bırakılmıştır.

Fakat daha sonra iki hemşire MC.nin kıyımına uğramış ve ikiside bulundukları görevden alınarak başka yerlere sürülmüştür.

Baskılar dahada yoğunlaşarak sürmüş ve 30 Mart'ta meydana gelen ve iki polisin ölümüne neden olan patlama sonucu konumlarına bakılmaksızın, hatta patlamayı ve olanları duymayan, hiç birşeyden habersiz sokakta yürüyen, evine giden, kahvede oturan, evinde yatan ki bunların giyinmelerine bile fırsat vermeden, hatta düğünleri olanları da düğünleri dağıtarak yüzlerce kişiyi gözaltına almışlar ve bunlardan 22'si özel olarak Manisa 1. İnci Şubeye götürülmüş ve 1 hafta süreyle işkence ye yatırılmışlardır. Bunlar doktor raporlarıyla da saptanmıştır. Şöyle ki: Gözaltına alınanlardan Emin Taşer'in Salihli Hükümet Tabibliği'nden almış olduğu 8.4.1980 tarihli rapor, belirtildiği gibi 3 gün iş ve gücüne mani olup 1 haftada iyileşir denilen rapor, yine gözaltına alınan Musa Erdal'ın aynı makam ve tarihli 10 günlük raporuyla yapılan işkenceler saptanmıştır. Gözaltına alınanların arabalarına el konulmuştur. Gözaltına alınanlardan çoğu hakkında 1 hafta sonra çıkarıldıkları Cumhuriyet Savcılağı'nca 6.4.1980 tarihinde takipsizlik kararı verilmiştir.

Yukarıda faşistlerin planlarının ikinci bölümü olan köyleri ele geçirme çabalarına giriştiklerini belirtmiştik. Salihli'deki tüm köyler ilerici yapıda bulunduğundan buraları kolayca ve köylüleri kendi iradeleriyle faşistleştiremiyeceklerini anladıklarından Salihli jandarma Bölük Komutanlığı'nda görevli yüzbaşı'nın sürdürülmesini sağladılar. Yerine gelen görevli hemen Kurtuluş Mahallesi'ndeki ÜLKÜM-TEK'de ilişkilere başlamış, orada onlarla çok samimi havalarda sohbetler yapmıştır. MHP Salihli yöneticileriyle de aynı ilişkiyi kurmuş, dahada görevini hiçe sayarak Salihli'de astlarını bir araya toplayarak MHP'li olanlar bir adım öne çıksınlar diyerek gerçek kimliğini ortaya koymuştur. Bu görevli ile birlikte Salihli merkezi ve köylerinde faşist saldırılar yoğunlaşmış ve son olarak ta Kurtuluş Mahallesiyle, Kabazlı Köyü arasında bahçeleri olan göçmenlerin şeyhi durumundaki ve Ali Bey Hakim ve karısı (ki bunların oğlu Erkin Alaş Hakim, Salihli'de bir devrimciyi öldürüp İstanbul'a firar ettikten sonra, orada birçok devrimcinin katili olan Veli Can Oduncu'yla buluşarak eylemlerini sürdürmüş ve Veli Can Oduncuyla İstanbul'da bir devrimciyi daha katletmiş sonunda yakalanarak mahkum olmuş ve halen Salihli Cezaevinde yatmaktadır. Bu kanun görevlisine "evimiz basıldı, oğlumuz Aykut dövüldü ve 35000 lira paramız zorla alındı" deyip Kabazlı ve Çukuroba köyünden altı devrimcinin ismini vererek şikayet etmişler ve davacı olmuşlardır. Bunun üzerine operasyon adı altında köylere baskın yapılmıştır. Bu gelişmelerden sonra Kabazlı Köyü'nden çiftçi Ersan Zor ile öğretmen Ali Özcan ve hemen ardından da Çukuroba Köyü'nden Çiftçi Cafer Erdem gözaltına alınmış, gözaltına alınan bu kişilere olayı üstlenmeleri için 48 saat süreyle işkence yapılmış, yüzleştirme bahanesiyle davacı faşistlerin evine götürülmüşler ve burada bu köylüler görevlilerin gözü önünde faşistler tarafından dövülmüşlerdir. 48 saat sonunda yürüyemeyecek kadar bitkin olan bu köylüleri savcılığa çıkartmamak ve iyileştirmek için gözaltı sürelerini 48saat daha uzatarak Manisa'ya göndermişlerdir.

Bu süre içinde işlerini güçlerini bırakan, yaşlı genç, kadın erkek köylülerin jandarma karakolu ve adliye önünde birikmeleri ve "evlatlarımızı isteriz" diye direnmeleri ve beklemeleri sonucu gözaltına alınan köylüler, savcılığa teslim edüımek zorunda kalınmıştır. Mahkemeye çıkarılan köylüler hiç bir kanıt olmadan, sadece faşistlerin verdiği ifadelere dayanılarak köylülerin tanıklıkları gözardı edilerek, tutuklanmışlardır.

Bütün bu saldırılar Salihli'deki devrimcileri ve devrimcilere sempati duyan emekçi halkımızı sindirme amacına yönelik çabalardır.

Bu baskıların en son halkası Temmuz ayının ortalarında meydana gelen şu olayda somutlaşmaktadır. Kemal Türkler'in öldürülüşünü protesto eden bir pankartın istasyon bölgesine asılmasından sonra civar esnaf suçsuz yere gözaltına alınıp, acımasızca dövülmüşlerdir. Bu esnafın suçu da pankartın kimler tarafından asıldığını görmemeleridir.

Salihli'de gelişen bu olaylar Türkiye'nin herbir tarafında Çorum'da Fatsa'da, Nevşehir'de, Kayseri'de olduğu gibi MC Hükümetinin işbaşına gelmesiyle Türkiye'de uygulanmak istenen baskı ve zulmün bir parçasıdır. Bu baskı ve zulüm geçici de olsa Salihli'de etkisini göstermiştir.

Ama bu baskı ve zulüm emekçi Salihli halkını doğru bildikleri yoldan, hiç bir zaman ayıramayacaktır.

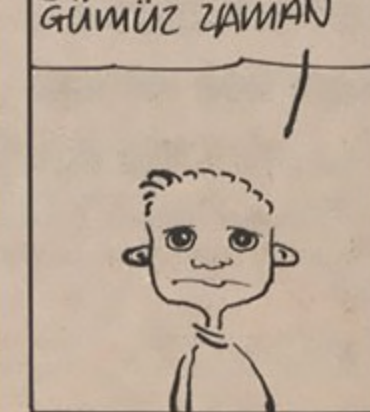
SALİHLİ SAKİNLERİNDEN
M.A.

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

MEMLEKETİ DÜZELTECEĞİZ...

HASLET

Yurtsever Arkadaşımız;
AHMET AĞIRBAŞ'ı
(1953.....)
düzenin getirdiği işsizlik yaşam koşulları sonucunda yitirdik.
Anısı bizimledir.
KAĞITHANE VE GÜZELTEPE'DEN DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

3 AĞUSTOS

1965 İstanbul'da Rekor Gofret İmalathanesi'nde çalışan 4 işçi greve gittiler.

1970 General Elektrik Fabrikası işçileri Metal-İş Sendikası ile patron arasındaki sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine pasif direnişe başladılar.

1978 İsmail YETİK adlı devrimci öğrenci faşistlerce Niğde'de katledildi.

TURGAY GÜRPINAR Malatya'da faşistlerce öldürüldü.

GALİP ÜSTÜN İstanbul'da Vatan Caddesi üzerinde bulunan Bolu öğrenci yurdu önünde vurularak öldürüldü.

MEHMET ÇİÇEK adlı devrimci öğrenci Gaziantepte vurularak öldürüldü

YAKLAŞIM

Tekelci sermayenin "panik politikası" ve Kıdem Tazminatı Fonu Tasarısı

Yılmaz DOĞAN

Kıdem tazminatı'', ötedenberi egemen sınıfları ve onların iktidarlarını rahatsız eden bir sorun olagelmiştir. Bu sorunun bugün vardığı boyutlar, bu çevreleri iyiden iyiye tedirgin etmeye başlamıştır. Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)'nun 1978 de yaptığı bir araştırmaya göre 8 işkolunda çalışan 107.667 kişinin potansiyel kıdem tazminatı tutarı, 1978 fiyatlarıyla, 10 milyar TL olarak hesaplanmıştır.

Sanayide çalışan iki milyon civarındaki işçinin varlığı gözönüne alınarak bu rakamın yine 1978 fiyatlarıyla 200 milyar TL civarında olduğu hesaplanmıştır.

Bugün bu rakamı 1980 fiyatlarıyla ve 1980'e varan boyutlarıyla düşünürsek, sorunun vardığı boyutun neden sermaye sınıfını ve onların iktidarlarını tedirgin ettiğini anlayabiliriz.

Kıdem tazminatının varlığı, bugün egemen sınıfların kolayca işten işçi çıkarması önünde bir engel olarak durmaktadır. Bu nedenle hem milyarları bulan bu külfetten kurtulmak hem de emek piyasasında istedikleri gibi at oynatabilmek için kollarını sıvamıştır egemenler.

FON TASARISI NELER ÖNGÖRÜYOR?

Bir yandan kıdem tazminatına tavan koyma ve daha çok vergilendirme gibi sinsi planlar düzenlenirken diğer yanda da adına "kıdem tazminatı fonu" denilen bir hesabın içine girilmiştir. İşçi sınıfının kıdem tazminatı hakkını gasbetmeye yönelik Fon tasarısı büyük bir gürültüyle duyurulmaya başlanmış, özellikle burjuva basının baş haberlerine yerleştirilmiştir. Ne yapılmak istenmektedir, Fon tasarısıyla?

Tasarı, önce iş yasasındaki kıdem tazminatıyla ilgili hükümleri ortadan silmek amacındadır. Sadece, emeklilik, yaşlılık ve malulluk hallerinde kıdem tazminatı ödenmesi hükmünü getiren tasarı, bu hallerin dışında kalan durumdaki kişilere kıdem tazminatı ödenmesi hükmünü getirmektedir. Yani, iş yasasının 13. maddesine göre, hiçbir sebep gösterilmeden işten çıkarılan işçilere, askere giden işçilere, haklı bir nedene dayanarak istifa eden işçilere, sağlık nedeniyle veya bir haftadan fazla bir süre için işe gelemeyeceği nedeniyle işten çıkarılan işçilere kıdem tazminatı ödenmeyecektir. İşverenin her dediğine uyan, böylece uslu uslu çalışıp emekli olan veya sakatlanan veya ölen işçiler, ancak kıdem tazminatı alacaklar. Üstelik, bugün birçok yerde olduğu gibi 35-60 gün üzerinden değil; her hizmet yılı için çalıştığı son üç yılda almış olduğu ücret ortalamasının 30 günü tutarında.

Bu fon denilen havuza hem devlet hem işveren katkı koyacaktır. Hatta açılışı devlet, hazineden aktaracağı 5 milyar TL'yle yapacak böylece tekelci sermayenin bu külfetini halktan kestiği vergilerle karşılayıp yükü "toplumsallaştıracak". Peki Fon'da toplanan para ne olacak? Bu konuda henüz hiç birşey açık değil, ancak tekelci sermayeye göre bu fon Türkiye Sınai Kalkınma Bankasına verilmeli, o da bu paraları sanayicilere kredi olarak vermelidir. İşte Fon'un hikayesi bu!.

"PANİK POLİTİKASI"

Görüldüğü gibi kıdem tazminatı tasarısı, işçi sınıfının zaten sınırlı olan ekonomik demokratik haklarını iyiden iyiye budayacak eşel-mobil sendikalar, grev ve TİS yasa tasarılarının bir benzeridir. Bu tasarıları hazırlayanlar da çok iyi bilmektedirler ki bugün toplumsal muhalefetin varlığı, bu yasa tasarılarının çıkması önünde engeldir. Kendilerine sürekli omuz vermiş Türk-İş bile bu tasarılara muhalif olmuştur.

O halde, "bugün" bu tasarıları yaygara kopararak kamuoyuna duyurmakla yapılmak istenen nedir?

Bizce, egemen sınıflar, faşizme karşı daha etkin mücadele verilmesi, aktif biçimde direnilmesi gerektiğini kavrayan, politik mücadelenin gerekliliğine daha bir inanan işçi sınıfını ve yandaşlarını; bu tür "panik yaratıcı" tasarıları ortaya atarak, "kazanılmış ekonomik-demokratik mevzileri savunma" çizgisine kadar geriletmeye, böylece ekonomik demokratik mücadelenin sınırlarına hapsederek politik mücadeleden uzak tutmayı amaçlıyorlar.

Kuşkusuz, bu söylediklerimiz, söz konusu yasaların sadece "panik yaratarak işçi sınıfını savunma çizgisine geriletmek" amacına yönelik olduğu biçimde yorumlanamaz. Elbette ki egemen sınıflar, özlemi içinde oldukları faşist sendikacılık ve onun gerektirdiği iş düzenini tesis etmek üzere bu tasarıların öngördüğü düzenlemelere gerek duymaktadırlar. Ancak bunun bugünkü koşullarda mümkün olamayacağı hatırlanırsa, bugün bu tasarıların gürültülü bir biçimde gündeme getirilmesi daha çok "panik yaratma" amacına yöneliktir diyebiliriz.

Ve kuşkusuz, işçi sınıfı ve örgütleri, bu tür tasarılara karşı haklı tepkilerini gösterip, bunlarla nelerin amaçlandığını ortaya koyacalardır. Ancak bu mücadele oynanmak istenen oyunun farkına varılarak, egemen sınıfların itmek istedikleri -"kazanılmış ekonomik demokratik mevzileri savunma çizgisine" gerilemeden, ekonomik-demokratik mücadeleyi politik mücadeleye bağımlı kılarak, anti-faşist mücadeleyi yükselterek sürdürülmelidir.

Engels'in söylediği şu sözler bugün her zamankinden daha çok anlam kazanmıştır artık' "Adil bir işgücü için adil bir ücret.. bu eski parola gününü doldurmuştur. Toplumu yöneten kanunları belirlerken, ekonomi biliminin adaleti hep bir yanı tutmaktadır. -sermayenin yanını- Öyleyse eski parolayı artık bütünüyle bir kenara gömelim ve verine şunu benimseyelim: "Çalışma araçları, hammaddeler, fabrikalar, makineler, çalışan halkın kendisinin olmalıdır!".

Türkiye Odalar Birliği Başkanı Yazar:

"İran, Türk mallarına ve müteahhitlerine ihtiyaç duyuyor"

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar 7-9 Temmuz tarihlerinde İran'a yaptığı ticari temasları içeren raporunda İran'a reeksport yoluyla mal satabilmenin mümkün olduğunu belirtti.

Odalar Birliği'nin yayın organı İktisat Gazetesi'nde yayınlanan raporunda İran'ın batının ambargo uygulaması karşısında ihtiyaçlarını dolaylı yollardan sağlamaya çalıştığını, örneğin Kore'yi araya alarak ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştığını hatta ambargo uygular görünen İngiltere'nin bile eski sipariş adı altında mal satmayı sürdürdüğünü belirten yazar, İran'ın bir kısım ihtiyaçlarını da sosyalist ülkelerden sağlama yoluna gittiğini belirterek İran'ın bugünkü durumunda Türk işadamlarının yararlanabileceği önemli bir potansiyelin var olduğunu kaydetti. Yazar sözkonusu raporunda şu görüşlere yerverdi : "İran'ın Türkiye ile olan ticare alışverişi RCD bünyesinde yürütüldüğü için ayrı bir hesabı vardır. Türkiye'nin İran'a mal mukabili mal satabilmesi mümkündür. Ancak RCD bünyesinde işin yürümesi ihracatçılarımız için şu anda zordur. Söz konusu zorluğun RCD çerçevesinde yapılan ihracatın normal ihracat sayılmayacağı, döviz getirilmemiş gibi kabul edileceği dolayısıyla da ihracat teşviklerinden yeterince yararlanılamayacağına değinen yazar, bu sorunun çözümü için yani İran'a yapılan ihracatın normal ihracat gibi teşvikten yararlandırılması için hükümet yetkilileriyle görüşmelerin sürdüreleceğini belirtti.

Raporda, işadamlarının mevcut durumu değerlendirerek İrana başta Türkiye'den olmak üzere son kararnamenin çerçevesi ışığında Reeksport yoluyla İran'ın ihtiyacı olan Avrupa menşeili ve diğer malları vermek sureti ile ticari bir faaliyet göstermeleri istenmekte.

Yazar, İran'daki inşaat faaliyetlerine de değindiği raporda bu konuda şu görüşlere yer vermekte, "inşaat malzemeleri konusunda bilhassa büyük talep vardır (fayans gibi). İran'da büyük ölçüde tamamlanmamış inşaatlar göze çarpmaktadır. Henüz buralarda yeniden faaliyete geçilmemiştir.

Bunlar çoğunlukla çelik konstriksiyon inşaatlardır. Böyle yarım kalmış inşaatların tamamlanması ve başka inşaat işlemi için Türk müteahhitlik ve mühendislik firmalarının doğrudan doğruya temas kurarak büyük ölçüde iş almaları mümkündür."

Tarım, küçük sanat ve konut kredileri fiilen donduruldu

● Başbakan Demirel'in bu kredilerin faizlerinin arttırılmayacağı şeklindeki taahhüdünün gerçekleşmesi için 25 milyon liralık hazine yardımı gerekiyor.

EKONOMİ SERVİSİ

Tarım, küçük sanat ve konut kredilerinin, faiz oranlarında gerekli "düzenlemeler" yapılamadığı için fiilen donduruldu.

Bilindiği gibi, Başbakan Süleyman Demirel Ziraat, Halk ve Emlak Kredi Bankaları tarafından yönlendirilen bu kredilerin faizlerinin arttırılmayacağını açıklamıştı. Başbakanın taahhüdü söz konusu bankalara 25 milyar liralık bir yük getiriyor ve bu yükün hazine tarafından karşılanması gerekiyor. Kamu gelirleriyle, kamu giderlerinin karşılanmasının giderek düştüğü bir sırada hazinenin 25 milyar liralık ek bir sübvansiyon yükünü kaldırması olanaksız görülmektedir.

HÜKÜMET ZOR DURUMDA

IMF'nin "Stand-by" kararı çerçevesinde hükümetten, düşük kredi faizi uygulamasına son verip hazineden sübvansiyon yapmamasını istemesi ve yine bir süre önce IMF'nin Türkiye'ye para hacminin sınırına gelindiğini bildirerek emisyon hacminin arttırılmamasını talep etmesi gözönüne alınırsa hükümetin zor durumda olduğu görülmektedir.

Demirel Hükümetinin 25 Ocak kararlarından sonra "enflasyon hızını düşüreceğiz" savının gerçekleşmesi, yine hükümet yetkilerinin belirttiği gibi, "para arzının kısıtlanmasına" bağlıdır. Oysa, ekonominin içinde bulunduğu durgunluğu bir süredir çeşitli kesimlerde uygulanan para politikası çerçevesinde eleştirmekte ve hükümetten emisyon hacmini daraltma politikasına son vermesini istemektedirler.

Demirel hükümetinin IMF'nin buyruklarına hayır diyemeyeceği için bu sıkışık durumdan nasıl kurtulacağı önümüzdeki günlerde yeni sorunlara yol açması olası görülmektedir.

Trabzon Ticaret Odası: Durgunluğun nedeni, emisyonun daralmasıdır

TRABZON (THA)

Trabzon Ticaret ve Sanayi Başkanı Muharrem Melek yaptığı açıklamada piyasadaki durgunluğun emisyon hacminin daralmış olmasından kaynaklandığını söyledi.

Oda Başkanı Muharrem Melek, "Son iki aydır piyasada aşırı bir derecede durgunluk gözükmektedir. Bunun tek sebebi piyasadaki 'emisyon' hacminin darlığıdır. Buna paralel olarak bankaların vermiş oldukları mevduat faizlerinin artmış olması bu nedenlerle mutalaa edilebilir. Bazı sektörlerdeki durgunluk ise mevcut paraların yüksek faiz veren bankalara aktarılması olarak gösterilebilir." dedi.

Turgut Özal: Bazı sektörlerde üretim düşüşü olacak

ANKARA (THA)

Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, bazı sektörlerde üretim düşüşünün ekonominin gereği olduğunu bildirdi ve "24 Ocak kararları bazı sektörlerde üretim düşüşü yaratacaktır, bunların başında otomotiv sektörü gelmektedir, satış olmadığından üretim azalacaktır" dedi.

Başbakanlık Müsteşarı 24 Ocak kararlarının sonuçlarının yeni yeni alınmaya başlandığını bildirerek "Haziran sonu itibariyle elektrik, çimento kömür ve kağıt sektörün de geçen yılın eş dönemine göre artış kaydedildi" dedi.

Özel kesimde de yatırım faaliyetleri duraksadı

ANKARA (ANKA)

Kamu kesiminde yatırım faaliyetleri, iç para darlığı nedeniyle önemli ölçüde daraltılırken, özel kesimde de yeni yatırım faaliyetlerinin duraksadığı belirlendi.

Başbakanlığa bağlı Teşvik ve Uygulama Dairesi tarafından yapılan hesaplamalar, yeni yatırım girişimlerinin sayıca önceki yıllarla kıyaslandığında yedide bir düzeyine düştüğünü ortaya koymaktadır.

Geçmiş yıllarda, aylara göre farklılık göstermekle birlikte, özel kesimde her ay yaklaşık 75 kadar yeni yatırım projesinin teşvik tedbirlerinden yararlandırılması için başvurulmaktaydı. Bu sayı teşvik alanlarının önemli ölçüde arttırılmış bulunmasına karşın halen 7-8 dolayında düşmüş bulunmaktadır.

Özellikle küçük yatırım projelerinden vazgeçilme eğilimindeki hızlanma uzmanlarca piyasadaki para darlığına bağlanmaktadır. Ayrıca maliyetlerdeki yükselmenin de küçük ölçekli yatırımları cazip olmaktan çıkarttığı kaydedilmektedir.

Yatırım eğilimindeki gerilemenin bir başka nedeni ise, ithalat güçlükleridir.

SÜLEYMAN NURİ ÖZER
(1945.....)

"Hain tuzaklarda
Kan uykularda
Vurulduk ey halkım
Unutma bizi."

20.7.1980 günü faşist canilerce katledildi.
Anısı yaşıyor.

KIBRISCIK DEVRİMCİ GENÇ, ÖĞRETMEN MEMUR ARKADAŞLARI

Demokrat : 1046

İLAN
T.C. Dz.K.K. TAŞKIZAK TERSANESİ DÖNER SERMAYE GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HASKÖY-İSTANBUL

ONAY NO : 304

Taşkızak Tersanesi Döner Sermaye Genel Müdürlüğünce Aşağıda belirtilen malzeme ilgili İdari ve Teknik Şartnamesine göre KAPALI ZARF USULÜ ile satın alınacaktır.

MALZEMENİN CİNSİ :	MİKTARI :
KASAP TİPİ BUZDOLABI	2 ADET

1- Malzemenin tahmini bedeli 260.000.- TL'sı geçici teminatı ise 14.150.- TL'sıdır.
2- Teklifler İdari Şartnamede belirtildiği gibi verilecektir.
3- Satın alınacak (1) kalem malzemeye ait İdari ve Teknik Şartnameler Satınalma Komisyon Başkanlığı ofisinden 100.- TL'sı Donanma Vakfına yardım makbuzu karşılığında temin edilir.
4- Posta ile Şartname gönderilmez, bu husustaki müracaatlar cevaplandırılmaz.
5- Genel Müdürlüğümüz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.
6- Genel Müdürlüğümüzce herhangi bir teklifin seçilmesi ve üzerinde muameleye geçilmesi Genel Müdürlük ile satıcı arasında bağlantı garantisi yüklemez.
7- İhaleye iştirak etmek isteyen firmalar, geçici teminat olarak; Memleket parası, Devlet İç İstikraz Tahvili veya Vadesiz Banka Teminat Mektubunu Döner Sermaye Muhasebe veznesine yatırarak alacakları makbuzu teklif zarflarının haricinde koyacakları diğer evraklarla birlikte ayrı bir zarfın içine koyarak Döner Sermaye Satınalma Ofisine kayıt ettirerek verecekler dir.
8- Teklifler en geç 18 Ağustos 1980 Pazartesi günü saat 14.00'e kadar verilecek, aynı gün saat 14.30'da Satınalma Komisyonu Başkanlığınca açılacaktır.

(Basın-18959)-1056

İLAN
İSTANBUL 4. İCRA MEMURLUĞUNDAN

Dosya No : 980/4980

Mahcuz olup satılmasına karar verilen (100.000) lira kıymetinde 1 Adet pilanya makinası mızrak bursa makina sanayi, yeşil renkli birinci açık artırması 6.8.980 günü saat 12.30-12.45 arasında mahcuzun bulunduğu Levent Birlik Sokak No : 25 bodrum katta yapılacaktır. O gün mahcuza verilecek muhammen değerin % 75 ini bulmadığı takdirde ikinci satışı 7.8.980 günü aynı yer ve saatte yapılarak en çok artırana peşin para ile satılacaktır. İhale karar pulu ile dellaliye resmi alıcıya aittir almak isteyenlerin satış mahallinde hazır bulunmaları ilan olunur.

(Basın-5619)-1053

MENKUL SATIŞ İLANI
(İstanbul 3. İcra Memurluğundan)

980/1884

Hacizli olup satılmasına karar verilen 120.000 TL. kıymetinde 58 13 23 sayılı telefonun intifa hakkının 1.nci açık artırması 20.8.1980 günü saat 15.00-15.15 arası İst. Adliye Sarayı 3.ncü İcra Dairesinde yapılacaktır o gün verilecek bedel muhammen kıymetinin %75 ni bulmadığı taktirde 22.8.1980 günü aynı mahal ve saatte 2.nci artırması yapılarak en çok ihale edilecektir tellaliye ihale damga resmi pulları alıcıya ait isteklilerin mahallinde bulunacak memura müracaatları ilan olunur 30.7.1980

(Basın-5601)-1050

MENKÜL SATIŞ İLANI
İstanbul 8. İcra Memurluğundan

1979/14936

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 1 adet 75000.00 lira muhammen bedelli 48 70 86 nolu telefonunun intifa hakkının 1. Artırması 4.8.1980 günü saat 16.30-16.45 de Adliye sarayı 8. İcra Memurluğu salonunda yapılacaktır.

O gün verilen bedel muhammen kıymetin %75 ni bulmadığı takdirde 2. Arttırmanın 5.8.1980 günü aynı yer ve saatde yapılarak ençok arttırana ihale olunacaktır.

Satış peşin para ile olup bedeli ödenmeden mal devir ve teslim edilmez, tellaliye resmi ve ihale pulu bedelleri alıcıya ait olup istendiğinde 10.00 liralık PTT masrafı verilmesi halinde şartnamenin adrese gönderileceği isteklilerin belli gün ve saatde satış mahallinde memurumuza müracaatları ilan olunur.11.7.1980

(Basın-5620)-1052

AĞRI VALİSİ SINIR TİCARETİNİ ÖZEL SEKTÖRE DEVREDİNCE TİCARETİN DURDUĞU ÖNE SÜRÜLÜYOR

ANKARA (THA)

Ağrı Valiliği ile İran'ın Batı Azarbeycan Eyaleti arasında imzalanan bir protokolle "takas yöntemiyle" sınır ticareti yapılmasının öngörüldüğü ancak bu ticaretin özel sektöre devredilmesi sonucunda söz konusu işlerin durduğu bildirildi.

Irak ve Suriye ile sınır ticaretinin geliştirilmesi ile Türkiye'nin petrol ihtiyacının büyük bir bölümünün karşılanabileceğini belirten Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Hatipoğlu, "İran, özel sektörle yapılan sınır ticaretine itibar etmemiştir. Çok olumlu olan bu ticaret durma noktasına gelmiştir." şeklinde konuştu.

Yılda 2 milyon baş koyunun söz konusu ülkelere kaçırıldığını, 1,5 milyonunun ise dövizle satıldığını açıklayan Hatipoğlu, daha sonra şu görüşleri savundu :

"Sınır ticaretinde Et-Balık Kurumu, Et Kombinaları ile Toprak Mahsulleri Ofisi siloları kullanılıyordu, sınır ticaretinin özel sektöre devri ile bu işlem durdu. Hayvan kaçakçılığı ancak devlet eliyle yürütülecek sınır ticaretiyle önlenir, hayvancılık geliştirilir."

"YARDIM" VE BAĞIMLI ÜLKELER

"Şili modeli" sömürü oranının artmasına, sermayenin yoğunlaşmasına ve ihracata dayanıyor

İzak ATİYAS

"Şili'deki otoriter siyasi sisteme karşı olmama rağmen, bir iktisatçının Şili hükümetine teknik iktisadi öğütlerde bulunmasının kötü birşey olduğuna inanmıyorum. Tıpkı bir doktorun Şili hükümetine bir veba salgınını önlemek için teknik öğütler önermesinin de kötü bir şey olduğunu düşünmediğim gibi."

Yukarıdaki sözler "Şikago Okulu" olarak adlandırılan ve burjuva iktisadının günümüzdeki en gerici akımlarından birinin öncülüğünü yapan Milton Friedman'a ait. Milton Friedman, aynı zamanda Şili'deki cuntanın başta gelen iktisadi danışmanlarından. Cuntanın Şili'li danışmanları Milton Friedmanın öğrenciliğini yapmış kişiler. Şili'li ilericiler tarafından "Şikago çocukları" diye adlandırılan bu kişilerin, Şili ekonomisi hakkında CIA fonlarıyla finanse edilen bir araştırmayı darbeden önce Pinochet ve arkadaşlarına verdikleri söylenir.

"Şikago Okulu" ve onun temel ideologu Friedman'ın temel tezi şöyle özetlenebilir :

"Gerek ülke düzeyinde, gerek uluslararası düzeyde serbest piyasa ile arz ve talebin düzenleyiciliği mukaddestir. Devletin ekonomiye müdahalesi ve her türlü denetim girişimi günahtır."

Ülkemizde yakından tanınan bu ideolojik önermeler, yeni bir birikim modeline tekabül etmektedir. Bağımlı ülkelerin 60'lı yıllarda uyguladığı ithal ikamesi, modelinin uluslararası ekonomik bunalım nedeniyle belli sorunlarla karşılaşması sonucu burjuva ideologları tarafından "tek çözüm yol" olarak önerilen ve "ihracata yönelik sanayileşme". şeklinde adlandırılan bu modelin uluslararası burjuvazi ve ülke halkları açısından ne anlama geldiği konusunda "Şili modeli" oldukça öğretici bir örnek...

HALK BİRLİĞİ (UNIDAD POPULAR) DÖNEMİ

Allende'nin Halk Birliği hükümeti zamanında tüm fiyatlar ve döviz kurları denetleniyor, ticarete gümrük vergileri uygulanıyordu, "Barışçıl yoldan sosyalizme geçiş"i savunan Allende döneminde, başta ABD kökenli çok uluslu tekellerin ellerinde bulunanlar olmak üzere bakır madenleri bunun yanında IBM, ITT, bütün tekstil ve çimento fabrikaları, kükürt ve kömür madenleri devletleştirilmişti.

Ancak Allende Hükümetinin sosyalizme geçiş konusundaki politik çizgisi buna bağlı olarak sosyalist dönüşümün aracı olarak mevcut devlet mekanizmasını görmesi ve o dönemde hareketlenen kitle örgütlenmeleriyle bütünleşmeye gitmemesi; söz konusu girişimlerin yenilgisinin önemli nedenlerinden biri olacaktı. Şili'de silahlı mücadeleyi savunan Devrimci Sol Hareket (MIR) ise Halk Birliği Hükümeti hakkında şunları söylüyordu :

"Biz hükümetin, sol reformist tarafı ağır basan bir siyaset izlediğini, Şili'de demokratik özgürlükleri geliştirdiğini ve işçi sınıfı lehine, sınırlı da olsa, bir projeyi uygulamaya başladığını söylemiştik. Bu anlamda, kendisine bir değer taşıyor, fakat her pratiğini paylaşmıyorduk; özellikle proleteryanın bağımsız mücadelesini, hükümetin dar siyasi sınırları içine kısıtlamasına karşı çıkıyorduk."

KARŞI DEVRİM, YENİ BİRİKİM MODELİ VE "ŞOK TEDAVİSİ"

Şili'de sermaye birikiminin bunalımı, 60'lardan beri kendini göstermişti. Ancak Pinochet'nin önderliğindeki darbe, ardından siyasi ve sendikal hakların yokedilmesi, yeni stratejinin hayata geçirilmesinin önkoşullarını yarattı. Bu yeni birikim modeli, sömürü oranlarının artması, sermayenin ve iş sürecinin yoğunlaşması ile ihracata dayanıyordu.

Darbeden sonra cuntanın getirdiği önlemler, bu stratejinin gerektirdiği "liberalleşme"nin ilk adımlarıydı:

— Fiyatların serbest bırakılması: Bu önlem karaborsayı ortadan kaldırdı, ancak işçi sınıfının tüketimini büyük ölçüde kısarak.

— İthalatın serbest kılınması: Eskiden yüzde 0'dan yüzde 600'e kadar olan gümrük duvarları yüzde 10 olarak sabitleştirilerek indirildi; böylece yerli üreticilerin yabancılarla rekabete girmesi hedeflendi. Kuşkusuz bunun sonucu rekabete dayanacak kadar güçlü olmayan firmaların iflas etmesi oldu.

— Para arzının kısılması: Bu önlem, küçük ve orta kapitalistleri, tekelci kapitalistler karşısında rekabet edemez duruma getirdi.

— Döviz politikası: Meta üretimini, iç pazara tümüyle ihracata yöneltmeyi hedefleyen döviz politikası, aynı zamanda dış ticaret açığının azalmasına yönelikti.

— Devlet harcamaları: Kamu hizmetleri, kısıldı, kamu kesimindeki istihdam kısıldı, sosyal sigorta kurumu özel sektöre devredildi.

— "Özelleştirme" politikası-Cuntanın temel ilkelerinden biri, kâr eden tüm sektörlerin kapitalistlere devredilmesiydi. Devletin sanayi ve tarım kesimindeki hisseleri güçlü tekel gruplarına dağıtıldı. Cuntanın "devlet malı" olarak sınıflandırdığı 204 teşebbüsten sadece 17'si kamu sektöründe kaldı.

— Yabancı sermaye politikası: Bu politika ise, yerli tasarrufların hızlı iktisadi gelişme için yeterli olmadığı savından kaynaklanıyordu. Dolayısıyla yabancı sermayenin ülkeye akışı özsel bir gereklilik olarak görülüyordu. Nitekim 1974'te çıkarılan bir kanunla, yabancı sermayeye daha önce uygulanan kısıtlayıcı politikalar kaldırılarak, "en az yerli yatırımlara tanındığı kadar" avantaj sağlardı.

Metropol ülkelerin 60'lardaki gibi sadece bağımlı ülkelerin iç pazarlarına yönelik değil aynı zamanda kendi işçi sınıfları için gerekli olan tüketim mallarının ihracatına yönelik sermaye ihracı yapma eğilimi gösterdiği 70'li yıllarda, Şili'de uygulanan "iktisadi şok", cuntanın dünya kapitalist sisteminde Şili'ye tanınan yeni işlevi layıkıyla yerine getireceğini gösteriyordu.

Cunta ile baskıcı niteliği son derece yetkinleştirilen devlet aygıtı ise, müdahaleci olmaktan vazgeçmiyor, sadece müdahale alanını değiştiriyordu. Şili üzerine yazılan bir makalede bu durum şöyle değerlendiriliyor :

"Aslında rejim kâr haddini belirlemek için iki düzeyde müdahalede bulunuyordu : İşçilerin hiç bir talebini yerine getiremeyecekleri bir diktatörlük rejimi kurarak emeğin maliyetini düşürmek; ve ihracatı teşvik etme ve artık yaratmak için Şili parasını periyodik olarak devalüe etmek."

Gerçekten Şili'de işçi ücretleri 1975'te 1973'deki düzeyinden %28 düşük bir düzeye indi. Gerçeği yansıtmaktan çok uzak olan resmi verilere göre 1973'te %7 olan işsizlik oranı 1975'te %18,7'ye yükseldi. Birçok rapor, bu oranın yüzde 20-30 olduğunu savunuyor. İzlenen yeni birikim modelinin halk kesimleri açısından ne anlama geldiğini gösteren bir başka çarpıcı örnek ise, memur maaşlarının alım gücü' 1975'te bir memurun 1 kilo ekmek alabilmesi için 42 dakika çalışması gerekirken, bu süre 1975'te 6 saate yükseldi.

ŞİLİ'DE MAAŞ VE ÜCRET İNDEKSİ
OCAK 1970-100

YIL	İNDEKS
1970	101,2
1971	126,5
1972	130,0
1973	104,2
1974	105,2
1975	102,3

Bunların yanında vurgulanması gereken bir başka önemli nokta ise, iş sürecinin yoğunlaşmasından kaynaklanan sömürü oranındaki artışlar, İşin yoğunlaşması sadece teknolojik ilerlemeyi değil, aynı zamanda işçinin aynı süre içinde daha fazla mal üretmesi anlamına geliyor. Gerçekten cunta "çalışma disiplinini sağlanmasını "en önemli başarılarından biri olarak görüyor.

(DEVAM EDECEK)

ZEYTİNBURNU İCRA MUMURLUĞUNDAN

Dosya No : 979/2515 Esas

Bir borçtan dolayı hacizli olup, paraya çevrilmesine karar verilen 70.500.- lira muhammen kıymetli 100 adet bir kiloluk marşal plastik badana boyası, 50 adet musluk, 10 adet kale kilit, 45 adet bir kiloluk marşal lüks boya, 10 adet tuvalet kapağı, 12 adet Demirkapı için kale marka kilit.

Eşya 5/8/1980 günü saat 11.30-11.45e kadar Yenidoğan Mah. 45 Sokak No : 21 Zeytinburnu adresinde açık arttırma suretiyle satılacaktır.

Birinci arttırmada verilen bedel, kıymetin yüzde 75 ini bulmadığı takdirde, ikinci arttırması 6/8/1980 günü, aynı yer ve saatte yapılacaktır. 150 kuruşluk posta pulu gönderildiği takdirde, isteyene şartname sureti gönderilecektir.

Alıcıların mahallinde bulunacak memura müracaatları ilan olunur. (Basın-5600)-1051

EYÜP İCRA MEMURLUĞUNDAN MENKUL SATIŞ İLANI

1980/899 T.

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 35.000 TL. kıymetinde 61 ekran Nordmende markalı televizyon'un birinci açık artırması Eyüp Sofular yokuşu Övgü Sokak No : 8/1 de 5.8.1980 günü saat 12.15-12.30 da yapılacaktır o gün kıymetin %75 ni geçen bir bedel teklif edilmediği takdirde aynı yerde ve aynı saatlerde 6.8.1980 günü ikinci açık artırması yapılarak encok fiat verene peşinpara ile ihale olunacaktır. Şartnamesi dosyasında mevcut isteyene masrafı yatırıldığında tebliğ olunacağı ilan olunur. 14.6.1980

(Basın-5640)-1049

İLAN
T.OTOMOBİL-İŞ SENDİKASI GENEL BAŞKANLIĞINDAN

Sendikamız, aşağıda ünvan ve adresi yazılı işyeri işverenleri ile işyeri seviyesinde Toplu-İş Sözleşmesi yapacaktır.

275 Sayılı Yasa'nın 12'nci maddesi uyarınca ilgililere duyurulur.

İşyeri Ünvan ve adresi:

EGE SANAYİİ A.Ş. Soğanlı Köy yolu KARTAL/MALTEPE

(Basın-5634)-1055

DUYURU

Sendikamız, Mecidiyeköy, Büyükdere Cad. 52/1 deki, Sterling Products Int. İnc. Türkiye Şubesi-Gaziosmanpaşa, Merkez Mah. Ali Galip Sok. No: 5 deki SSK Gaziosmanpaşa Şube Müdürlüğü ve Pendik, Ihlamur Sok. Has Han No : 28 adresindeki SSK Pendik Şube Müdürlüğü işyerleri için işyeri düzeyinde toplu iş sözleşmesi bağıtlıyacaktır. Bu husus 275 sayılı yasa gereği ilân olunur.

TEKSİS Genel Başkanlığı
(Basın.5639)-1054

KARADENİZ'İN KIYICIĞINDAN

Antalya'da bir gece

Rıfat ILGAZ

Karadeniz'in kıyıcığında yaşayıp giderken tatlı bir poyrazla Akdeniz'in kıyıcığındaki Fikret Otyam'ın evinde buldum kendimi... İlk kez Akdeniz'in ılık sularına soktum ayağımı... Biraz tuzlu, biraz sıcak, biraz daha mavi ama hep aynı denizler... İnsanları da öyle. Biraz daha sıcak, biraz daha cana yakın desem acep Karadenizli hemşerilerime sitem mi etmiş olurum. Yok, yok, hep aynı halkız! Aynı ağır koşulların bunalımında gelecek günler için didinen, düşünen halk.. Bu tarihsel potoda için için kaynayan eyyam görmüş olgun halk. Acısını içine sindirmesini bilen çoşkulu, dingin...

Gazetelerden birinde okumuştum, bizim Enver Gökçe için bir Onur Gecesi'nin düzenlendiğini... Görme olanağından yoksun olduğumu bildiğim için tarihini bile unutmuştum. Fikret Otyam, Perşembe akşamı olduğunu anımsatınca bir tel çekmeyi düşündük Metin'e. Metin, 1968'lerde benim favori olarak gördüğüm genç şairim. Akşam'ın soruşturmasında sözünü ettiğim, Metin Demirtaş...

Sırası gelmişken belirteyim hemen: Türk şiirinde bir YENİ vardır, Nazım Hikmet yenisi... Türk şiirinde bir tek devrim olmuştur, Nazım Hikmet şiiri devrimi... Yeni de bu devrimin içindedir, ileri de... Toplumculuk da, gerçekcilik de, devrimcilik de... Kim ne derse desin (Daha doğrusu kimler neler demezlerse gene demesinler) Türk şiirinde, giderek Türk Edebiyatında Nazım'ı toplu biçimde sürdüren bilinçli, devrimci, gerçekçi, toplumcu bu niteliklerinden ötürü de anti-faşist, çağının bütün gerici baskılarına birlikte direnmesini bilen bir de kuşak vardır: 1940 Toplumcu, gerçekçi kuşağı... Bu kuşağı ilk saptayan ne yer tutmaz (!) Edebiyat tarihçileridir, ne de gölgesinden korkan eleştirmenler... İstanbul Emniyetinin Birinci Şubesiyle, Ankara Emniyetinin İkinci Şubesi'dir. Gerçekten tarihsel görevlerini yapmışlar, bu sanatçıları Edebiyatçı geçinenlerden önce gün ışığına çıkarmışlardır.

İşte bu sanatçılardan biri de Enver Gökçe'dir. Değerbilir Antalyalı sanatseverler bu değerli ve kuşağımızın genç şairini çok bilinçli bir törenle genç devrimcilerimize, aydın halkımıza tanıtmayı görev bilmişlerdir.

Demirtaş'a teli çektikten iki gün sonra da onun aile sofrasında uzun süredir göremediğim Enver'le görüşmüş olduk. Enver'i yanımda görmekten mutlu, bir dost yemeğinde bulunmaktan sevinçli, bir açık hava salonunda Enver'in sanatını yaşamaktan coşkulu unutulmaz bir gece geçirdim.

Denizimizin kıyıcığına döndükten sonra genç bir Türkçe öğretmeninden coşku dolu, içtenlik tüten bir mektup aldım. Bu tür gecelerin düzenlenmesinin genç devrimcilerimiz için ne denli yararlı olduğunu daha güzel anlamış oldum. Şöyle yazıyor, genç öğretmen Recep Selahattin Doğan:

"1943 Ezine doğumluyum. Biz sizlerle 1940 ve daha öncesinin çileli sanatçılarıyla tanışamadık, ya da çok geç tanıştık. Okuduğumuz kitaplarda Encer Gökçe ve aynı yazgıda olan sizler yoktunuz. Bakıyorum, şimdi bir öğretmen olarak okuttuğumuzkitaplarda yine yoksunuz. Bu yokluğu çok zor giderebiliyoruz. Bu yıl kız öğrencilerime neyi armağan ettim biliyor musunuz? "Kara Yazılı Sarı Yazmalı" şiirinizi... Öyle de mutluyum ki çocuklarıma, öğrencilerime böyle güzel bir şiiri armağan ettiğime."

Genç öğretmen arkadaşım şöyle sürdürüyor yazısını. Böylece benim de duygularımı yansıtmış oluyor:

"Gelelim Antalya'daki Enver Gökçe Onur Gecesi'ne. Bir kez sizin de geceye katılmanız çok anlamlı oldu. Ne güzel de destek oldunuz Enver Gökçe'ye, nasıl da arka çıktınız, omuz verdiniz arkadaşınıza, ne güzeldi, ne güzeldi... Yazgıları hemen hemen aynı olan iki arkadaşı yanyana görmek, birbirinize kol kanat gerdiğinizi görmek, çok güzeldi doğrusu. Sizleri, yanyana gelmiş iki arkadaşın duyduğu nutluluğu, siz iki arkadaşı izleyen bizlerde en az o denli duyduk. Yanyana oluşunuz çok güzeldi doğrusu."

Öğretmen Doğan, Enver Gökçe'nin unutulmuş arkadaşlarını da anımsıyor, geceyi dile getirirken:

"Geceyi hazırlayanları kutlamak gerek, sağolsunlar. Ardından da sormak gerek, Niyazi Akıncıoğlu niye adını "Kuşun Kanadında" koyduğu kitabını bastıramadan gözleri açık gitti? Sabri Sazan yaşamını niye basit bir memur olarak bitirdi? Bunları ille ölümlerinden sonra mı anımsayacağız? Sağlıklarında el vermediğimiz daha nice nice sanatçılar var, kimbilir? İşte bu soruları sordurması açısından da başarılıydı gece."

Daha nice nice unutulmuş, unutturulmuş sanatçılar, Gökçe'nin arkadaşlarından, 1940 kuşağı şairlerinden... Çaloğlu adıyla şiirlerini yayınlamaya başlayan Hasan Basri'yi de anımsatayım. Antalya gecesinin getirdiği "birlikte oluş" havasını yeniden yaşarken... 1980'lerin kırımlarının ardından ölümüyle genç yaşında aramızdan ayrılan devrimci arkadaşımız Hasan Basri'yi de anımsatayım sizlere...

Bu Onur Gecesi'nde sanatın devrimci gücünü de gözlerimizin önüne sermesini başaran Antalya Sanatseverler Derneği'ni candan kutlamamız gerekir. Bu gecenin dinçleştirici havasında Enver Gökçe'ye esenlikler, mutluluklar dilerim. Bizi bir araya getiren tüm Antalyalı Sanatseverlere sevgiler... Demirtaş'lara, Erkan'lara, Doğan'lara... Ne hoş, gençelerin arasında gençleşip, dinçleşmek!... Ne anlamlı böyle bir dönemde onların "Dost, dost ille kavga" şairini anımsamaları!

Mükemmel bir kafa
Mükemmel bir yürekti O
Yumruklarıyla erkek,
Bakışlarıyla çocuktu O
Hudutsuz ve eğilmez bir baştı
ARKADAŞTI O

29.7.1980 gecesi gericiler tarafından katledildi
Anısı yaşıyor.

SALİH BADEMCİ
(1958.....)

HUKUK FAKÜLTESİ'NDEN DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

(Demokrat : 1048)

Ertelenen grev sayısı 55'e ulaştı

Bakanlar Kurulu dört grevi daha erteledi

● Grevi ertelendiği için greve çıkamayan işçi sayısı 91bini bulurken Likat-İş Sendikası yürütmenin durdurulması için Danıştay'a başvuracak.

ANKARA (DEMOKRAT)
Petrol, Liman, Metal işkolunda 41 bin işçinin çalıştığı işyerlerinde alınan grev kararları "Milli Güvenlik ve memleket sağlığı" gerekçesiyle Bakanlar Kurulunca 30 gün süreyle ertelendi. Kararlar dünkü resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe koyuldu.

Ertelenen grevler sırasıyla şöyle:

1- Petrol-İş'in Bandırma Boraks ve Asit Fabrikaları İşletme Müessesesi (Etibank) İşyerlerinde aldığı grev kararı.
2- Likat-İş'in İstanbul, İzmir, Trabzon, Giresun, Antalya ve TCDD limanlarında 10.000 üyesi adına aldığı grev kararı.
3- Türk Metal'in Etibank Elazığ Ferrokrom Tesis Müdürlüğü İşyerlerinde aldığı grev kararı.

Grevi ertelenen sendikalardan Türk-İş'e bağlı Likat-İş Sendikası Genel Başkanı Ahmet Kurt erteleme kararının haksız gerekçelere dayandığını ve Danıştay'a başvuracaklarını gazetemize açıkladı.

Kurt, uyuşmazlığın ücretler ve yönetime katılma konusunda ortaya çıktığını belirterek bürokrat zihniyetli kafaların işçinin yönetime katılmasına karşı çıktıklarını belirtti ve işverenin artan hayat pahalılığı karşısında gülünç denecek ücret tekliflerinde bulunduğunu ileri sürdü.

Bakanlar Kurulunun önümüzdeki günlerde de Banka, Belediye, Petrol işkollarındaki grevleri ertelemesi bekleniyor.

Bakanlar Kurulunun aldığı son 4 grev erteleme kararlarıyla birlikte iktidarın 9 ayda ertelediği grev sayısı 55'e ulaşırken grevleri ertelendiği için greve çıkamayan işçi sayısı ise 91 bin'i buldu. Bu sayı bugün grevdeki işçi sayısının hemen hemen iki katı civarında.

OTOSAN'da işçiler greve "evet" dedi

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası üyesi işçilerin çalıştığı Koç Holdinge bağlı MESS üyesi OTOSAN işyerinde 1.8.1980 günü yapılan grev oylamasında işçiler "evet" dediler.

28.7.1980 günü alınan grev kararına işverenin itiraz ettiği ve Bölge Çalışma Müdürlüğünden işyerinde grev oylaması istediği belirtilerek, toplam 2157 işçinin çalıştığı OTOSAN işyerinde 1.8.1980 günü yapılan grev oylamasına büro personeli ile birlikte 2080 işçinin katıldığı ve bunlardan 1134'ünün greve "evet" dediği bildirildi.

TÜRKİYE ADLİ TARİHİNDE İLK KEZ OLUYOR

Bir ilkokul müdürünü valilik sürdü, ilçe mahkemesi kararı bozdu

İZMİR (DEMOKRAT)
Kütahya'nın Altıntaş İlçesi Çalköyü Kasabası İlkokulu Müdürü Yaşar Ünsal, Kütahya Valiliği'nin kendisi hakkında çıkardığı tayin kararını Altıntaş Asliye Hukuk Mahkemesi'nin kararıyla durdurttu. Türkiye'de ilk kez böyle bir karar alındığı bildirildi. Mahkemenin aldığı ihtiyati tedbir kararında, "siyasal iktidar değişikliklerinde memur kıyımı, olağan hal sayılır duruma gelmiştir" denildi.

Mahkemenin aldığı tedbir kararıyla, ilkokul müdürü Yaşar Ünsal'ın, Danıştay'a açacağı yürütmeyi durdurma davası sonuçlanana kadar eski görev yerinde kalacağı öğrenildi.

● Mahkemenin aldığı ihtiyati tedbir kararında, "Danıştay'dan yürütmeyi durdurma hakkında bir karar verilinceye kadar siyasal iktidar, kasıtlı olarak memurun eski görevinden ilişiğini kesip, yeni görevine başlaması hususunda zorlama yapmaktadır" denildi.

"FİİLİ DURUM"

İlkokul Müdürü Yaşar Ünsal'ın Altıntaş Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açtığı dava ile ilgili olarak verilen 1980/27 no'lu kararda şöyle denildi:

"Siyasal İktidar değişikliklerinde memur kıyımı olağan hal sayılır duruma gelmiştir. Memur bir yere siyasal nedenlerle atandığında, Danıştay'a iptal davası açmakta, ayrıca yürütmeyi durdurma kararı istemektedir. Danıştay'daki yoğun işler sebebiyle yürütmeyi durdurma kararı 1 aydan önce verilememekte, tebligat vs. ile bu müddet daha da uzamaktadır. Memur Danıştay'da dava açmak için atama emrini tebelluğ etmekte, ancak bu tebelluğdan sonra 15 günlük mehil süresi başlamaktadır. Bu süre Danıştay'da açılan yürütmeyi durdurma isteminin sonucunu almaya yetmediğinden memur atandığı yere gitmek zorunda kalmaktadır. Durumu belirsiz olduğu için de ailesini götürmeyerek otel odalarında sürünmekte ya da rapor vs. yollarına başvurarak devlete külfet olmaktadır. Üstelik devlet, memura harcırah vermekte, yürütmeyi durdurma kararı verildiği takdirde buna bir de dönüş harcırahı eklenmektedir. Bu ise memura yetmemekte, dolayısıyla kaybolan işgücü de nazara alınarak hem devletin hem de memurun telafisi imkansız zararı doğmaktadır. Siyasal iktidar verdiği bu zararı ödememekte, dolayısıyla bu yükü millet çekmektedir."

"HUKUKİ DURUM"

Konunun ilk bakışta idari mahkemeleri ilgilendirdiği, adli mahkemelerin görev alanının dışına taştığı gibi görünüyorsa da, bu durumun varit olmadığı belirtilen kararda hukuki durum konusunda şöyle denildi:

"Kanun hukuki konularda tedbirin hakim tarafından alınacağını belirtmiş, bunu da telafisi imkansız bir karar şartına bağlamıştır. Zarar öngörülüyorsa, hakim lüzumlu gördüğü tedbirleri alabilecektir. Dava açılmadan önce verilen böyle bir tedbir kararı, pek kısa bir müddet için verilmektedir. 10 gün olan bu süre zarfında davacı dava açmak zorundadır. Yoksa tedbir kendiliğinden kalkmaktadır. Konu idari olduğuna göre, davacı 10 gün içerisinde Danıştay'da dava açmak zorundadır. Bu sebeple hakim herhangi bir mahkemenin yetki veya görev alanına tecavüz etmemekte, sadece 10 günlük bir tedbir almaktadır. Gerisi artık ilgili mahkemeye kalmıştır. Bu tedbiri yerinde görürse devam ettirir, yerinde görmezse kaldırır."

"Anayasa, idarenin hiç bir eylem ve işleminin yargı denetimi dışında bırakılamayacağını belirtir. Oysa Danıştay'dan yürütmeyi durdurma hakkında bir karar verilinceye kadar siyasal iktidar, kasıtlı olarak memurun eski görevinden ilişiğini kesip, yeni görevine başlaması hususunda zorlama yapmaktadır. Memuru müstafi duruma düşüreceği tehdidinde bulunmakta, dolayısıyla memura ne eziyet varsa yapmak yoluna gitmektedir. İşte yargı bu süre zarfında olan haksız işlemleri denetleyememektedir. Mahkememizce verilecek bir tedbir kararı Anayasa'nın bu hükmünün siyasal iktidarlar tarafından bertaraf edilmesini de önleyecektir."

"KARAR"

Tedbir isteyenin Altıntaş İlçesi Çalköyü ilkokulu müdürlüğünden Emet İlçesi Çatak Köyü ilkokulu öğretmenliğine atanması işleminin, Danıştayca yürütmeyi durdurma hakkında bir karar verilinceye kadar tedbiren durdurulmasına, kararın infazı için Altıntaş Kaymakamlığına bir örneğinin müzekkere ile gönderilmesine karar verildi. 7.7.1980"

"Buğday içindeler onlar
Yücelerden yüce dururlar
Dünyayı doruktan
seyreden
Bir öğle güneşi gibi."

14.7.1980 tarihinde öldürüldü.
Anısı faşizme karşı mücadelede ve halkımızın kalbinde yaşıyor.

MEHMET ASLAN
(1957....)

AİLESİ ve KİLİS'TEN DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat : 1045

DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası Marmara Şubesi Anadolu Klubü'nde grev kararı aldı

HABER MERKEZİ
DİSK'e bağlı Oleyis Sendikası Marmara Şubesi, Anadolu Klübü'nde grev kararı aldı. Büyük Ada Anadolu Klübü işvereni ile Oleyis sendikası arasında devam eden toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine Bölge Çalışma Müdürlüğü'nün tespit etmiş olduğu görüşmelere Anadolu Klubü işvereninin katılmaması üzerine grev kararı alındı. Grev ilanının asılması üzerine itiraz eden işveren temsilcileri, Bölgeden Çalışma Müdürlüğü'nün kendilerine haber verilmediğini ileri sürdüler. Anadolu Klübü işçileri "Grev kararı ile ilgili ilanların asılması ile birlikte işveren temsilcileri işçiler arasındaki birlik ve beraberliği bozmak örgütlü mücadeleyi engellemek için şimdiden çeşitli oyunlar oynamaya başladı. Daha önce Anadolu Klubü'nde grev yapılamaz düşüncesiyle görüşmelerde katı tutumunu sürdüren işveren temsilcileri karşılarında haklı istemlerimizden taviz vermediğimizi görünce, tehditler savurarak, grev yapılırsa bundan işçilerin zarar göreceğini ileri sürdüler. Burda çalışan işçi arkadaşların hepsi asgari ücretle çalışmaktadır. Bu durumda işçilerin kaybı ne olacaktır, 3200 lira mı? İşveren temsilcilerinin söylediğinin tam tersine bu mücadelenin sonunda kazanan taraf işçi sınıfı olacaktır"

TARIM-İŞ, GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI'NA BAĞLI İKİ GENEL MÜDÜRLÜKTE SÖZLEŞME İMZALADI

ANKARA(DEMOKRAT)
Türk-İş'e bağlı Tarım-İş Sendikası, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı Tarımsal Araştırma Genel Müdürlüğü ve Suni ve Tabii Tohumlama Genel Müdürlüğü'nde çalışan 8 bin işçi adına toplu sözleşme imzaladı.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nda yapılan imza töreninden sonra bir konuşma yapan Tarım-İş Genel Başkanı Zeynel Irmak, görüşmelerin 1 Mart 1980 gününden beri aralıksız devam ettiğini belirterek, şunları söyledi:

"Sözleşme iki yıl süre ile geçerli olacaktır. Bu süre içinde işçilerin günlük ücretlerine her yıl 240 lira zam yapılırken, birinci yıl bin, ikinci yıl 2 bin lira yakacak zammı verilecek. İşçilere 5 lira kıdem zammının verilmesi de karara bağlandı"

Merkez Bankası Banknot Matbaasında grev aşamasına gelindi

● TGS Ankara Şube Başkanı Gören, "Yeşil yüzlükleri, mor binlikleri üretenler bu paradan haklarını alacaklardır" dedi.

Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şube Başkanı Yaşar Gören Merkez Bankası Banknot Matbaası işyerinde grev noktasına gelindiğini bildirerek, "Yeşil yüzlükleri, mor binlikleri üreten işçiler bu paralardan hakları olanı alacaklar" diye konuştu.

Sendika başkanı Yaşar Gören dün yaptığı açıklamada, Merkez Bankası işvereniyle bir süredir yaptıkları toplu sözleşme görüşmelerinden anlaşma sağlanamadığını hatırlatarak uzlaştırma kurulunun da işverenin olumsuz tavrı nedeniyle bir karar alamadan dağıldığını ifade etti.

TGS Ankara Şube başkanı Gören fiyatların yüzde 188 artmasına karşın Merkez Bankası işvereninin 544 işçinin maaşına yüzde 20'lik bir artış önermesini kınadı.

"Uzlaştırma kurulundan olumlu bir sonuç alınamadığından, sendikamız banknot matbasında grev noktasına gelmiştir" diye konuşan Yaşar Gören, açıklamasının son bölümünde şu görüşlere yer verdi

"Şurası unutulmamalıdır ki, IMF ile yaptıkları anlaşmalar uğruna işçilere verilen gerçek ücretleri yıldan yıla düşürmek için ellerinden geleni ardına koymayanlara bizim de söyleyeceğimiz bir çift sözümüz olacaktır. Yeşil yüzlükleri mor binlikleri asgari ücretlerle ürettirmeye bundan böyle kimsenin gücü yetmeyecektir."

Cibali Tekel Fabrikası'nda işçi olarak çalışan Fatma Erdoğan ve 4 çocuğunun Rami'nin Ebediye Çıkmazı'ndaki evinin gece uyurlarken yanması, mahalle halkını üzüntüye boğdu.

Rami Ebediye Mahallesi halkı, Fatma Erdoğan ve 4 çocuğunu açıkta bırakmayacak

Evi yanan aileye yardım kampanyası açıldı

● Yapılacak yardımlar, kurulan bir komite aracılığı ile gerçekleştirilecek. Mahalle halkı, üzülmekle ve ah vah etmekle bir ailenin sokakta kalmasının önlenemeyeceğini belirterek, "çözüm, elbirliği ile onlara yardımcı olmaktır" diyor

Bediz DOĞAN
Rami'de evleri yanan beş kişilik aile için mahalle halkı yardım kampanyası açtı. Yapılan yardımlar, kurulan bir komite aracılığı ile gerçekleşecek.

Cibali Tekel Fabrikası'nda işçi olarak çalışan Fatma Erdoğan adlı dört çocuk annesi bir kadının Rami'nin Ebediye Çıkmazı'ndaki evinin gece uyurlarken yanması, mahalle halkını üzüntüye boğdu. Evlerinin yanması ile şok geçiren Lale Erdoğan olayı şöyle anlattı:

"Gece biz uyurken başlamış. Nasıl olduğunu bilmiyorum. Her tarafı alevler sarmıştı. Kendimizi dışarı zor attık. Daha sonra televizyonun patlamasıyla ev tamamen yandı. İtfaiye geldiğinde herşey yanmıştı. Üzerimize giyecek dahi alamadık. Komşularımızın verdiği elbiselerden başka bir şeyimiz yok"

Öte yandan, mahalle halkı olayın gerçekten üzücü olduğunu fakat üzülmekle ve ah vah etmekle bir ailenin sokakta kalmasının önlenemeyeceğini belirterek "çözüm elberliği ile onlara yardımcı olmaktır" diyor, ve yapacakları işleri şöyle özetliyor:

"Biz mahalle halkı olarak, Fatma bacı ve 4 çocuğununyanan evlerini yapmak için hep birlikte çalışacağımız bir yardım kampanyası açtık. Kaymakamlıktan izin almak için girişimde bulunduk. İzin verilip verilmeyeceğini henüz bilmiyoruz. İster izin verilsin ister verilmesin, biz mahallemiz halkından Fatma Erdoğan ve dört çocuğuna yardım etmek için kendi aramızda bir komite kurduk. Bu komite her türlü yardımı yapmak için çalışacaktır. En kısa zamanda evi onarıp ihtiyaç duyulan eşyalar temin edilecektir"

Bu arada kampanyayı yürüten komite adına "bağış toplama izni" için Eyüp Kaymakamlığı'na başvuran iki kişinin, kaymakamlıkça Eyüp Emniyet Amirliği'ne sevkedildikleri öğrenildi. Emniyet Amirliği yetkilileri, Sıkıyönetim bölgesi içinde bağış toplama izninin Sıkıyönetim Komutanlığı'nca verilebileceğini, ancak bunun da bugünkü koşullar içinde mümkün olmadığını belirttiler.

Bu gelişme üzerine, semt sakinlerinin kurduğu komite, halkın kendi özverisine dayanan bir gönüllü bağış yöntemi izleneceğini açıkladı.

FINDIK-İŞ FİSKOBİRLİK TRABZON İŞYERLERİNDE SÖZLEŞME İMZALIYOR

HABER MERKEZİ
DİSK'e bağlı Fındık–İş Sendikası Trabzon'daki Fiskobirlik işyerlerinde toplu sözleşme imzalıyor. Fiskobirlik işyerlerinde imzalanacak olan toplu sözleşmeden 506 işçi yararlanacak.

DİSK'e bağlı Fındık–İş Trabzon Fiskobirlik Şube yetkililerinden alınan bilgiye göre, 1978 yılında imzalanan toplu iş sözleşmesi 31 Temmuz tarihinde sona ermiş bulunmakta ve yeni toplu iş sözleşmesi görüşmelerine 1 Ağustos'tan itibaren başlanılması bekleniyor. Yeni yapılacak toplu iş sözleşmesinden Trabzon'daki Fiskobirlik'ten, 506 işçinin yararlanacağı bildirildi.

SENDİKALAR VE ÜNİVERSİTE ÇEVRELERİ GREV ERTELEME KARARLARINA KARŞI ÇIKIYOR

–2–

DYF-İş Genel Başkanı Şerafettin Akova:

"Grev erteleme kararları yasalardan çıkarılmalıdır"

ANKARA (DEMOKRAT)
Hükümetin aldığı grev erteleme kararlarından birisi de, 45 bin demiryolu işçisini ilgilendiriyor. Grevleri 30 gün ertelenen işçilerin üyesi bulunduğu DYF–İŞ Sendikası Genel Başkanı Şerafettin Akova, grev erteleme kararları hakkındaki görüşlerini şöyle açıkladı:

"Kanımca grev ertelemeleri sorunun çözümü için çıkar yol değildir. Bilhassa Bakanlar Kurulu tarafından sloganlaştırılan "milli güvenlik ve memleket sağlığı" gerekçesi ile sık sık ertelenen grevlerde, gerçekten milli güvenlik ve memleket sağlığı sorunları tartışılır noktaya geldi. Somut bir örnek verecek olursak, milli güvenlik ve memleket sağlığı ile ilgisi olmayan grevler de bu nedenle ertelenerek grev ertelemeleri amacından saptırılmaktadır. Ancak, grev ertelemelerinden daha çok grev kararının alınışına neden olan sorunlara gerçekçi bir yaklaşım sağlanmalıdır. Uyuşmazlık nedenleri objektif olarak değerlendirilerek, ortadan kaldırılmasına çalışılmalıdır.

Federasyon olarak, her ne şart altında olursa olsun, grev ertelemelerine gerçekten milli güvenlik ve memleket sağlığı sorunlarının söz konusu olmadan uygulanmasına karşı olduğumuzu belirtmek isterim.

● Akova: "Grev ertelemeleri sorunun çözümü için çıkar yol değildir. Gerçekte "milli güvenlik" ve "memleket sağlığı" sorunları tartışılır noktaya geldi"

Herşeyden önce bu milli güvenliğin çerçevesi çizilmelidir. Bugün Türkiye'de kimsenin güvenliği yok. Kimse sokaklarda rahat dolaşamıyor.

Aslında, Türkiye'de tüm kurumların demokratikleştirilmesi gerekmektedir. Sorunun düğümlendiği yer burasıdır. İş yasasındaki bazı hükümler değiştirilmelidir. Grev erteleme kararları yasalardan çıkarılmalıdır. Bugünlerde de hükümet yasa değişikliği hazırlıyor. Ama ben, içinde bulunduğumuz bu dönemde hazırlanacak değişikliğin kazanılmış haklardan çok şeyler götüreceği kanısındayım.

YARIN: YENİ HABER–İŞ GENEL SEKRETERİ ALİ ÖZDEMİR

1.ORDU ASKERİ MAHKEMESİ'NİN OĞLU İÇİN VERDİĞİ KARARI DEĞERLENDİREN BABA ÖNSOY:

"örnek olsun hiç kimseye işkence yapılmasın"

HABER MERKEZİ

Gazetenin merdivenlerini ağır ağır tırmanmış, bir koltuğa oturmuştu. "Yazıyı okudum, teşekkür etmeye geldim" diyordu. Yüreği daha umutlu, bakışları daha da kararlı olarak oturan bu 65 yaşlarındaki emekli memur; hakkında 1.Ordu Askeri Mahkemesinin "işkencede öldürülmüştür" kararı verdiği Osman Mehmet Önsoy'un babası, Mehmet Önsoy'du...

Gelmişken anlatsın istedik. Niye bu kadar çabaladığını, niye bu kadar direndiğini:

"25 senemi harcadım Osman'a. Ailemizin tek ümidi olan oğluma yapılan işkencelere duyduğum kin ve acı nedeniyle, ben de yüreği yanıkbir baba olarak ellerimi havaya kaldırıp dua edeceğime, onun hakkını aramaya karar verdim. Onu suçlu olarak yerde yatırmayacağım. Osmanıma olanlar oldu. Örnek olsun, hiç kimseye işkence yapılmasın. Bütün çabam bu yüzden"

Olayları başından anlatmasını istediğimizde baba şunları söyledi:

"Muhasebe dükkanı aramak için 5 Mayıs'ta çıktı evden. 20 bin lira da para koydum cebine. Bütçemize uygun bir yerde olsun istiyorduk. O gece gelmedi. Gazetedeki resimlerden anladık otobüsten alınıp, götürüldüğünü. Bir otobüs adamı alıp götürmüşlerdi.

Oğlum iki gündür eve gelmeyince aramaya çıktım. Ölü veya diri aradım (hastane ve karakollarda bulamadım. 7 Mayıs günü evi aramaya gelen polislerden öğrendik 1.Şubede olduğunu. 'Yakında bırakacağız, merak etmeyin' deyip gittiler.16 Mayıs günü 2 sivil polis beni alarak 1.Şubeye götürdüler. Bir de, renkli çamaşırlarını istediler yanıma almam için. Neden renkliydi bilemiyorum. 1.Şubede beni bir odaya aldılar. İki saat de beklettiler. Polisler geldi. 'Eğer çocuğunla görüşeceksen, çocuğun bir odunlukta anadan üryan yatıyor, senin gözünü bağlarız, ancak öyle görüştürürüz'' dediklerinde bende tansiyonum yükselir, çocuğu buraya getirin dedim. Gelmiyorsa sedyeyle getirin, çocuğun yüzünü göreyim biraz dedim. 1.Şube Müdürü geldi. 'Baba, istersen böyle, istemezsen git' dedi. Sonra beni Mecidiyeköy Otobüs durağına bıraktılar"

Baba Önsoy bunun üzerine eve gidip hemen oturuyor ve ilk dilekçelerini yazıyor. Önce 22.5.1980 tarihinde Sıkıyönetim Komutanlığı'na ardından da Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'na (23.5.1980 tarihli). "Sonradan öğrendim ki" diyor baba Önsoy "22.5.1980 tarihinde oğlum Haydarpaşa Hastanesi'nde ölmüş Oysa ben dilekçeleri çocuğumu işkenceden kurtarmak amacıyla yazmıştım"

Çocuğunun ölümünü 26 Mayıs 1980 akşamı, ölümünden tam dört gün sonra jandarma karakol komutanı tarafından getirilen, üzerinde 'oğlunuz öldü, oğlunuzu alın' yazılı kağıttan öğrenen Mehmet Önsoy, ertesi sabah hastanenin yolunu tutuyor.

Hastane safhasını şöyle dile getiriyor Mehmet Önsoy:

"27 Mayıs'ta hastaneye gittim. Beni baş hekimin odasına aldılar. Bazı sorular sordular.Ben de oğlum sol görüşlüydü, sol görüşlü olmak suç değil, ben de sol görüşlüyüm dedim. Nasıl dikensiz gül olmazsa, sol görüşsüz demokrasi olmaz dedim onlara. Bana cevaben 'fikrine saygılıyız, ileri görüşlüsün baba' dediler. O gün evrakları yapmaya başladık. 28 Mayıs günü cenazeyi aldığıma dair bir kağıt imzalattırdılar. Nedir diye sorduğumda 'cenazeyi aldığına dair' dediler. Bunun eşyaları yok muydu dedim. 'Bize oğlunu çıplak getirdiler' dediler. Adli tıpa geldik. Adli tıpta evrakların eksik olduğu söylendi. Tekrar hastaneye döndüm. Orada yeniden imzalar atıldı. Morga döndüğümde yine evrakların yanlış olduğu söylendi. Morg Müdür Muavini 'Bu evraklarla otopsi yapılamaz' dedi. Ertesi gün halledilmiş. 30 Mayıs'ta otopsi oldu. Tam 9. günde cenazeyi toprağa verebildik"

ÇOCUĞUNU YIKAYAN BABA

Cenazeyi anlatırken, şöyle konuştu baba Önsoy:

"Kozlu mezarlığında yıkatmak istedim. Müsade etmediler. Alelacele öğlen ve ikindi namazı arasında yıkatarak gömdürdüler. İkindi namazını bile bekletmediler. Yaşlı genç, kadınlar, çocuklar herkes katıldı. Firuzköyle hiçbir alakamız yoktu ama onlar bile geldiler. Bütün Avcılar geldi"

Baba, bütün Avcılar semtinde ağlamayan kalmadı, çok severlerdi, o da herkesi çok severdi diye Osman'ı anlatıyor babası. Polislere, "Oğluma damga vurmakla lekeleyemezsiniz, gelin mahallede tetkik edin, herkese sorun" dedim. diye anlatmasını sürdürüyor. Sonra da şunları söylüyor.

"Ben Osman'ı toprağa vermedim. Öyle bir insanı toprakta çürütmeyeceğim Ömrüm oldukça onun anısını yaşatmaya çalışacağım, onun kanını yerde bırakmayacağım"

İŞKENCE YOK DEDİLER ÖYLE Mİ?

Oğlunu kendi elleriyle yıkamıştı Mehmet Önsoy. İşkenceyle hurdahaş olmuş çocuğunun cenazesini belki de yıkayan ilk babaydı. O, oğluna işkence yapıldığına öylesine inanmıştı ki, bu inancı 1.Ordu Askeri Mahkemesi'nin kararıyla da kanıtlandı. O şöyle soruyor: İşkence yok dediler? Öyle mi? Hiçbir yargı organı önüne çıkarılmadan suçlu olarak sorgu yapılması işkence değil mi? Anadan üryan soymak işkence değil mi? Çırıl çıplak insan içinde polis otosuyla dolaştırmak işkence değil midir?"

GÖRDÜM Kİ HAKLIDAN YANA OLANLAR DA VAR

Bunca eziyeti yüreğinde yaşayan, gözleriyle gören ve gencecik oğlunu en güzel çağında toprağa veren bu baba yılmadan, usanmadan sürdürüyor çabalarını Tek amacı oğlunun işkencede öldürüldüğünü kanıtlamak bu işkenceyi kamuoyuna yansıtmak ve insanların işkence görmesini engellemek.

Bakırköy Savcılığına ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na yaptığı başvurularla başlayan dilekçeler devam ediyor. Avukatları, Tabipler Odasını, Tabipler Birliğini, Adli Tıpı, gazeteleri tek tek dolaşıyor. Yazdığı dilekçeye rağmen otopsi raporunun verilmemesi üzerine ise Sıkıyönetim Başsavcılığından otopsi raporunu isteyen bir dilekçe daha yazıyor. Bu arada Sıkıyönetim Askeri Savcılığı "Kovuşturmaya yer olmadığı" kararını alıyor.

Baba, "Bu karar üzerine umudumu biraz yitirir gibi oldum" diyor. O andaki düşüncelerini ise şöyle dile getiriyor:

"Umudumu yitirdim. İşte o zaman Adalet Bakanlığı'na, İstanbul Sıkıyönetim Başsavcılığı'na birer dilekçe yazarak 'dosyamız kapanmasın, demokrasi devletinde yargı önüne çıkmadan bir delikanlının ölüşü beni düşündürüyor' dedim"

Bunları düşünerek sonucu beklerken gazeteden 1.Ordu Askeri Mahkemesi'nin çocuğumun işkencede öldürüldüğünü ve sorumlular hakkında dava açıldığını yazan haberini okudum. Osman geri gelmedi ama adaletin yerine geleceğine bir umut doğdu içimde. Mahkeme sonucunu bekliyorum, 'suçluların cezalandırılmasını istiyorum'' diyen Mehmet Önsoy diğer ana ve babalara da şunları iletiyor:

"Ben bir baba olarak oğluma karşı görevimi yaptığım inancındayım. Bir ara ben de yalnız kaldığımı sanmıştım. Ama gördüm ki haklıdan yana olanlar da var. Onun için bütün ana ve babalar haksızlıklara karşı evlatlarının yanında yeralmalıdırlar. Tüm ana babalara söylüyorum. Evlatlarının haklarını ilkönce kendiniz korumasını bilin. Evlatlarınızı bırakmayın, Onları savunun. Savunmasız bırakmayın"

İşte böylesine yılmaz yapmıştı, Mehmet Önsoy'u haklılığa olan inancı. Oğlunun namusluluğuna, dürüstlüğüne olan inancı, Osman'ı anlatırken şöyle diyor: "Ben 32 yıllık memurum. 25 yıl bütün maaşımı harcadım. Onu namuslu yetiştirdim. İstediğim gibi bir delikanlı oldu. Hep onu düşünüyorum. Geceleri ağıtlar yazıyorum"

Ve şimdi Mehmet Önsoy suçluların cezasız kalmayacağına adaletin yerine geleceğine inanıyor.

▼ ▼ ▼

HUKUKÇU VE DOKTORLARIN DEĞERLENDİRMESİ

HABER MERKEZİ

1.Ordu Askeri Mahkemesi'nin Osman Mehmet Önsoy adlı gencin İstanbul 1.Şube'de sorgulaması sırasında yapılan işkence sonucu öldürüldüğü yolunda verdiği kararı değerlendiren hukukçu ve doktorlar, kararın hem tıp hem de hukuk açısından olumlu bulunduğunu belirttiler.Türk Tabipler Birliği Genel Başkanı Dr.Erdal Atabek kararı tıp bilimi açısından değerlendirirken, Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Nevzat Helvacı da, kararı "övünç verici" buldu.

DR.ERDAL ATABEK

1.Ordu Askeri Mahkemesi'nin Osman Mehmet Önsoy'un ölümü hakkında verdiği "işkenceyle öldürülmüştür" kararını olumlu olarak nitelendiren Türk Tabipler birliği Başkanı Dr. Erdal Atabek, bu kararın tıp bilimi açısından da doğru ve olumlu olduğunu söyledi.

Konuya ilişkin olarak görüşlerini belirten Tabipler Birliği Başkanı, daha önce verilen raporun tıbbi çelişkileri üzerinde durarak şunları söyledi: "Şuur bulanıklığı altını kirletme derecesinde olan bir kişinin iradeli ve bilinçli hareket ettiğini kabul etmek tıbbi açıdan çelişkidir. Sağlıklı bir insanda normalbir sorgulama sırasında akut ülser oluşması üzerinde de durulması doğrudur. Ancak böyle bir ülseri yapabilecek nedenlerin üzerinde durulması gerekir. Üstelik akut ülser olsa ve kanama yapsa dahi derhal tedavi edilmesi gerekir"

Kanama durumunda resmi makamlar elinde bulunan bir kişinin acilen tedaviye sokulması gerektiğini vurgulayan Atabek, müdahale sonucu hastanın hayatının kurtulacağını belirtti.

NEVZAT HELVACI

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı, İstanbul 1.Ordu Askeri Mahkemesinin Osman Mehmet Önsoy'la ilgili kararı üzerine verdiği demeçte: "Bu övünç verici karar, işkence olaylarından birisini belirlemiştir" dedi.

Helvacı'nın demeci şöyle:

"Kamuoyunda geniş tepki görmesine karşın, bugün yine işkence uygulamaları sürüp gitmektedir. İşkence yüzünden ölenlerin ve sakat kalanların sayısı giderek artmaktadır. İstanbul 1.Ordu Askeri Mahkemesi'nin Osman Mehmet Önsoy'la ilgili olarak verdiği karar, bu olaylardan birisini belirlemiştir. Bu karar övünç verici bir karardır. İnsan haklarına yöneltilen bu çirkin saldırılar, bundan böyle de kamuoyunda teşhis edilmeli, yargı önüne çıkarılmalıdır.

İşkence ile düzenlenen düzmece soruşturma tutanaklarının adalete ulaşma yönünden hiçbir yararı yoktur. Üstelik, bu belgeler adli yanılgıların artmasına yolaçmaktadır. Hangi gerekçeyle olursa olsun, işkence olayları hoşgörülemez. Yargı organlarıyla birlikte,tüm namuslu ve demokrat insanların, bir insanlık suçu olan işkence olaylarının karşısında yer alması gerekir. Nitekim, adalet İstanbul 1.Ordu Mahkemesi'nin kararıyla biraz daha yücelmiş, saygınlık kazanmıştır"

Çarşamba'da bir kahve faşistlerce tarandı: 4 kişi öldü, 9 kişi yaralandı

HABER MERKEZİ

Faşistler kendilerinden olmayan herkese yönelik saldırılarını sürdürürken, bu kez de Samsun'un Çarşamba İlçesi'nde genellikle ilerici devrimci yurttaşların devam ettiği kahveye ateş açtılar. Dört yurtaşın ölümüne, 9 yurttaşın da yaralanmasına neden olan faşist saldırıda yaralananların arasında AP İlçe Başkanı'nın oğlu da bulunmakta. Faşistler halkın devam ettiği kahvelere yönelik saldırılarına Niğde'nin Bor İlçesi'nde bir yenisini eklediler: Bir yurttaş öldü, 7 yurttaş yaralandı. Bursa'da sol görüşlü bir kişi faşistlerce öldürülürken iki de ceset bulundu. İstanbul Mecidiyeköy'de şimdiye dek birçok ilerici devrimci yurttaşı hunharca katleden faşistler bu kez de bir işçiyi boğarak insanlık dışı bir biçimde katlettiler. Ünye'de sağ görüşlü bir kişi kaçırılırken, Rize ve Balıkesir'de meydana gelen olaylarda sağ görüşlü üç kişi yaralandı. Niğde'de Ülkü-Yolu Derneği bombalandı. Çorum'da ölenlerin sayısı 50'ye çıkarken, Van'da bir otobüsün taranması sonunda bir kişi öldü. Adana ve Mersin'de iki ceset bulundu. İskenderun'da Petrol-İş Şube Sekreterine faşistlerce ateş açılırken, 7 faşistin Denizli'nin Çal İlçesi'nde saklandığı önesürüldü.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olayların gelişimi şöyle oldu:

ÇARŞAMBA'DA FAŞİSTLERCE TARANAN KAHVEDE 4 KİŞİ ÖLDÜ 9 KİŞİ DE YARALANDI

Samsun'un Çarşamba İlçesi'nin Sungurlar Mahallesi'nde faşistlerce taranan kahvede 4 yurttaş yaşamını yitirdi, 6'sı ağır olmak üzere 9 yurttaş da çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Sungurlar Mahallesi Yeni Samsun yolu üzerinde bulunan Celal Tamtürk'e ait kahvehaneyi gece saat 23.00 sıralarında kurşunlayan faşistler Celal Cengiz, Gürol Aşar, İbrahim Kurt ve henüz kimliği belirlenemeyen bir yurttaşı katlettiler. Olay sırasında kahvede oturan Mehmet Bayrak, Kadir Durmaz, Ekber Aslan, Yüksel Sır, İbrahim Sır, Cemil Cengiz Mustafa Bayramoğlu, Özcan Üreci ve Yakup Şenaslan da çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Yaralananlardan Mehmet Bayrak'ın AP İlçe Başkanı Yaşar Bayrak'ın oğlu olduğu bildirildi.

Görgü tanıkları faşist saldırganların, Samsun Cezaevinde cinayet suçundan yatarken kaçan Çarşamba'lı Bahri Tomakin ve Muhsin Uyanık ile daha önce ÜLKÜ–BİR kurucularından olup ÜGD binasında silahla yakalanarak 20 ay hapis cezasına çarptırılan buna rağmen Demirel Hükümeti tarafından Karaahmetli Köyü'nde öğretmenliğe başlatılan Nazif Kılıç ile tanımadıkları üç kişi olduğunu söylediler.

Saldırganlar 4 kişiyi katlettikleri saldırıdan sonra olay yerinin 100 metre ilersinde bulunan Pala'nın kahvesini de kurşunladılar. Ancak burada can kaybı olmadı. Görgü tanıklarının ifadelerine göre saldırganlar olaydan sonra 60 AY 353 veya 60 AY 653 plakalı beyaz bir steyşın Reno'ya binerek Samsun asfaltından kaçtılar.

Olayda yaşamlarını yitiren yurttaşların cenazeleri Çarşamba'da kalabalık bir halk topluluğu tarafından kaldırıldı. Cenazelerin kaldırıldığı tören sırasında halkın sık sık faşizmi lanetleyen sloganlar söylediği bildirildi.

Yöre halkı olaylardan sonra güvenlik kuvvetlerinin sol görüşlü yurttaşların oturdukları semtleri sıkı bir şekilde aradıklarını faşistlerin işgalleri altındaki semtleri ise aramadıklarını öne sürdüler.

NİGDE BOR'DA FAŞİSTLER KAHVEDEN ÇIKAN HALKA ATEŞ AÇTI:1 KİŞİ ÖLDÜ, 7 KİŞİ YARALANDI

Niğde'nin Bor İlçesi'ne bağlı Bahçeli Kasabası'nda faşistler kahveden çıkan halka ateş açtılar. Bir yurttaş yaşamını yitirirken 7 kişi de çeşitli yerlerinden yaralandı.

Faşistlerin yurtsever insanlara karşı yürüttükleri kanlısaldırılara bir yenisi Bahçeli'de eklendi. Kanlı saldırı sırasında ağır yaralanan Zeki Salı daha sonra yaşamını yitirdi. Zeki Salı'nın ağır yaralanan babası Cemal Salı ise Ankara'ya gönderilerek Numune Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Akif Kılıç, Seyhan Akkuş, Suat Kocabaş, Hasan Akkuş, Ali Mezdikoğlu ve İsmail Çalık adlı yurttaşlar da Niğde Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındılar.

Görgü tanıkları saldırganların Cevdet Öztürk, Cavit Öztürk, Celal Karagöz ve Merdi Öztürk olduklarını söylediler. Ancak olaydan sonra yapılan operasyonlarda çok sayıda sol görüşlü yurttaşın gözaltına alındıkları ancak adları geçen saldırganların yakalanamadıkları bildirildi.

BURSA'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ İKİ CESET BULUNDU

Gemlik İlçesi'nde bir evin faşistlerce taranması sonucu sol görüşlü bir kişi yaşamını yitirdi, iki kişi de ağır yaralandı. Olay önceki gece, gece yarısına doğru meydana geldi. Orhangazi Caddesi üzerinde bulunan bir ev faşistlerce tarandı. Olayda evde kiracı olan sol görüşlü Turhan Korkut öldü, ev sahipleri Hanife Deniz ve eşi İsmail Deniz de ağır şekilde yaralandılar. Saldırıyla ilgili olarak Yılmaz ve Şükrü Han adlı ikikardeşin gözaltına alındıkları açıklandı.

● Öte yandan Bursa'nın Muradiye semtinde boş bir arsada başlarından kurşunlanmış halde iki erkek cesedi bulundu. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri dün sabah erken saatlerde bulunan cesetlerin henüz kimliklerinin saptanamadığını açıkladılar. Morga kaldırılan ancak şu ana kadar kimsenin sahip çıkmadığı cesetlerin 25-26 yaşlarında biri sarışın diğeri esmer iki gence ait olduğu öğrenildi.

EDİRNE'DE FAŞİSTLERİN ARABAYLA ÇARPTIKLARI KADIN HASTANEDE ÖLDÜ

Bir süre önce bindikleri 06 DK 328 plakalı arabayla dolaşırlarken halka saldıran Zafer Benli, Yusuf ve Recep adındaki faşistlerin çarptıkları Zeynep Uzel adlı kadın tedavi edildiği hastanede yaşamını yitirdi.

Bir süre önce faşistler bindikleri arabayı halkın üzerine sürmüşler ancak halkın tepkisi üzerine kaçmak zorunda kalmışlardı. Faşistler kaçarlarken Zeynep Uzel adlı kadına çarparak ağır şekilde yaralamışlardı. Zeynep Uzel yaklaşık bir haftadan beri Edirne Devlet Hastanesi'nde tedavi edilmekteydi.

Meriç Kazası Büyükaltıağaç köylülerine pusu kuran sağ görüşlü Necati Özçelik saldırdığı köylüler tarafından baltayla yaralandı, daha sonra öldü. Olaydan sonra Feridun Aydın ve Mustafa Uluçay adlı kişilerin gözaltına alındıkları bildirildi.

İZMİT'TE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Tütünçiftlik Siteler durağı civarında sağ görüşlü Ahmet Uğurlu, kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ateş açılarak öldürüldü.

Ahmet Uğurlu'nun Petkim'de çalıştığı ve Petrol-İş sendikası üyesi olduğu öğrenildi.

ÜNYE'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ KAÇIRILDI

Ordu'nun Ünye İlçesinde sağ görüşlü olduğu bildirilen Mahmut Odabaş'ın Ünye'den Kes Köyüne gittiği sırada yolu silahlı üç kişi tarafından kesilerek kaçırıldığı öne sürüldü. Yetkililer yapılan aramalara karşın Odabaş'ı bulamadıklarını bildirdiler.

BALIKESİR'DE İKİSİ SAĞ GÖRÜŞLÜ BEŞ KİŞİ YARALANDI

Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü çıkışında toplu halde yürüyerek geçmekte oldukları pazarda esnafa sataşan sağ görüşlü öğrenci grubu esnafın tepkisiyle karşılaştı. Grup ile esnaf arasında çıkan çatışmada ikisi sağ görüşlü beş kişi yaralandı.

Necati Eğitim Enstitüsü öğrencilerinin önceki gün saat 12.00'de dağılmalarından sonra bir grup faşist Atalar caddesinde kurulu Cumartesi pazarına girerek burada bulunan esnafa saldırdılar. Çevreye sataşan ve saldıran faşistler yörede bulunan halkın ve esnafın tepkisiyle karşılaştılar. Bunun üzerine çıkan çatışmada faşistlerden Cengiz Sert ağır olmak üzere, Cahit Karaca ve alışveriş için pazarda bulunan Abdülkadir Aşçı ile pazarcılardan Hasan Türk, Dündar Karadağ çeşitli yerlerinden yaralandılar. Yaralılar Balıkesir Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındılar. Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre olaydan sonra üçü kadın olmak üzere 20 kişi gözaltına alındı.

RİZE'DE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ YARALANDI

Rize'nin Pazar İlçesi'nde sağ görüşlü olduğu belirlenen Halil Gür kimlikleri belirlenemeyen kişilerce ağır yaralandı. Yaralı daha sonra Ankara'ya gönderilerek tedavi altına alındı. Pazar Emniyet Başkomiserliğinden alınan bilgiye göre Halil Gür'ü yaralayan silahlı kişilerin kimlikleri saptanamadı

NİĞDE'DE ÜLKÜ YOLU DERNEĞİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Niğde'de Ülkü Yolu Derneği Şube binasına sabah saatlerinde atılan patlayıcı madde hasara yol açtı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

VAN'DA BİR OTOBÜS TARANDI BİR KİŞİ ÖLDÜ

Ankara'dan Van yönüne gitmekte olan 65 AL 288 plakalı Vanyolu otobüsü Tatvan'a girişi sırasında durdurulmak istendi Otobüs şoförünün durmaması üzerine açılan ateş sırasında ikinci şoför İsmail Güngör başından aldığı kurşunla olay yerinde öldü.

ÇORUM'DA ÖLÜ SAYISI 50'ye YÜKSELDİ

Çorum'da 4 Temmuz olaylarında evi bombalanarak ağır şekilde yaralanan Mustafa Tahtasız tedavi edildiği Ankara'da dün öldü. Böylelikle 29 Mayıs'ta başlayan ve 4 Temmuz'da yoğunluk kazanan olaylarda Çorum'da ölenlerin sayısı 50'ye yükseldi.

Mustafa Tahtasız'ın Ankara'dan Çorum'a getirilen cenazesi 800 kişilik bir halk topluluğu tarafından toprağa verildi.

MERSİN'DE BİR CESET BULUNDU

Mersin Tarsus Karayolu üzerinde önceki gece parçalanmış bir erkek cesedi bulundu. Mustafa Kemal Yücel Öncü adlı bir kişiye ait olduğu belirlenen cesedin kol ve bacaklarının olmadığı bildirildi. Ceset morga kaldırılarak olayla ilgili soruşturmaya başlandı.

ADANA'DA BİR KADIN CESEDİ BULUNDU

Toprakkale bucağında Öncüler Tuğla Fabrikası yakınlarında henüz kimliği belirlenemeyen bir kadın cesedi bulundu. Kadının tabancayla vurularak öldürüldüğü saptandı.

● Osmaniye Zorkun yaylasında meydana gelen olayda henüz belirlenemeyen bir nedenle çıkan kavgada Mustafa Abasıkeleş tabanca kurşunuyla ağır yaralandı. Koma halinde Adana Numune Hastanesine kaldırılan Abasıkeleş burada öldü. Mustafa Abasıkeleş'i öldürdüğü öne sürülen Mustafa Ersoy'un arandığı bildirildi.

ANTAKYA'DA ALKOLLÜ BİR POLİS İKİ KİŞİYİ ÖLDÜRDÜ

Antakya'da Çarşı Karakolu'nda görevli olduğu bildirilen Polis Memuru Mehmet Süvari alkollü olarak gittiği bir gece klübünde kendisine içki verilmemesine kızarak etrafa ateş açtı. Garsonlar tarafından tabancası alınan polis evinden zimmetli otomatik silahını alarak gece kulübünü taradı. Olayda klüp sahibi Faysal Bolu ile garson Muhsin Kurt yaralandılar. Her iki yaralı da kaldırıldıkları Devlet Hastanesi'nde hayatlarını kaybettiler.

İSKENDERUN'DA PETROL–İŞ SEKRETERİNE ATEŞ AÇILDI

TÜRK-İŞ'e bağlı Petrol-İş Sendikası İskenderun Şube Sekreteri Mehmet Yıldız kimlikleri belirlenemeyen kişilerce açılan ateşten tesadüfen yara almadan kurtuldu. Yanında bulunan arkadaşı Mehmet Boyuneğmez ise ağır şekilde yaralanarak hastaneye kaldırıldı.

HALK KENDİLERİNE SİLAH ÇEKEN İLKÖĞRETİM MÜDÜRÜNÜ KOVALADI

Yeni MC hükümetinin kurulmasından sonra göreve getirilen Çal İlköğretim Müdürü Mehmet Bayrak önceki akşam Denizli'nin İsabey kasabasında halka silah çekti. Bunun üzerine İsabey halkı toplanarak İlköğretim Müdürünü kasabadan kovdu.

● Öte yandan, İsabey kasabasında önceki gün sağ görüşlülerin devam ettiği bir kahvehaneye kimlikleri belirlenemeyen kişilerce atılan patlayıcı madde maddi hasara yol açtı.

● Haklarında çeşitli cinayet, yaralama, tehdit olaylarından gıyabi tutuklama kararı bulunan 7 faşistin Denizli'nin Çal İlçesi'nin Baytralan Köyü'nde saklandıklarıöne sürüldü. Yöre halkı faşistlerin Denizli yöresinde saldırı hazırlıkları içinde olduklarını da iddia ettiler.

MALATYA'NIN ARGUVAN İLÇESİNDE 50 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Malatya'nın Arguvanİlçesi'nde önceki gün sol görüşlü bir öğretmenin öldürülmesiyle sonuçlanan olaylardan sonra güvenlik kuvvetlerinin yaklaşık 50 yurttaşı gözaltına aldıkları öğrenildi.

Bilindiği gibi Arguvan'da önceki gün "Yeni Baskı yasaları ve Devlet Güvenlik Mahkemelerini protesto" eden bir gruba güvenlik kuvvetleri müdahele etmiş ve çatışma çıkmıştı. Çatışma sırasında Eğitim Enstitüsü'nden yeni mezun olduğu bildirilen Kuruttaş Köyü'nden öğretmen Ali İnce yaşamını yitirmişti.

AP BORNOVA İLÇE LOKALİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

AP Bornova İlçe Lokali'ne kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından patlayıcı madde atıldı, hasar meydana geldi.

Bornova Emniyet Amirliği'nden alınan bilgiye göre, eski pazaryeri mevkiindeki Bornova AP İlçe Merkezi'ne, kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından atılan bomba, büyük bir gürültüyle infilak etti. Patlama sırasında, binada kimsenin bulunmaması nedeniyle ölen yada yaralanan olmadı.

MECİDİYEKÖY'DE FAŞİSTLER BU KEZ DE BİR İŞÇİYİ İŞKENCE EDEREK ÖLDÜRDÜLER

Faşistlerin halka saldırıları tüm yurtta alabildiğine yoğunlaşırken İstanbul Mecidiyeköy'de canavarca bir cinayet daha işlendi.

Mecidiyeköy Fulya deresinde dün sabah sol görüşlü bir işçinin boğarak öldürülmüş ve çuvala konulmuş cesedi bulundu. Kent Ciklet ve Şekerleme fabrikasında işçi olarak çalıştığı belirlenen 18 yaşındaki işçi Selahattin Gelgör'ün işkence edildikten sonra boğularak öldürüldüğü anlaşıldı.

Ölen kişinin yanında "Şe... ...tikam Tugayı TİT imzalı bir ... bulundu.

● Merkezefendi semtinde Tekel Deposu civarında Halil Doğan adlı bir kişi yaralı olarak bulundu. Doğan, hastaneye kaldırılırken yolda öldü. Yetkililer ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

● Parseller Rehber Sokak'ta bulunan bir terzi dükkanında henüz belirlenemeyen bir nedenden ötürü meydana gelen olayda sağ görüşlü olduğu bildirilen bir terzi yaralandı, sol görüşlü olduğu bildirilen bir kişi de öldü. Belirlenemeyen bir nedenle çıkan tartışmada, terzi Niyazi Güngör'ün, İsmail Yiğit'e silah çektiği, İsmail Yiğit'in silahı almaya çalıştığı, ancak silahın patlaması üzerine çıkan kurşunların İsmail Yiğit'in ölümüne, Niyazi Güngör'ün de yaralanmasına neden olduğu açıklandı. Yetkililer yaralının Çapa Tıp Fakültesi Klinikleri'ne kaldırılarak tedavi altına alındığını ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

● Öte yandan Kumkapı Nişanca Hemşire Sokak'ta evinin önünde oturmakta olan Fahriye Hoşgör adındaki bir kadına ateş açıldı, olay sonucu yaralanan Fahriye Hoşgör, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Çapa Klinikleri̇nde tedavi altına alındı.

SAMSUN'DA İKİ KİŞİ YARALANDI

Samsun'un Çarşamba İlçesinin Beşikpazarı mevkiinde önceki akşam meydana gelen olayda Mehmet Uluışık ve İsmet Turan ağır yaralandılar. Yaralılar Samsun Devlet Hastanesinde tedavi altına alındılar.

Bursa'da katledilen Mehmet Kosovalı toprağa verildi

BURSA(DEMOKRAT)

Belediye altında bulunan "Baba Çayocağında" oturduğu sırada faşistlerin saldırısına uğrayarak ağır yaralanan daha sonra kaldırıldığı Bursa Tıp Fakültesi Hastanesinde 28 Temmuz günü yaşamını yitiren devrimci Mehmet Kosovalı Mustafakemalpaşa ilçesinde yapılan bir torenle toprağa verildi.

Mustafakemalpaşa'da sıkı güvenlik önlemleri altında kaldırılan cenazeye ilerici ve devrimcilerin CHP ve MSP'lilerin de katıldıkları bildirildi. Mehmet Kosovalı'nın yörede çok sevildiğini belirten kasaba halkı Mehmet'in cenazesini Lalaşahin mezarlığına kadar eller üstünde taşıdılar. Törene katılmak için çevre ilçe ve köylerden gelenlerin kasabaya alınmadıkları bildirildi.

Kosovalı'nın faşistlerce katledilmesini kınayan Mustafakemalpaşa cezaevindeki devrimci tutuklular açlık grevine başladılar. Tutuklular ayrıca Kosovalı'nın ailesine de mektuplar gönderdiler.

Adana'nın çeşitli semtlerinde Çorum ve Fatsa olayları geniş bir halk topluluğunun katıldığı gösterilerle protesto edildi.

Adana'da Fatsa ve Çorum olayları ile ilgili gösteri yapıldı

ADANA(DEMOKRAT)

Adana'nın Sarıçam Mahallesinde yaklaşık 80 kişilik bir grup gösteri yaparak mahallede çeşitli yerlere pankartlar astı.Gösterisırasında "Oligarşi Fatsa'dan elini çek", "Yaşasın Çorum halkının şanlı direnişi" sloganlarının söylendiği bildirildi.

Anadolu Mahallesinde de bir gösteri yapıldı. Gösteri sırasında üzerinde "Yaşasın Çorum direnişimiz, Devrimci-Yol" yazılı bir pankart asıldı. Gösteriye katılanların "Faşizme ölüm tek yol devrim" sloganlarını söyledikleri ve olaysız dağıldıkları öğrenildi.

Yavuzlar Mahallesinde yaklaşık 200 kişilik bir grup gösteri yaptı. Gösteriye katılanların "Çorum halkı kazanacak", "Oligarşi Fatsa'dan elini çek" sloganlarını söylediği bildirildi. Ayrıca yörede Çorum ve Fatsa olaylarını protesto eden pankartların asıldığı öğrenildi.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1- Bir mantarın oluşturduğu, kılları düşüren bir deri hastalığı. 2- Alacağın ya da borcun faizden başkaca olan kısmı- şimdiki durumda, henüz 3- Her türlü gereksinmesini gidermiş olan - Bir nota. 4- Mazur görme ya da görülme - Bir kürk hayvanı 5- Vücutta gevşeklik. 6- Yabancı - Bir bağlaç - Bir sağlık görevlisi. 7- Yapım ekiyle kurulmuş sözcük. 8- Ortaya çıkmak, meydana çıkmak. 9- Limonluk - Tersi: yüksekten bir yeri tüm olarak gören.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1- Osmanlı İmparatorluğu zamanında başbakanlığa verilen ad. 2- Sıtma mikrobunu aşılayan bir çeşit sivrisinek - Bir cetvel adı. 3- Irmaktan küçük akarsu- Doğa bilgisinde cinslerin ayrıldığı bölüm. 4- Kazınmış ve taşbasması bir zeminden çekilen resim. 5- Koch basilinin yolaçtığı ateşli ve bulaşıcı bir hastalık 6- Marangozların kullandığı bir araç Bir tembih sözcüğü. 7- Bir renk - Kimi bitkilerin sürgünü ya da dalı 8- Sarhoş bağırması -Bir harfin adı. 9- Objelerin gerçeğine dayanan.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2				■	■				
3							■		
4			■		■		■		
5								■	
6			■			■			
7		■						■	
8	■								■
9				■					

DUNKU BULMACANIN ÇOZUMU

SOLDAN SAĞA:

1- Sayıştay. 2- Asi - İsnat . 3- runO - AA. 4- Ela - Fak. 5- Bolu-Fora. 6- Eleşkirt. 7- Mu-Ir. 8- Eleman - Ke. 9- Ki- Ter.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 - Sarıbenek. 2- Asu-Ol-Li- 3- Yineleme. 4- Oluşum. 5- şi - At. 6-tsA - Fitne. 7- Anafor. 8- ya -Artık. 9- Toka-Rey

YAZARAK ÇİZEREK

Önümüzdeki hafta konumuz: MÜLKİYET

YARINKI YAYINIMIZ FİŞ BANKASININ REKLAMIYLA BAŞLIYOR. HABERLERDEN ÖNCE PAKBANK, DAHA SONRA DA GARANTİLİ BANKASI REKLAMLARI YAYINA GİRECEK. YAYINIMIZ BAMUKBANK REKLAMIYLA SONA......

HAFTANIN ARAŞTIRMASI

Bu hale nasıl geldim?

Yazan: Münir Ezik BOYNUBÜKÜKOĞLU

Akıl almayacak gibi değil, bal gibi alır işte. Kiraların bu kadar tepelerde olduğu ülkede elbette etin kilosu da şu kadar olacak. Ne var bunda şaşılacak?.. Peki ya nasıl geçineceğiz..? Çarşıya çıkama, bakkala gideme, çoluğa çocuğa birşey alama. Ondan sonra ''yuvarlanıp gidiyoruz''de.. Katiyen olmaz, mutlaka birşeyler yapmalı.

- N'aber Mustaa bey?
-Efendim.. Sağolun, duacınızız,,. Eksik olmayın.

Ayın ortasına gelmeden elde avuçta ne varsa tamtakır kuru bakır. Ay sonunu nasıl bulacağız peki.? Biraderden borç istesek ayıp olacak. Her ay, her ay yüzüm tutmaz, başka bir şey bulmalı.. Eh iyisi yakacak parasından kesmek. Ama ya kışın ne edeceğiz.? O da olmuyor.

- Naber Mustaa bey.?
- Ah efendim, çok teşekkür ederim, bildiğiniz gibi çok şükür..
- Aman iyi, iyi çok iyi maşallah..

Bir de şu gazetelerin haline bak..Şah öldü.. Vah vah vah.. Adamcağız, ne çekti ama.. İnsanın içi sızlıyor. Şimdi çıktı Homeyni midir Humeyni midir nedir bir hokkabaz, kalkmış dünyayı parmağında oynatacağım saniyor.. İşte böyle böyle koskoca Şah'ı da kanser etti muzur.. Ya bir de şuna bak: "Bilmemnere fabrikasında işçiler direnişe geçti''.. Yani bunlara da rahatlık batıyor galiba.. Ne istiyorlar? Vallahi de billahı de benden fazla kazanıyorlar.. Yok canım.. Adam olmayız. Hep birlikte şu memleketi kalkındırmak varken kalkmış yok grev, yok bilmemne onlarla uğraşıyoruz.

- N'aber Mustaa bey?
- Efendiim, sağolun beyfendicim.. Sayenizde çok sükür..

- Aman iyi, iyi, maşallah..

Yahu şaka bir yana ayın onu geldi, para kalmadı.. Eve yürüyerek mi gitsek ne. Bir de evde, karı dırdırı çek, işin yoksa. Neyse iyiki o televizyonu aldım da biraz başımı dinliyorum..

Yoksa yanmıştım billah.. Ya, televizyon dedim de aklıma geldi, taksitleri unuttuk görüyor musun.? Ne yapacağız şimdi? Herif kapıya dayanmazsa iyidir.

Yok yok en iyisi gidip biraderden biraz borç almak.. Keratanın dükkanında işler iyi gidiyor.. Yahu biz de nereden saplandık bu işe, Ah biraz sermayem olacaktı ki sen o zamam seyredecektin beni.. Vallahi günde 24 saat çalışmaya razıyım, şöyle yeter ki gıdı gıdı bir işim olsun. Ama gel gör ki beş kuruş biriktireceğiz diye seneler geçti, üstelik ay sonu da gelmiyor..

-N'aber Mustaa bey?
-Ah, beyefendi, sağolun, hatırladınız, lütfetiniz, varolun..

- Sen de, sen de..

Gazete de sıkıyor adamı. Şuna bak: ''Yürüyüş yapanların üzerine ateş açıldı, 2 kişi öldü..'' Yahu nedir bu alıp veremedikleri? Ne istiyorlar..? Bir de başımıza bu çıktı. Sanki işimiz gücümüz yetmez miş gibi. Düzen bu, böyle kurulmuş böyle gider.. Uğraşılır mı hiç..?'' Otobüs ücretlerine zam!'' Al işte, bir bu eksikti.. Yandı gülüm keten helva.. Et yeme, otobüse binme, giyinme.. Neye varacak bunun sonu?. Yeter yahu!.. Bu kadar da olmaz ki.. Her yer ateş pahası, hiçbir şeye dokunamıyorsun.

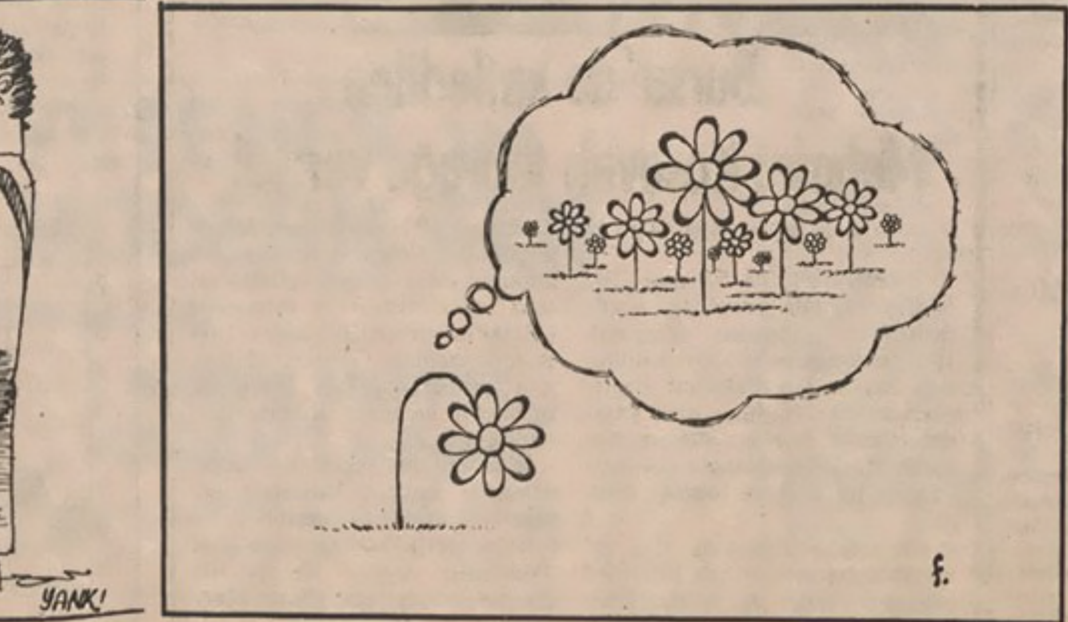
Yani ne olacaksa olsun yahu! Bunun beteri nedir ki? Varmı bunun kötüsü.. ? Öf be!

- N'aaber Mustaa bey?

- ....

(Not: Yazının bundan sonraki kısmı anlaşılamadı desek yalan olur. Anlaşıldı, ama yazılamadı. Münir Ezik Boynubükükoğlu daha sonra Anayasa'yı tebdil taggir gibi suçlar işlediği ileri sürülerek götürüldü. Karısı kendisini arıyor. Biz nerede olduğunu anlattık ama dinletemedik. Birkaç güne kadar görüş izni alabilir sanıyoruz. Münir beye geçmiş olsun dileklerimizle..)

●

SORUYORDUM KENDİ KENDİME: "YÜZDE YÜZ OKUR–YAZAR OLMUŞ BİR TOPLUMDA BAŞKA BİR TOPLUM İÇİN "ÖLÜM" İSTEMEK DE NE OLUYOR!.."
"SEKİZ MİLYONU AŞKIN BİR ÜLKEDE, 4.5 MİLYON GAZETE TİRAJIYLA, "RAGGARECİLİK"DE NE DEMEK!.."

●

YERYÜZÜ GURBETÇİLERİ ve İSVEÇ
—5—
Yazan: Tekin SÖNMEZ

İsveç'te evlilik kavramı ile birlikte yaşama kavramı eşdeğer bir anlam içeriyor

Aldığı yarım kilo patatesin İsveç ürünü değil de, İtalyan ürünü olduğunu öğrenince, celâli kesilip kesekağıdını geri bırakan sıradan İsveç kadını, farkına varmadan bilinçaltındaki ulusal tutuculuğu taşırmıştır. Sokaktaki insanın, güncel konumlarla ilişkin, örneğin patates tüketiminde bile ulusal kimlikleri açık kart biçimine dönüştürdüğü İsveç'te, gerçek sayılarının kesinlikle bilinmediği Süryaniler sorunu izlenmelidir. Kuşkusuz bu izleme, ''zehir hafiye Sükan'' ın imajı biçiminde bir izlemeye dönüşmemelidir. Süryaniler, etnik ayrımlar nedeniyle Türkiye'de yaşama güvenliği bulamadıklarını ileri sürerek, İsveç Yabancılar Bürosu'na koşmaktadırlar. Süryanilerden başka, Kürtlerin de aynı gerekçelerle yabancılar bürosuna başvuruşları, içerik yönüyle de üzerinde durulmaya değer gelişmelerdir.

Bu iki topluluğun İsveç'te 79 Türkiye'si açısından ileri sürdükleri gerekçeler Maraş toplumsal kırımı da anımsanırsa, Türkiye'deki genel can güvensizliğinin de bir parçası sayılabilir. Kendi yurtlarında yurttaş olamamış insanların, dünyanın baka yerlerinde de, örneğin İsveç'te Rinke by duvarlarında ''Türklere Ölüm'' sözcükleriyle karşılaşmaları, sermaye sisteminin bugün bağlı olduğu bütüncül işlevi sergilemesi bakımından ilginçtir.

Son iki yıl boyunca ''Atom enerjisi''ne karşı yığınsal tepkilerin görüldüğü, buna dayalı hükümet istifalarının yaşandığı, genel petrol bunalımına bağımlı benzin tüketiminde ''karne satışı'' önerilerinin belirdiği İsveç'in 80'li günlerinde, Süryani Türkleri de gündemin önemli bir maddesi olmaya adaydır.

79'un son aylarında Hollanda'nın uyguladığı tutum unutulmamalıdır. (*)

SORULARIN DİLİ

Gürhan aralıksız söylenip duruyordu:

''-Senin buraya (beş-on günlüğüne de olsa) şöyle gezip-tozmak için geleceğini sanmıştım. Gideceğin son güne dek, araştırma-soruşturma gibi şeylerle uğraşacağını nereden bilirdim. Bu yüzden de, yaptığımız tüm programlar alt-üst oldu..''

Gerçekten de, Almanya'ya bir TV programında metin yazarlığı için araştırmaya geldiğimde, İsveç'te de ''gezip - tozmak'' önerisinde, birleşmiştik.

Ne var ki günler geçerken ilk bir-iki gün içinde farkına varmadığım bir aksayan yan sezinlemeye başladım İsveç'te. ''Stokholm Kent Kütüphanesi''ni, ardından ''İsveç Devlet İstatistik Merkez Bürosu''nu, oradan çıkıp da ''İsveç Kraliyet Kütüphanesi'' ne gidişimizin ardından, bende bir takım sorular oluşmaya başladı.

Soruyordum kendi kendime:
''-Yüzde yüzü okur-yazar olmuş bir toplumda, başka bir toplum için ''ÖLÜM'' istemek de ne oluyor arkadaş!..''
Soruyordum kendi kendime:
''-Sekiz milyonu aşkın bir ülkede, günde 4,5 milyon gazete tirajıyla, ''Raggarecilik'' de ne demek sayın bayım!..''
Soruyordum kendi kendime:
''- 1 milyon 400 bine yakın nüfuslu Stokholm kentinde, salt Kent Kütüphanesi'nden salt 77 yılı içinde ödünç alınıp okunan yapıt sayısı 6,094.228 olduğu halde, 13 yaşında çocukların, kendilerini para karşılığı yaşlı erkeklere satmasının, yanıtını kim verecek bakalım bana..''

Bu soruları, kimileyin yüksek sesle düşündükçe, Gürhan, ifrit oluyordu:

''Kardeşim, sen buraya gezmeye mi geldin, sorgu yargıçlığına mı, söyle bakalım..''

Soruların dili, sayıların diliyle karşılaştıkça, sayıların dili soruların diline zaman zaman yanıt veremiyordu.

SAYILARIN DİLİ

İşin bir ilginç yanı da, sayıların dili başladıkça konuşmaya, içimdeki soruların dili, yeni yeni sorular üretiyordu. Sayılar kimileyin bunların yanıtını veremedi. Sayıların veremediği yanıtlar kafamı kurcaladıkça, ''yazarın-ozanın çağına tanık olması, gününe tanık olması'' gibi yüce bir damar, bir nabız gibi atmaya başladı yüreğimde!...

Böylece başladım bu işe. Yine de sayıların diline saygı duyuyorum. Çünkü , sayıların dili olmasaydı, benim içimdeki soruların dili başlamayacaktı konuşmaya. Daha 1965'lerde, Çetin Altan'ın İsveç üzerine gezi notlarını okurken, bugün de anımsadığım bir başlık vardı:

''-İsveç'te unutamadıklarım'', gibi yanılmıyorsam.

Bana da böyle bir soru yönelse:

''-Soruların dili'' diye yanıtlarım.

Çünkü, modern bir toplumu, kavramın içeriğiyle modern kılan en önemli gösterge yine sayıların dili olacak kuşkusuz.

KAVRAMLARIN DİLİ

Peki, yukarıda bir çok örneğini verebileceğim soruların dilini kim yanıtlayacak?

İşte bu yazı dizisi, böyle sorular demetinin karşımda birikmesiyle ortaya çıktı. Ama, bu yazı dizisinin borçlu olduğu en önemli etken, kuşkusuz sayıların dili.

Sanatçıyı-ozanı-yazarı, tarihçiden daha ileride tutan bir öğe de, sanatçı sezgisi - sanatçı duyarlığı değil mi? Sanatçısı-ozanı yazarı bulunmayan bir toplumda sayıların dilini, kim soruların diline dönüştürecek, bunu çok düşündim bu gezi boyunca.

Bir de soruların dilini oluşturan kavramlar çok kurcaladı kafamı. 1980'ler Türkiyesinde, MHP'nin de bol bol kullandığı bir ''emperyalizm'' sözcüğü, benim sorularımın sözcüğü olabilir mi? Yukarıdaki sorulara yanıt getirebilir mi ''oligarşi'' sözcüğü.. Ya da son günlerde duvarlarda ÜGD imzasıyla gördüğüm:

''-Bir ölür, bin diriliriz'' tümcesi, emeğin çağdaş sözcüleri tarafından da benimsenir mi acaba.

Bu ve benzer kavramları, deyişleri çok düşündüm. Değil İsveç'i, çağdaş toplumların dayandığı 2 binli yılların kapısında, soruların dilini oluşturacak sözcükler ve kavramlar kümesinin de yeniden üretilmesi sorunu yeniden girdi günlüğüme.

İSVEÇ'TE EVLİLİK

Şimdi biz, yine bazı sayılarla dönelim İsveç'e. Bakalım bu sayılar bize yeni sorular hazırlayacak mı?..

İsveç'te evlilik kavramı ile birlikte yaşama kavramı eşdeğer bir anlam içeriyor. Yıllar geçtikçe, 20. yüzyılın sonları yaklaştıkça, bir çok kavram eskiyor ve yeniden üretilme gereği çıkıyor ortaya. Ya da iki ayrı kavram arasındaki ayrım azalıyor. Modern toplumdaki demokratiklik alanları genişledikçe, bu iki kavram altındaki doğum oranları da bir birlerine iyice yaklaşıyor. Evlilikte ortaya çıkan doğum oranı ile, birlikte yaşama sonucu ortaya çıkan doğum oranı eşit bir orana yaklaşıyor.

Böylesine gezi notları arasında sık sık sayısal verilere başvurmak, sıkıcı olabilir. Ne var ki, bir kavramın, bir sözcüğün yeniden üretilmesinin, ya da iki kavramın arasındaki ayrımların nasıl giderek azaldığını, aşağıdaki verilerle doğrulayabiliriz.

Kaldı ki, bazı oluşumların demokratik koşullar elverse bile nasıl ağır kanlı bir işleyişle yeni durumlara dönüşebildiğini, bunun yıllarla elde edilebildiği, yine bu sayıların diliyle açıklanıyor. (Bkz. Tablo)

İsveçliler çocuklarının eğlenmesi için her türlü çabayı harcamışlar. Çocuk parkında dolaşan trenin rayları yoktu. Çünkü trenin tekerlekleri lastikten yapılmıştı.

1977'ye gelindiğinde, birlikte yaşama sonucu doğum oranı yüzde yüze yakın bir yükselişle gösterirken, on yıl sonunda, aynı yıl, evlilikle yapılan doğum oranı da yüz de yüze yakın bir çözülme göstermiş. İsveç'te doğum oranında genel bir alçalış da göze çarpıyor. Evlenme sonucu da olsa, birlikte yaşanarak yapılan doğumda bile tüm sosyal ve demokratik güvenceyi tanıyan, ekonomik olanakları aynı ölçekle paylaştıran İsveç yasaları, yine de nüfus düşüşüne engel olamıyor.

Anlaşılıyor ki, birlikte yaşama özgürlüğü gibi son derece çağdaş sorumluluk isteyen bir kurumlaşma bile, İsveç'de doğum sayılarındaki düşüşü önleyememiş.

Ama kurumlaşma aşamasını ağır ağır tamamlayan ve demokratikleşen, birlikte yaşama olgusu, boşanma sonuçlarını da etkilemeye devam ediyor. Örneğin 1968'de 11,011 olan boşanma oranı 1977'de ise, 20,994'ü gösteriyor.

Yıllar	Evlilikle Doğum:	Birlikte Yaşanarak Doğum:	Toplum Doğum oranı:
1968	12.03	2,26	14,29
1969	11.31	2,52	13,51
1970	11.18	3,52	13,70
1971	11.08	3,06	14,14
1972	10.36	3,46	13,82
1973	9.65	3,82	13,47
1974	9.24	4,22	13.46
1975	8.56	4,09	12,65
1976	7.99	3,97	11,96
1977	7.61	4,04	11,64

(*) Bakınız: Milliyet, 23 Eylül 1979

Yarın:
AKDENİZ KIYILARI

Genişletilmiş Sıkıyönetim Eşgüdüm Toplantısı yapılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Genişletilmiş sıkıyönetim Eşgüdüm Kurulu toplantısı bu sabah saat 9.30 da Genel Kurmay Başkanlığı karargahında toplanıyor. Başbakan Süleyman Demirel'in isteği üzerine toplanacak olan kurulda özellikle sıkıyönetim sahaları içindeki son gelişmelerin değerlendirileceği bildirildi.

Başbakanın Başkanlığında toplanacak olan genişletilmiş sıkıyönetim Eşgüdüm kurulu toplantısında 17 Haziranda yapılan son Eşgüdüm toplantısından bu yana geçen 1.5 aylık süre içinde sıkıyönetim bölgeleri ile diğer bölgelerde meydana gelen olaylar gözden geçirilecek ve alınacak yeni önlem konuları görüşülecek.

Sıkıyönetim Eşgüdüm toplantısına Başbakan Demirel'den başka Milli Savunma Bakanı Ahmet İhsan Birincioğlu, İçişleri Bakanı Vekili Orhan Eren ve diğer ilgili bakanlarla, Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Kuvvet Komutanları ile Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Necdet Urug, Ege Ordu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Ali Said Özçivril, Dördüncü Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanı Nihat Özer, Altıncı Kolordu ve Adana, Kahramanmaraş, Urfa, Hatay, Gaziantep illeri sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Nevzat Bölügiray, Yedinci Kolordu Diyarbakır, Hakkari, Mardin Adıyaman ve Siirt illeri Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Cemalettin Altınok Sekizinci Kolordu ve Elazığ, Malatya, Bingöl, Tunceli İlleri Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Talat Etinelli, Dokuzuncu Kolordu ve Erzurum, Kars, Erzincan Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Ragıp Ulugbay ve Sıkıyönetim Eşgüdüm Başkanı Tümgeneral Selahattin Cambazoğlu ile diğer ilgililer katılacak.

Başbakan Süleyman Demirel konuyla ilgili olarak geçen hafta bakanlar kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada, Sıkıyönetim Komutanlarını toplantıya çağırdığını ifade ederek, daha geniş bir değerlendirmenin de, sıkıyönetim sahalarında yapılacağını söylemişti.

MGK TOPLANTISI

Öte yandan Milli Güvenlik Kurulunun 7 Ağustos günü Cumhurbaşkanı vekili İhsan Sabri Çağlayangil başkanlığında toplanacağı açıklandı.

Bu toplantıdan sonra 8 Ağustos'ta sıkıyönetimin devamı konusunda TBMM'de oylama yapılacak.

Ecevit: "Hükümet karşımıza MGK'nu kalkan gibi kullanarak çıkmamalıdır"

ANKARA(DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün düzenlediği basın toplantısında Başbakanın yaptığı basın toplantısında dağıtılan bildirinin 6 sayfasında Milli Güvenlik Kurulu bildirilerinin yinelenmesini eleştirerek, "Hükümet karşımıza Milli Güvenlik Kurulu'nu kalkan gibi kullanarak çıkmaktadır" dedi.

"Bizim muhatabımız MGK değil, hükümettir" şeklinde konuşan Ecevit, basın toplantısında özetle şunları söyledi:

"Demirel'in basın toplantısının yazılı metninin büyük bir kısmı sekiz aylık Milli Güvenlik Kurulu toplantılarının bildirilerinin tekrarına ayrılmış. Hükümet bu siyasal mücadelede karşımıza içinde komutanların da yer aldığı Milli Güvenlik Kurulu'nu kalkan gibi kullanarak çıkmamalıdır. Bu bir sorumsuzluk örneğidir. Başbakan, ana muhalefet partisi olan CHP'yi silahlı kuvvetlerle karşı karşıya getirmeye çalışıyor. MGK Anayasa'mıza göre bir danışsal organdır. Hükümete ancak tavsiyelerde bulunur. Karar ve icra organı ise hükümettir. Bizim muhatabımız da MGK değildir, hükümettir. Faşist militanları maskeli muhbir gibi kullanan, faşist militanları açıktan kayıran bir hükümet iş başındayken MGK ne yapsın, Silahlı Kuvvetler ne yapsın, Sıkıyönetim ne yapsın"

Basın toplantısında TRT nin tutumuna da değinen Ecevit, TRT'nin ciddi bir rejim sorunu haline geldiğini savunarak, TRT'nin iktidar partisi genel başkanı için özel programlar hazırladığını belirtti.

TRT'nin CHP haberlerine sansür uyguladığını da kaydeden CHP lideri, şimdiye kadar TRT'ye karşı bir kampanya başlatmadıklarını hatırlattı ve "CHP Genel Başkanının her konuşmasının arkasından belli ki onu marke etmeye yönelmiş, AP sözcülerinin demeçleri uzun uzadıya yayınlanmaktadır. Buna karşılık, CHP Genel Başkanı dışındaki parti sözcülerinin demeçleri ya hiç verilmemekte, ya tahrif edilerek verilmekte ya da geç saatlerde yayınlanmaktadır" dedi.

TRT'nin konuşmalarına sansür uygulamasına ilişkin örnekler veren CHP Genel Başkanı, Gülcügil'in "sağ ve sol eylemcilerin aynı derecede devlete zararlı olduğu" doğrultusundaki görüşlerini de hatırlatarak, İçişleri Bakanı'nın zorla istifa ettirildiğini savundu.

İsrail'in Kudüs'ü Başkent ilan etmesi Kudüs'te protesto edildi

BEYRUT (AJANSLAR)

Kudüs'ün doğusunda gösteri yapan binlerce Filistinli, İsrail'in Kudüs'ü "Tek ve bölünmez başkent" ilan eden kararını protesto ettiler. Cuma namazından sonra El Aksa Camisinin avlusuna toplanan Filistinliler "Kudüs, seni kan ve ateşle kurtaracağız" şeklinde sloganlar attılar.

Öte yandan yine Doğu Kudüs'ün "Şam Kapısında" toplanan çok sayıda Filistinli, İsrail polisinin havaya açtığı ateşle dağıtılmak istendi. Daha sonra 40 kişinin tutuklandığı öğrenildi.

Bu arada, İsrail'de tutuklu bulundukları sırada açlık grevi yapan iki Filistinlinin kendilerine zorla yemek yedirilmesi sonucu ölmeleri üzerine Filistinliler arasında yoğunlaşan tepkilerin Kudüs'ün başkent ilan edilmesi kararının açıklanmasından sonra had safhaya çıktığı bildirildi.

Öte yandan BM Güvenlik Konseyinin, İsrail'in Kudüs'ü başkent yapma kararı üzerine görüşmek için toplantıya çağrıldığı açıklandı. BM içerisinde yer alan Müslüman ülkelerden 40 tanesinin biraraya gelerek oluşturduğu "İslam Grubu"nun, yazılı bir dilekçeyle BM'ye başvurarak Güvenlik Konseyinin bir toplantı yapmasını istedikleri haber verildi.

HAFTANIN İÇİNDEN...

(Baştarafı 2. Sayfada)

Öte yandan faşist güçlerin devletin önemli kurumları içinde yuvalandıkları konusunda yıllardır ilerici çevrelerce dile getirilen görüşlerin haklılığının, son Mamak olayıyla birlikte kamuoyunda giderek benimsenmeye başladığı görülüyor.

Konunun uzmanlarından hukukçu Emin Değer'in açıklamalarına göre, cezaevlerinden adam kaçırmalar, MHP ile bağlantılı olan Kont-gerilla'nın işidir. Mamak'tan "firar", faşist güçlerce düzenlenmiş bir "kaçırma ve kurtarma operasyonu" *dur.*

Halk düşmanı faşistler şunu hiç bir zaman unutmamalıdırlar ki, "firar" onlar için asla bir kurtuluş olamaz. Halkın mücadelesi sonucu -Şah gibi- Türkiye'den bile firar etseler adaletin pençesinden kurtulamazlar.

DÜŞÜNCE ALANI

(Baştarafı 2. Sayfada)

için gerekli yasal prosedürü yerine getirmemiştir.

4) Yasal prosedürün yerine getirilmemiş olunmasıyla terk işlemi yürürlüğe giremeyeceğinden buna dayanan girişimler de geçersiz olmaktadır.

5) Yeni Çeltek Linyit işletmesinin 1979 yılında zarar etmiş olarak gösterilmesinin iki temel etmeni; kömür satış fiyatının, üretim maliyetinin altında olması ve kimi muhasebe hataları nedeniyle aslında işletmenin zararı olmayan harcamaların zarar olarak gösterilmesidir.

Çevresindeki şeker fabrikalarına kömür vermek üzere faaliyete geçirilen Yeni Çeltek Linyit İşletmesi hiç bir yasal ve bilimsel dayanağı olmayan gerekçelerle, üstelik Şeker Fabrikaları AŞ'nin etkinliğiyle kapatılmak isteniyor görünmektedir. Gösterilen gerekçelerin yasal ve bilimsel dayanaktan yoksunluğunun bu kadar net olması -bilgisizlikten kaynaklandığını söylemeyeceğimize göre- açıklanmayan subjektif gerekçelerin varlığını akla getirmektedir. Aksi halde bunca değerli yeraltı kaynaklarının gözden çıkarılmasının kabul edilebilir bir izahı olmalıdır.

"Tunceli'de halka eziyet ediliyor"

ANKARA(DEMOKRAT)

Tunceli Milletvekili Ali Haydar Veziroğlu, Tunceli'de bir karakolun basılmasından sonra, halka eziyet edildiğini 10 yaşındaki kız çocuğundan 80 yaşındaki ihtiyara kadar bütün masum insanlara insanı değerlere aykırı olarak baskı yapıldığını söyledi.

Veziroğlu, geçtiğimiz günlerde Tunceli'nin Pertek ilçesinin Dere nahiyesi karakolunun basılması olayıyla ilgili olarak dün yaptığı açıklamada, karakol baskınından sonraki operasyonları yönetenlerin despotça bir tavır içinde olduklarını, olaya tek yönlü yaklaştıklarını kaydetti. Veziroğlu, olayı silah kaçakçılarının veya devlet istihbarat teşkilatı içine sızmış sağ görüşlü insanların yapmış olabileceği konusunda yetkilileri uyardığını da belirtti.

TBP Genel Başkan Vekili ve Tunceli Milletvekili Ali Haydar Veziroğlu, karakol baskınıyla ilgili haberlere sansür koyulmasını da eleştirdiği konuşmasında şu görüşlere yer verdi:

"Tahkikat Elazığ polis teşkilatı tarafından yönetilmektedir. Bu ekip kesinlikle yan tutmaktadır. Sag görüşlü oldukları herkes tarafından bilinmektedir. Devlet memurluğu yapmaktan daha çok, masum insanlara işkence etmekte, rüşvet almaktadır. Bu durumu sıkıyönetim komutanına anlattım.

Tunceli'de gergin bir hava vardır devlet terörünü daha fazla çekmek isteyenlerin hesapları olduğu kanaatindeyim."

Ahmet Yıldız: Faşizmin bize özgü bir modeli uygulanmakta

ANKARA(DEMOKRAT)

Halkevleri 1.Olağanüstü Kurultay'ı sonuçlandı. Tabii Senatör Ahmet Yıldız yeniden genel başkanlığa seçilirken yönetim kurulu üyeleri arasında CHP'li parlamenterler, bilim adamları ve sanat çevrelerinden kişiler yeraldı.

Halkevleri 1. Olağanüstü (Kurultayı) dün Makina Mühendisleri Odası salonunda toplandı. Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız toplantıyı açarken yaptığı konuşmada, "Faşizmin bize özgü bir modeli uygulanmakta" dedi.

Kurultay açış konuşmasını Halkevleri Genel Yönetim Kurulu Başkanı Av. Niyazi Ağırnaslı yaptıktan sonra yeterli çoğunluğun sağlandığı saptandı. Daha sonra gündem gereği divan başkanlığı seçimi yapıldı. Seçimde Divan Başkanlığına İzmir CHP Milletvekili Ferhat Arslantaş oybirliğiyle seçildi.

CHP Milletvekillerinden Ali Nejat Olcen, Altan Tuna ve Rahmi Kumaş ile birlikte Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı, Mülkiyeliler Birliği Başkanı Güngör Aydın, TMMOB'ye bağlı ODA yöneticilerinin katıldığı kurultay'da divan başkanı kısa bir konuşma yaptıktan sonra Halkevleri Genel Başkanı Tabii Senatör Ahmet Yıldız'ı kürsüye davet etti.

Bir saati aşkın bir süre konuşan Yıldız, Anayasa'yı dıştan ısmarlama bir çerçeveye hapsetme ve rejimi yine dıştan örgütlenen bir modele uydurma girişimlerinin yoğunluk kazandığına dikkati çekerek, "kıyım terör ve devlet terörü iç içe sürmektedir. Faşizmin bize özgü bir modeli uygulanmaktadır" şeklinde konuştu.

Yaşanılan karanlık ortamın, tüm olanak ve araçlardan yararlanılarak sürdürüldüğüne işaret eden Ahmet Yıldız, hiç bir ülkede faşist olmayan iktidarların, bizdeki kadar faşizme destek olmadığını, insanlık düşmanlarının da devlete yardımcı olarak nitelenmediklerini söyledi.

Yıldız, kan kusan faşizme, anti-faşist olması gerekenlerin sağladığı fırsatların dehşet verici olduğunu da kaydetti ve, kan ve ölüm kusan faşizmin ayıretmeden tüm ilerici, devrimci ve demokratlara saldırdığını anımsattı.

"DEVRİMCİ BİRLİKTELİK"

Konuşması boyunca, demokratik merkeziyetçilik ve örgütlenmeye yönelik görevler konuları üzerinde de duran Yıldız, devrimcilik ve demokrasiyi koruma birlikteliğine gölge düşürülmemesini istedi.

Halkevleri Genel Başkanı Yıldız konuşmasının son bölümünde de, devrimci gündemin öncelikle maddelerini oluşturan emperyalizme ve faşizme karşı savaşıma ara vermeme kararlılığı içinde olduklarını ifade etti.

* * *

Delegelerin oylarına tek listenin sunulduğu Kurultay'da Genel Yönetim Kurulu üyeliklerine ise şu kişiler seçildi:

Tabii Senatör Ahmet Yıldız, Prof.Taner Timur, Ordu CHP Milletvekili Ertuğrul Günay, Tabii Senatör Suphi Gürsoytrak, emekli albay Yaşar Başaran, yazar Muzaffer Erdost, Avukat Niyazi Ağırnaslı, İzmir CHP Milletvekili Ferhat Aslantaş, Ankara CHP Milletvekili Erol Saraçoğlu gazeteci Dr. Ergin Atasü, İstanbul CHP Milletvekili Ali Nejat Ölçen, Avukat İbrahim Tezan TMMOB Yönetim Kurulu üyesi ve Kimya Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Hüsnü Solmaz, Müfettiş Yılmaz Hacımuratoğlu, sanatçı Alper Usal, orman mühendisi Gürel Demirel, Müfettiş Cihat Işık, tiyatro yönetmeni Eris Gençtürk, TMMOB Yönetim Kurulu üyesi ve Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ömer Yenel ile Milli Eğitim Bakanlığı Müşaviri Mücettin Meydan.

Bölge temsilciliklerine de şu isimler seçildi: İbrahim Yavuz, (öğretmen), Halil İbrahim (öğretmen), Hasan Yılmaz, Ordu CHP Milletvekili Temel Ateş, Denizli CHP Milletvekili Mustafa Gazalcı, Abdullah Aydın (öğretmen), Lütfi Gökkuş (ilköğretim müfettişi) Fevzi Güven (öğretmen), Hatay Senatörü Mehmet Sönmez, İsmet Demirdelen.

Faşistler Merzifon'da Alaca Camii'nden halka ateş ediyor

Kerim DOĞRU

Merzifon'un Nusratiye Mahallesi sokaklarında dolaşıyoruz. Saat 23.30. Mahalleli kapıların önüne dökülmüş, üçer beşer duvarların dibinde oturuyor. Kadın-erkek, genç-ihtiyar herkes ayakta, sessiz bir bekleyiş içinde.

Bir bakkal dükkanı önündeki gruptan seslendiler: "Öyle ateşin altına doğru nereye gidiyorsunuz? Kenardan yürüsenize."Sesin geldiği yöne yanaştık. Gazeteci olduğumuzu söyleyince, adının İsmail olduğunu sonradan öğrendiğimiz 50 yaşlarında bir yurttaş, gülerek, "Bunlar da bizim gibi gariban" dedi. Birer minder verip bizi oturttuktan sonra da başladı anlatmaya:

"Biz burda aylardır uykusuz yaşıyoruz. Faşistlerin oturduğu yerden geceleri buraya ateş açılıyor. Biz de sabahlara kadar burayı bekliyoruz, sabah da gidip işimizin başında uyukluyoruz. Günde bir saat uyku uyumadan, gündüzden akşama, akşamdan sabaha nöbet tutan gençler var içimizde.

Nusratiye denir buraya, Tekke ve Hacıbali mahalleleri var bunun içinde. Nusratiye mahallesinin batısında, yüksekte kalan kısımda faşistler hakim. İşte bu kısımdan geceleri sabaha kadar kurşun yağar üzerimize. Alaca Minare Camisinden, onun yanındaki sarı boş evden, bir inşaattan, hatta mahallenin güney batısındaki bahçelerden ateş açıyor faşistler. Teravih namazından sonra başlayıp, sabaha kadar uzun menzilli silahlarla rasgele tarıyorlar burayı. Evlerimiz delik deşik.

Bunlar Müslüman olamaz. Eğer olsalardı, bu mübarek ayda, Ramazan'da camileri kendi çirkin emellerine alet etmezlerdi... Ama bilerek yapıyorlar... Bizim de camiye ateş açmamızı bekliyorlar..Ondan sonra bağıracaklar, "Komünistler camiyi kurşunladı" diye... Saf insanları, dini bütün müslümanları kışkırtmak için... Çorum'daki gibi yapmak istiyorlar.

Bizim burda evlerimizi beklediğimizi bildikleri için aşağı inemiyorlar. Yoksa amaçları burda da katliam yaratmak. Gün Sazak'ın öldürülmesinden sonra 3 gün taradılar burayı. Uzun süre, birşey yapmadılar. Geçenlerde yeniden başladılar. Suluova'da Yeni-Çeltek işçisi Bayram Ünlüyol öldürüldü. Ertesi gece burda tekrar başladılar. O gün Yozgat'tan 10 otobüs faşist getirildiğini duyduk. Buraya güvenlik kuvvetleri de geldi. Onlara anlattık Yozgat'tan militanlar gelmiş, bize saldırırlar dedik. Güvenlik kuvvetleri mahalleden çıkarken başladı ateş, sabah 4'e kadar. Halk önce yardım bekledi. Emniyete, jandarmaya, Valiye telefonlar açıldı. Vali bile, "kendi başınızın çaresine bakın" dedi. Kendi güvenlik önlemlerimizle yaşıyoruz. Siz de görürsünüz, birazdan başlarlar. Hep teravih namazından sonra başlıyordu. Bugün geç kaldılar."

Merzifon'da kaldığımız 29 Temmuz gece saat 9.00 sıralarında mahalleye 3-4 el ateş edilmiş, daha sonra ses kesilmişti. Saat 24.00 sıralarında yoğun bir ateş başladı. Kurşunlardan birkaçı bizim yakınlarımıza kadar geldi. Sokakta dolaşanlar duvarların dibine çekildi, çocuklar evlere sokuldu. Biz de kenara çekilerek konuşmamızı sürdürdük. Sabaha kadar sürdü silah sesleri. Saat 6 sıralarında ateş kesildi. Hep birlikte bir çay içildikten sonra, sabaha kadar evlerinin önünde oturan yurttaşlar yatmaya gitti. Kiminin böyle bir olanağı da yoktu. Bir memur uykulu gözlerle PTT'deki görevine koşturuyor, bir işçi inşaatta kazma kürek sallamaya, bir diğeri Yeni-Çeltek'e grev yerini beklemeye gidiyordu. Ayrıca bütün gün mahalleyi beklemeye devam edecek olanlar da vardı.

"Biz faşistlerin hedef aldığı kişiler olarak Yaşar'ın ölümüne kadar uyanık değildik. Yaşar'ın ölmesiyle birbirlik içine girdik. Kendimizi korumak zorunda kaldık."

"Yaşar Kaygısız adlı gencin öldürülmesi,Merzifon'da ölümle sonuçlanan ilk faşist saldırı olarak nitelendiriliyor yurttaşlarca. Geçen yıl Nisan ayında, Merzifon'un geleneksel "Sıçan günü"nde piknik yapanlarla çıkan çatışmada sağ görüşlü bir kişi öldürülmüştü. Bu olayın yıldönümünü bahane eden faşistler Nisan ayı boyunca, "Reşat'ın intikamını alacağız, bir komünist gidecek" şeklindeki propagandalarla halkı tedirgin ediyorlardı. Özellikle gençler üzerine saldırılar yoğunlaşmıştı, öğrenciler sürekli dövülüyordu. Ve 21 Nisan'da Yaşar Kaygısız adlı bir lise öğrencisi faşistlerce katledildi. Cumhuriyet caddesi üzerinde, Yetkin kıraathanesine giden öğrencilere ateş açılmış, tek kurşun yarası olan Kaygısız, iç kanama sonucu yaşamını yitirmişti."

"Yaşar Kaygısız'ın Merzifon'da yapılan cenaze törenine, Merzifon, Suluova, Havza ve Vezirköprü ilçeleri ile, bu ilçelere bağlı köylerin halkı katılmıştı. 5-6 bin kişilik bir topluluk, güzel bir yürüyüş yapmıştı. Aynı yürüyüş 1 Mayıs 1980'de de yapılmıştı. Maden işçileri, üretici köylüler, esnaflar, memurlar bir araya gelmişlerdi 1 Mayıs'ta."

(Devam edecek)

Fatsa ve Muradiye belediye başkanlıklarına atama yapıldı

ANKARA(DEMOKRAT)

Resmi Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu kararı ile bir süre önce boşalan Fatsa ve Muradiye ilçeleri Başkanlıklarına yeni atamalar yapıldı.

Ordu'ya bağlı Fatsa ilçesi Belediye Başkanlığı, Başkan Fikri Sönmez'in bir süre önce ilçede "Nokta Operasyonu" adı verilen bir operasyonda gözaltına alınıp daha sonra çıkarıldığı mahkemece tutuklanması üzerine boşalmıştı. Bu suretle boşalan Belediye Başkanlığına Başkan Yardımcısı bir süre vekalet etmiş ancak bu görevinden önceki gün istifa etmişti.

Van'a bağlı Muradiye ilçesi Belediye Başkanlığı, ise Belediye Başkanının Ankara'da kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından kalmakta olduğu bir otelde açılan ateş sonucu hayatını kaybetmesi nedeniyle boşalmıştı.

Denizli Emniyet Müdürlüğünde bir gence 6.5 saat işkence yapıldı

SARAYKÖY-DENİZLİ (DEMOKRAT)

Denizli'nin Sarayköy ilçesi Akseller İplik Fabrikası elektrik direklerinin bombalanması ile ilgili olarak gözaltına alınan Metin Taşçı adlı bir öğrenciye, Denizli Emniyet Müdürlüğünde işkence edildiği ve hiç bir ilgisi olmayan olaylardan sorumlu tutulmaya çalışıldığı ileri sürüldü.

Ankara'da öğrenim gören ve yaz tatilini geçirmek üzere Sarayköy'e gelen Metin Taşçı'dan Denizli Emniyet Müdürlüğünde, Sarayköy'de bulunan örgüt ve kişilerin adlarını sordular, bombalama olayını üstlenmesini istediler. Taşçı, kendisine söylenenleri kabul etmeyince 6 saat süreyle işkence gördüğünü iddia etti. Metin Taşçı olayı şöyle anlattı:

"25.7.1980 günü Sarayköy Emniyetinde görevli polisler 'tahkikat yapacağız' diye beni emniyete götürdüler. Orada, Denizli Emniyet Müdürlüğüne telefon ederek, 'aradığımız adam elimizde' dediler ve beni alarak önce elektrik direkleri bombalanan fabrikaya, sonra da Denizli Emniyet Müdürlüğüne götürdüler. Suçumun ne olduğunu sorduğumda, 'tahkikat yapıyoruz yanıtını verdiler. Komiser bana, Sarayköy hakkında bildiklerimi, ilçede hangi sol örgütlerin bulunduğunu, kimler tarafından yönlendirildiğini, Kürtçü örgütlerin olup olmadığını, bu kişilerin adreslerini ve hangi kahvelerde oturduklarını sordu. Önüme bir kağıt uzatarak yazmamı istedi. Ben iki yıldır Ankara'da bulunduğumu, tatilimi geçirmek üzere ailemin yanına geldiğimi ve hiçbir şeyle ilgimin olmadığını söyledim. Sorgulamamı yapan Komiser Faruk Tonya, Asker,Beyaz ve Çarşı Karakolunda görevli Emin adlı polisler gece saat 20.30'dan 03.00'a kadar, tam 6,5 saat işkence ettiler. Parmaklarımdan, organımdan ve dudaklarımdan elektrik verdiler. Hem dayak atıyor, hem de küfrediyorlardı. Ayaklarımda, dirseklerimde ve omuzlarımda yanık sigara söndürdüler. Acımasızca dövdüler. Bunlarla bir sonuç alamayınca bu kez de esrar ve silah kaçakçılığı suçunu yüklemeye çalıştılar."

Oğlunun yaşamından endişe ederek Denizli Emniyet Müdürlüğüne gittiğini ve oğluyla orada görüştüğünü belirten Metin Taşçı'nın babası şunları söyledi:

"Oğlumun her tarafı yara bere içindeydi. Oturduğu yere yığılıp kalmıştı. Konuşacak durumda değildi. Bir baba olarak neye uğradığımı şaşırdım. Doğru Denizli Cumhuriyet Savcılığına gittim, polislerden şikayette bulundum. Bu canavarlardan hesap sorulmasını istedim. Savcı Emniyete telefon ederek, 'hem dövüyor, hem de gösteriyorsunuz' dedi. Oğlumun suçunu sordu. Telefondan 'Sarayköy Emniyetinde sorgusu var' dediler. Oysa oğlum Sarayköy'de değil, Denizli Emniyetinde sorguya çekildi."

Denizli Emniyet Müdürlüğündeki sorgusu bittikten sonra Metin Taşçı, 26.7.1980 günü saat 15.30 sıralarında polisler tarafından Sarayköy girişinde asfalt üzerine bırakıldı. Metin Taşçı'ya doktor tarafından verilen raporda, "sag sırtta 2 adet 2x2cm. ebadında deri ve derialtı dokusuna yakın bir yanık izi, omurga boyunca yer yer ezilme hassasiyet, g'ikol bölgede ezik ve hassasiyet, sol dirsekte yanık izi, sag ayak üzerinde iki adet 1 cm. çapında deri ve derialtı dokusuna gelen yanık, sol ayak üzerinde 4 adet 1 cm.lik yanık izleri teşhis edilmiştir." denildi.

Maden-İş Genel Başkanlığına Mehmet Karaca seçildi

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu dün olağanüstü toplandı. Toplantıda Kemal Türkler'in öldürülmesiyle boşalan Maden-İş Genel Başkanlığına Genel Sekreter Mehmet Karaca seçildi. Toplantıda ayrıca Kemal Türkler'in faşistlerce öldürülmesi ve buna karşı gündeme gelen genel direniş değerlendirildi.

Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu toplantısında Genel Başkan adına Genel Başkan Vekili Bahtiyar Erkul bir açış konuşması yaptı. Erkul, Kemal Türkler'in ülkenin içinde bulunduğu çok önemli günlerde katledildiğini belirterek, "O'nun kişiliğinde yapılan faşist saldırı, gerek zamanlama ve gerekse ülkemizin içinde bulunduğu koşullar ile yakından bağlıdır" dedi.

Faşist darbe için uygun zeminler yaratılmaya çalışıldığına, 30 Ağustos'ta ordusunun üst kesimlerinde yapılacak değişiklikler ve bunun sonuçlarına ilişkin yaygın söylentilerin olduğuna dikkati çeken Bahtiyar Erkul, "Faşist terörün gerçekten en üst aşamalara ulaştığı ortadadır. CHP'li parlamenter Köksaloğlu öldürülmüş, CHP'nin tepkisi bir kez daha ölçülmüştür. Kemal Türkler'in katledilmesiyle de işçi sınıfının tepkisi ölçülmek, yığınlar kışkırtılmak istenmiştir" şeklinde konuştu.

Açış konuşmasında, Kemal Türkler'in katledilmesine karşı işçi sınıfının emekçi kitlelerin, ilerici güçlerin tepkisinin büyük ve yığınsal olduğunu, bu tepkinin faşizme karşı savaşımda bir dönemeç niteliğini taşıdığını vurgulayan Erkul, "işçiler, ücretliler, ellerindeki üretim silahını, DGM direnişini 20 Mart faşizme ihtar eylemini aşan bir nitelikte ve daha büyük bir yığınsallıkla kullanmışlardır" dedi.

Erkul, faşist terörün devletten artan bir biçimde güç aldığını ifade ederek sözlerini şöyle sürdürdü: "Hapishaneler faşistler için yol geçen hanına çevrilmiş, Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'dan sonra, Balgat katiliamının sanığı idama mahkum iki faşist Mamak'taki askeri garnizonda bulunan askeri tutukevinden kaçırılmıştır"

CHP'nin faşizme karşı mücadele anlayışını eleştiren, Maden-İş Sendikası Genel Başkan Vekili Bahtiyar Erkul, "Faşizme karşı savaşım, yalnızca parlamento aracılığıyla, ve demeç vermekle olmaz. Ecevit'in bu tutumda ısrar etmesi faşizmi geriletmek yerine faşizmin daha da saldırganlaşmasına yol açacaktır" görüşünü savundu.

Maden-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu olağanüstü toplantısında açış konuşmasını yapan Bahtiyar Erkul, birtakım yasalarla ve yasa değişiklikleriyle faşist terörün engelleneceği görüşünün sadece yanlış değil, aynı zamanda demokratik hak ve özgürlükler üzerinde baskıların arttırılması için bir bahane olduğunu belirterek sözlerini şöyle tamamladı:

"Temmuz Çıkışından kalkılarak 30 Ağustos'a doğru yükselen ve bu dönemi faşizme karşı demokrasi ve ulusal bağımsızlık için büyük bir savaşım aşamasına dönüştüren bir eylem programının gerekliliğine inanıyoruz"

KARACA GENEL BAŞKAN SEÇİLDİ

Toplantı sonrasında Maden-İş Sendikası yetkililerince yapılan açıklamaya göre Sendika Genel Başkanlığına Genel Sekreter Mehmet Karaca oybirliğiyle seçildi. Genel Sekreterliğe ise Genel Başkan Vekillerinden Halit Erdem yine oybirliğiyle seçildi.

Olağanüstü ikinci Genel Yönetim Kurulu toplantısında alınan kararların kamuoyuna bugün açıklanacağı bildirildi.

Demirel: "Mücadele stratejisi, taktiği olan bir ciddi mücadeledir"

ANKARA(DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel dün bir basın toplantısı yaparak Ağustos ayı başına kadar geçen süre içinde hükümet uygulamalarını anlattı. Demirel konuşmasının bir bölümünde "Bu mücadele kendi başına rasgele yapılan bir mücadele değildir. stratejisi taktiği olan bir ciddi mücadeledir" dedi.

"1980 yılının Ağustos ayı başından nerden başlayıp nereye geldiğimiz nerede bulunduğumuzu, ne yapmak istediğimizi, ülkeyi nereye mutlak götürmek istediğimizi kısaca anlatmaya çalışacağım" diye sözlerine başlayan başbakan konuşması boyunca şimdiye kadar söylediklerinden farklı birşey söylemedi.

Güvenoyu aldıkları günden buyana cinayet şebekelerinin tümünün üzerine amansızca varıldığını ifade eden Demirel, "olayların devam etmesi, bu gerçeği ortadan kaldırmaz" şeklinde konuştu.

Konuşmasında Milli Güvenlik Kurulunun 9 kez toplandığını anımsatan Başbakan, Milli Güvenlik Kurulu bildirilerinden alıntılar yaparak kurulun "Olağanüstü Hal Yasasının" çıkmasını istediğini belirtti.

Halen Türkiye'de ne olduğunun tartışılmasının bir anlam ifade etmediğini iddia eden Başbakan Türkiye'de ne olduğu teşhisinin sıkıyönetim gerekçesinde açıkça bulunabileceğini kaydetti.

Süleyman Demirel daha sonra devletin topyekün amansız bir mücadele sürdürdüğünü bildirerek "Bu mücadele kendi başına rastgele yapılan bir mücadele değildir. Stratejisi, taktiği olan bir ciddi mücadeledir" şeklinde konuştu.

Başbakan, hükümet oldukları süre boyunca hiçbir malın sıkıntısının çekilmeyeceğini öne sürdü ve Türkiye'nin yoklar ülkesi olmaktan kurtarıldığını ifade etti.

Kredilerin kağıt üzerinde kalmadığını, önemli bir bölümünün de kullanıldığını belirten Demirel "unutmamak lazımdır ki, felç olmuş bir ekonominin birden bire yüksek bir ihraç gücüne kavuşması mümkün değildir" diye konuştu.

Türk ekonomisini hasta olarak niteleyenlerin bile, ekonomimizin sağlam olduğunu kabul etmeye başladıklarını iddia eden Süleyman Demirel, bugün yatırım projelerinin yürütülmekte olduğunu, ancak henüz istenen ölçüde yabancı sermaye müracaatları olmadığını, petrol aramaları konusunda da istenen seviyeye ulaşılmadığını kaydetti.

Döviz kaynaklarının ağır da olsa cesaret verici bir tempoyla gelişmekte olduğunu ileri süren Demirel, enflasyonu kontrol altında tutmak için akılcı bir ekonomik ve mali politikanın izleneceğini bildirdi ve hükümeti başarısız göstermeye çalışanları felaket tellallığı yapanlar olarak niteledi.

Öte yandan İzmir'de yayınlanan günlük bir gazetenin sorularını yanıtlayan Başbakan Süleyman Demirel, **"Bana milliyetçiler suç işliyor dedirtemezsiniz sözüm 1978'e aittir. O günün tesbitidir o söz. O tarihte doğrudur. Ondan sonra meseleler başka istikamete girmiştir.O söz bizim daha sonra suç işlemeleri halinde onları himaye ettiğimiz anlamına gelmez, bu konuda kimse en ufak emare gösteremez"** dedi. Demirel hükümette ne kadar kalabilecekleri konusunda da **"Umarım Kasıma kadar"** yanıtını verdi.

Çorum Valiliğine Yüksel Çavuşoğlu atandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Çorum Valiliğine, özlük İşleri Genel Müdürü Yüksel Çavuşoğlu atandı.

Çorum Valisi Rafet Ücelli'nin merkezde görevlendirilmesi üzerine boşalan Çorum Valiliğine getirilen Yüksel Çavuşoğlu, olaylar üzerine Çorum Vali Vekilliği görevine getirilmişti.

Wall Street Journal

(Baştarafı 1. Sayfada)

man Demirel ile muhalefetteki sol eğilimli Bülent Ecevit'i terörizmin durdurulması için Sıkıyönetim Komutanlarına geniş yetkiler verilmesinde anlaşmaya zorladı".

Wall Street Journal Demirel hükümetini "Özel sektörü destekleyen iki aşı sağ grubun İslamcı Milli Selamet Partisi ve neofaşist Milliyetçi Hareket Partisinin desteğiyle ayakta kalabilen bir azınlık hükümeti" olarak niteledi.

Gazetede IMF'nın Demirel hükümetinin ekonomik programını 1 milyar 650 milyon dolarlık bir kredi ile onayladığı belirtildi. Ayrıca OECD ülkelerinin Türkiye'ye acil yardım olarak 2 milyar dolar kredi verdiği, ülkenin 2,5 milyar dolarlık borçlarını ertelemek konusunda da anlaşmaya vardıkları kaydedildi. Wall Street Jaurnal'daki yorum şöyle sona eriyor:

"Ne var ki politik yorumcular Türkiye'nin politik durumundaki kötüleşme sürdükçe Batının kurtarma paketinin sonuçsuz kalacağını, söylemektedirler. İki büyük parti aralarındaki rekabeti bir kenara atmadıkça Türkiye'nin daha büyük karışıklıklara sahne olması kaçınılmazdır".

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Atabek:

"Sayıştay'ın kararı karşısında direniş hakkı doğmuştur"

HABER MERKEZİ

Türk Tabibler Birliğince düzenlenen basın toplantısında Birlik adına konuşan Başkan Dr. Erdal Atabek, Sayıştay'ın birlikte vergilendirme kararı karşısında tüm sağlık personelinin yasal ve demokratik direniş haklarının doğduğunu söyledi.

Basın toplantısında böylesi bir uygulamanın Türkiye'nin hiçbir meslek kesiminde görülmediğini belirten Atabek, "biz, bize kaybettirilen haklarımızı istiyoruz. Ayrıca kaybettirilen haklarımızın geri verilmesi yeterli değildir. Ancak ilk adım olarak kaybettirilen haklarımızı istiyoruz" dedi.

Sorunun çözümlenmemesi halinde sağlık personelinin büyük oranda görevlerinden ayrılmak zorunda kalacaklarını açıkladıklarını belirten Dr. Atabek, Sayıştayın kararının idari bir karar olmadığını ve tam süre yasasının yürürlükte olduğunu belirterek şu görüşlere yer verdi: "Hükümetin yürürlükte olan yönetmeliği uygulaması zorunludur. İvedi çözüm hükümetin alacağı idari bir kararla olabilir. Ancak biz sağlık personeli olarak 5 Ağustos'da Ankara'da toplanacak olan Temsilciler Meclisinde sorunu görüşecek ve eylem biçimini belirleyeceğiz"

Açıklamalarında, sağlık personelinin haklarını aramasının "hastaları cezalandırmak" anlamına gelmediğini vurgulayan Atabek, "aksine ilaç ücretlerinin yüksek olduğu, hastaların mağdur durumunda bulunduğu bu koşullarda davamızda başarılı olursak hastaları mağdur etmeyeceğiz" dedi.

MALİYE BAKANI

Sayıştay'ın "vergilerin birleştirilmesi "kararı nedeniyle sağlık personelinin önceki gün direnişe geçmesi üzerine, Maliye Bakanı İsmet Sezgin, Sayıştay kararının aksi tezini savunduklarını, ancak yargı organınca alınan karara uymak zorunda olduklarını söyledi.

Türkiye ve Irak büyükelçilerini geri çekti

ANKARA (ANKA)

Türkiye ile Irak arasındaki ilişkilerin gerginleşmesi üzerine, Türkiye'nin Bağdat'taki büyükelçisi Sencer Asena Ankara'ya çağrılırken, Irak resmi makamları da Türkiye'deki büyükelçileri Taha Aziz Hasan'ın Irak hükümetince ülkesine geri çağrıldığını açıkladı.

Irak Büyükelçisi Taha Aziz Hasan'ın Irak'a geri çağrılması nedeniyle, büyükelçinin 7 Ağustos'da vereceği iftar yemeğinin iptal edildiği açıklandı. Irak büyükelçisi 7 Ağustos'ta vereceği akşam yemeğinde, Arap ülkeleri temsilcileri ile Türkiye Dışişleri ve hükümet yetkilileriyle biraraya gelecekti. Taha Aziz'in, Türkiye'deki gerginlik konusunda Bağdat'ta hükümete bilgi vereceği bildirildi. Bilindiği gibi MSP Genel Başkanı Erbakan şu sıralarda Irak'ta bulunuyor.

Bilindiği gibi, bir süre, Irak'ın kendi dyrusundaki birkaç Türk muhalifini idam ettiğini açıklaması üzerine ilişkilerdeki gerginlik büyük ölçüde artmıştı.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2260/237

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın İlanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük İlanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

TV'NİN YENİ REKORU

"Rio Grande"

Bu ay tam 28 film var

Bu ay içinde 20'si yabancı 8'i yerli olmak üzere tam 28 film gösterilecek TV'de. Böylelikle TV program üretmeme konusunda, değil kendi çapında, belki de dünya çapında bir rekor kırmakta.

Üstelikte çoğunluğu seyretmeye değmeyecek kadar kalitesiz olan bu filmlerin üçü, daha önce gösterilen tekrar filmler.

Evet toplam 28 filmin ancak sekizi izlenmeye değer nitelikte görülmekte. Bunlar şöyle sıralanabilir:

RİO GRANDE (5 Ağustos) Salı) Bir Kavuk Devrildi (9 Ağustos Cumartesi) Leydi "L" (12 Ağustos Salı) Monty'nin benzeri (19 Ağustos Salı) Çaykowski (22 Ağustos Cuma) Düğünler ve Çocuklar (23 Ağustos Cumartesi) Papatyalar (26 Ağustos Salı Kral Lear (29 Ağustos Cuma)

"Düğünler ve Çocuklar"

Ankara Radyosu'nda yönetime tepkiler büyüyor

● "Kadın Dünyası"nın yapımcılarından Filiz Ercan emekliliğine 4.5 ay kala istifa etmek zorunda kaldı.

Bugünlerde Ankara Radyosu'nda ilginç şeyler oluyor. Danışma kurullarında başlayarak Turan Dursun'un atılmasına kadar varan olaylar Rıfat Aras'ın görevine son verilmesi ardından da "Reorganizasyon Atamaları"nın birbirini izlemesinde Ankara Radyosu Müdürü Gökçen Solok başrolu oynuyor.

Beş yıldır "Kadın Dünyası"nın yapımcıları arasında yer alan kurum emektarlarından Filiz Ercan, Gökçen Solok'un ilk hedefledikleri arasında yer aldı. "Kadın Dünyası" programı eğrisiyle doğrusuyla belli bir gelişim çizgisi izleyerekdinleyicilerin beğenisini toplamıştı. İlk önce hiç bir gerekçe gösterilmeden program yasaklandı. Filiz Ercan da geçici görevle televizyonda çalışmaya başladı. Görev aldığı "Akşama Doğru" programı sona erince, Gökçen Solok zorlu bir çabanın sonucu radyodan uzaklaştırdığı Filiz Ercan'ı geri istedi. "Günün İçinden" ve "Gecenin İçinden" gibi içeriksiz, plansız programlarda görevlendirmek için. Filiz Ercan direndi. Ancak sonunda yapacak hiç birşey kalmayıncada emekliliğine 4.5 ay kala istifa etmek zorunda kaldı.

Ankara Radyosu'nda yönetime karşı tepkiler büyürken, Radyo Müdürü Gökçen Solok ile çalışmak istemediğini belirten Program Müdürü Haluk Kılçık, da görevinden istifa etti.

Öte yandan TRT çevrelerinde son istifalar radyo yönetiminin anti-demokratik uygulamalarına karşı gelişen bir tepki olarak değerlendiriliyor.

TRT-DER Merkez Yönetim Kurulu:

"TRT yönetimi yasa dışı işlevlerini meşrulaştırmaya çalışmaktadır"

● "TRT Yönetimi, yayın ve personel politikalarıyla ülke genelindeki faşist saldırıların tırmanmasına destek olmaktadır."

● "TRT'nin reorganizasyonundan amaç, yayının çağdaşlaştırılması değil, yönetimin işlemlerine yasal kılıf hazırlayarak 'Yasalara karşı hile' yönetimini zorlayarak yargı yollarını tıkamaktır."

TRT-DER Merkez Yönetim Kurulu TRT Yönetiminin gizlilik içinde sürdürdüğü "Reorganizasyon"la yasadışı işlevlerini meşrulaştırmak istediğini belirterek, "Reorganizasyondan amaç yayının çağdaşlaştırılması ve kurumunu işlerlik kazanması değil, yönetimin işlemlerine yasal kılıf hazırlayarak, "yasaya karşı hile" yönetimini zorlayarak yargı yollarını tıkamaktadır." dedi.

TRT yönetiminin yayın ve personel politikalarıyla, ülke genelindeki faşist saldırıların tırmanmasına destek olduğunu kaydeden TRT-DER Merkez Yönetim Kurulu yaptığı açıklamada özetle şu görüşleri savundu:

"TRT Kurumu'nun gerçekten çağdaş bir yenilenmeye gereksinmesi vardır. Ancak yürütülen" yeniden düzenleme", Kasaroğlu yönetiminin, kurtarmaya çalıştığı gibi TRT'yi siyasal iktidara, tekellere ve emperyalist kültüre olan bağımlılığını daha da pekiştirecek biçimde değil; bilimin gösterdiği doğrultuda, kurum çalışanlarının görüşlerinin etkin biçimde yansıdığı, emekçi halkımızla ve özerk demokrasi güçlerinin istemlerini de içerecek biçimde "Demokratik ve özerk TRT" ilkesine yönelik olmalıdır. Mevcut yönetimin bu istemler doğrultusunda bir "Reorganizasyon" yapmayacağı açıktır."

TV'nin "Böyük Türkiye'yi ispatlama çabaları

Yeni yönetim görevebaşladığından bu yana randa bir takım "Haber Program"ıar türedi. Zaman zaman yapıncısı bile gizlenen bu programlarda iktidarın bakış açısı benimsetilmeye çalışıldı. Güncel olayların perdelenmesi, yaşanan gerçeklerin şekilsizleştirilmesi ise bir ölçüde hayata geçirildi.

Haber programlarının değinmediği konu bırakılmadı. Türkiye'de hayatın kaçınılmaz bir parçası haline gelen, halkın insanca yaşama, ölmeme ve düşüncelerini özgürce söyleyebilme talepleri "Terör-anarşi" görünümü altında sunuldu. Ülke ekonomisinin karşı karşıya bulunduğu ekonomik sosyal sorunlar, neden-sonuç ilişkisi ters yüz edilerek, gerçekler gözlerden gizlenerek anlatıldı, emekçiler aleyhine sahte çözüm önerileri sunuldu.

Bu programları hazırlayanlar arasında en "yılmaz" yapımcı nitelliğini sanırız Olcay Göker kazandı. 3-4 haftadır süren "Yarım Yüzyıldan Çizgiler" adlı programda işlediği ana tema "Gelişen ve büyüyen Türkiye" idi. Gerek demiryolları, gerek uçak sanayii, gerek elektrik enerjisi üretimini konu alan bu gibi programların, izleyiciye kabul ettirmeye çalıştığı, varolan ekonomik düzenin refahı sağlayıcı, ideal düzen olduğudur.

Oysa Türkiye insanı sorunları bizzat yaşayandır. Gerçekleri o yalın değerlendirmesiyle, karmaşık yalanlar yumağının içinden en iyi seçendir. Ve dünyanın hiç bir yerinde görülmemiştir ki egemen sınıfların tekelindeki yayın organları bu tür "oyunlarla" halkın gözünü bağlamayı başarsınlar! Türkiye'de de başaramayacaklar!..

Kasaroğlu, emekçilere yöneltiği baskılar uğruna ikili anlaşmaları da çiğniyor

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ile Federal Almanya'nın WDR (West Deutsche Rundfunk) Radyosu arasında Kasım 1979'da varılan bir anlaşma uyarınca, adı geçen radyo, Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda görevli bir muhabir, bir prodüktör ve bir spikere dörder hafta süreyle staj olanağı sağlayacağını bildiriyor.

Bunun üzerine TRT Yurtdışı Yayınlar Dairesi Başkanlığı'nca seçilen üç görevli, muhabir Mehmet Bayrak, spiker Canan Oğuz ve prodüktör Mina Tansel, Ankara'da Alman Kültür Merkezi'nde çalışma saatleri dışında üç ay süreyle Almanca dil kursuna tabi tutuluyorlar ve kurs ücretleri de Alman Hükümeti'nce karşılanıyor.

Sözkonusu personel, kursu başarıyla tamamlıyor ve durum WDR Radyosu'na bildiriliyor. WDR Radyosu"da üç görevliyi Haziran 1980'den başlayarak birer aylık staj için davet ediyor. Yemek ve geceleme giderlerini karşılamayı da taahhüt ediyor.

TRT'ye kalan, sözkonusu personelin yol giderlerinin karşılanması ve birer ay süreyle izinli sayılmaları.

Ne var ki TRT yönetimi, WDR yönetiminin defalarca çağrısını tekrarlamasına rağmen sözkonusu kişileri göndermemekte direniyor. Üstelik hiç bir gerekçe göstermeden.

Kasaroğlu yönetimi, daha kurs aşamasında Hergün Gazetesinde çıkan yalan-yanlış biraz da tehditkar haberlerden mi çekiniyor, ya da bunların hiç biri değil de Yurtdışı Yayınlar Daire Başkanı Cafer Demirel'ın söylediği gibi, Doğan Kasaroğlu Mehmet Bayrak'ın "aşırı solculuğu" yüzünden mi bu anlaşmayı baltalıyor.

İşin ilginç yanı, Kasaroğlu yönetimi daha önce yapılmış bir anlaşmaya dayanılarak bütün masrafları Alman Hükümeti'nce karşılanacak üç kişiyi Almanya'ya göndermezken, CGP'li Ali İhsan Göğüş'ün kızı, 12 Mart dönemi bakanlarından Müslih Fer'in gelini Zeynep Fer'i bütün masraflarını karşılayarak Viyana'ya DX Toplantısına göndermekte hiç bir sakınca görmüyor. Üstelik bu kişiyi göndermek için hangi yola başvuruluyor, biliyor musunuz? Türkiye'nin Sesi Radyosu'nda Fransızca Masa Şefi Yardımcısı olan bu kişi normal göreviyle gönderilemeyeceği için "Muhabir olarak gösteriliyor ve o sıfatla gönderiliyor.

Demokrat Çocuk

OKYANUSUN ÖYKÜSÜ

Küçücük bir su sızıntısıydı bir dağın tepesinda
Kendi gibi ufak bir yol buldu
Bıkmadan, usanmadan
Aktı... aktı...
Yolunda kendi gibi küçük sularla birleşti.
Yollarında
Aktılar... aktılar...
Bazen kayaları deldiler, bazen
kumları taşıdılar ama;
YILMADILAR.
Yaz geldi, buharlaştı suları
Azaldılar.
Kış geldi, yataklarına sığmadılar
Taştılar.
Küçücük bir dere oldular
sonra bir çay.
Geçtikleri köylerde sevgiyle
karşılandılar.
Sularını hayvanlarına içirdi köylüler.
Kanallar kazıp bahçelerini suladılar.
Kadınlar çamaşırlarını, çocuklar yazın
kendilerini yıkadılar.
Faydalı olmanın gururunu duyarak,
Bir parçalarını orda bırakıp gönüllerinin
yollarına devam ettiler.
Sonra küçük bir ırmakçık
Daha sonra bir nehir oldular
Aktılar... aktılar...
Bir denize ulaştılar.
Büyük bir mutluluk içinde diğer
arkadaşlarıyla kucaklaştılar
Fakat amaçları daha büyüktü.
Onu da başardılar.
Okyanusa ulaştılar.
Hepsi sevinçliydi.
Küçük bir sızıntının başaramayacağı şeyi
birleşerek başarmışlardı.
Hepsi birdi: OKYANUSTA.

HAFTADAN SEÇMELER

PAZARTESİ

19.00 Heidi
Bu günden itibaren, Heidi her gün yayına giriyor. Hatırlanacağı üzere bu çizgi dizi daha önce de televizyonda yer almıştı.

20.05 Santrotor
Yeni bir dizi başlıyor. Birinci bölümde, eski bir futbolcu olan Dyker şimdi işsizdir ve oğlu Ben'le birlikte futbol çalışmaları yapan bir grubun yakınında kamp kurarlar. Dyker bir kulüpte barmenlik yapmaya başlar ve oğlunun futbolla ilgilenmesini istemez. Oysa Ben çalışmaları gizlice izlemektedir.

SALI

19.05 Heidi

20.05 İslam Ülkeleri
Programda islam ülkelerinden Nijerya ve Malezya'yı tanıtan belgesel bir film sunulacak.

21.25 Gecemiz

22.40 Televizyonda Sinema "RİO GRANDE"
Rio Grande tüm askerlerin korkulu rüyasıdır. Buna neden Komutan Yorke'un disiplinli davranışları ve Aphacilerin sık sık saldırmasıdır.

ÇARŞAMBA

19.00 Heidi

20.05 Serüven Peşinde
Programda, paraşüt modelleri çizen ve çizdiği kodelleri geliştiren, geliştirdiği paraşütleri önce kendisi deneyen Peter Shermen'in çalışmaları ve paraşütçülük sporunun ilginç yönleri anlatılacak.

21.30 Gecemiz

PERŞEMBE

19.00 Heidi

20.00 Holmes ve Yoyo
Sürekli filmin "Köpek Gider Ben Giderim" adlı bölümünde bir bakkal dükkanının soyulacağını haber alan Holmes ve Yoyo, arabada beklemektedirler. Bu sırada bir kadının çığlıklarını duyarlar. Kadın çantası çalındığı için yardım istemektedir. Kadın, çantasının bir köpek tarafından çalındığını söyler. Holmes ve Yoyo köpeğin peşine düşerler.

CUMA

19.00 Heidi

20.00 İslam Ülkeleri

21.20 Gecemiz

22.35 Tıp Dosyası

CUMARTESİ

17.05 Heidi

17.55 Televizyonda Sinema "GÖKLERDE CİNAYET"
Newyork'tan Londra'ya hareket eden 502 sefer sayılı jumbo jet uçağında Newyork hava alanı yetkililerini bir cinayet işleneceği ihbarı yapılır. İhbar üzerine memur Mayerson tüm yolcuların durumunu tetkik ederken yolculardan biri kalp krizi geçirir. Daha sonra da hostes Vera'nın öldürülmesi ile olaylar gelişir. "Göklerde Cinayet" uçak maceralarının anlatıldığı, iyi iş yapan piyasa filmlerinden biri.

21.25 Eğlence

22.30 Televizyonda Sinema "YUNUS EMRE-2"

PAZAR

10.00 Afacanlar
Dizinin "Sparky Tatilde" adlı bölümünde Küçük Sparky, yaramazlıkları yüzünden tatile gönderilir, fakat köpeğini de götürmek ister. Ailesi izinvermez Ama o bir yolunu bulup götürür.

10.25 Pazar Sineması "VADİDEKİ FIRTINA"

Radyo TV program haber

21.15 Gecemiz

"Ramazan Geldi Hoş Geldi" adlı programda Hümeyra: "Sen ve ben", Güneri Tecer: "Ey ipek kanatlı seher rüzgarı, yine hazan mevsimi geldi", Güzin Özipek: "Cici Beyim" (kanto) adlı şarkıları okuyacaklar. Nedret Güvenç kantocuları anlatacak. Haldun Taner geçmiş ve günümüzün temaşa sanatları üzerine konuşacak. Ajda Pekkan ve Nükhet Duru'nun birer şarkısından pasajlar yer alacak. Yılmaz Gruda'nın mendilini kullanmasına ilişkin bir pasaja yer verilecek. "Cengiler"i anlatan bir orta oyunu filminden küçük bir bölüm yer alacak. Bale ve kukla gösterilerinden sonra "Günümüz ailesinin yaşamından bir kesit", eski operetler üzerine bir açık oturum, "Sersem kocanın kurnaz karısı" adlı oyunun final tiradı gösterilecek. Programın son bölümünde, Mustafa Sagyaşar: "Göze mi geldim - karam", Ajda Pekkan, "Haykıracak nefesim kalmasa bile - Bambaşka biri - Tut kalbini - Hepsi boş hayatta" adlı parçaları okuyacaklar.

10.25 "Banning"

Yapım yılı: 1967
Yönetmen: Ron Vinston
Oyuncular: Robert Vagner, Anjanette Comer, Jill St. John, Guy Stocvell, James Farentino

Los Angeles'te lüks bir golf kulübüne yeni bir müdür alınır. Kulübün en büyük özelliği devamlı golf turnuvaları düzenlenmesidir. Fakat bunlar anlaşmalı yapılmakta, ödül paylaşılmaktadır. Vagner ve St. John filmde oldukça başarılılar. İzlenebilir.

Dallas 22.30

Sürekli filmin "Ölüm Korkusu" adlı bölümünde fidye karşılığı adam kaçırarak para sızdıran üç kişilik bir çete J.R. yerine yanlışlıkla Bobby'yi kaçırır. Aracı olarak da Cliff Barns'ı kullanırlar. Ewing ailesinin buna karşı çıkmasına rağmen Cliff kardeşinin hatırı için bu işi sonuçlandırır.

Radyodan Seçmeler

TRT I

06.40 Günaydın 09.05 Tatil Sabahı 11.05 Radyo Tiyatrosu (Afet Ilgaz'ın yazıp radyoya uyguladığı "Bedriye" adlı oyun yayınlanıyor) 12.07 Ayın ardından 15.45 Bağlama takımı 16.05 Enstrümantal Hafif Müzik 16.30 Yurttan Sesler Kadınlar Topluluğu 21.05 Dinleyici İstekleri 22.30 Sizin Seçtikleriniz 23.15 Stüdyo kayıtlarından

TRT II

07.05 Solistlerden seçmeler 08.00 Gün Başlıyor 09.20 Bir Dilden Bir Telden 09.40 Sevgi Üstüne 10.00 Çocuğun Dünyası 11.30 Çağdaş Türk Sanat Müziği 12.15 Gençlikle gelen 14.00 Öykülerin Dili 14.30 Türküler 14.45 Şarkılar 15.00 Her Telden 16.00 Türk Sanat Müziği 17.15 Geçmişten Günümüze Senfonik Müzik 19.00 Solistlerden birer şarkı 19.30 Türk Halk Müziği Toplu Programı

TRT III

08.00 Sabah Konseri 10.00 Unutulmayan Melodiler 11.00 Müzik Magazin 12.30 Ünlü Yorumcular 13.00 Sizin Seçtikleriniz 14.45 Sizlerle 45 Dakika 15.30 Pazardan Pazara 18.00 Dünya Radyolarından Müzik Festivallerinden 20.30 Plak Albümlerinden 22.09 Stüdyo FM 24.00 Samanyolu.

TV'de BUGÜN

10.00	AFACANLAR
10.25	PAZAR SİNEMASI
11.55	KAPANIŞ
15.50	OLİMPİYAT OYUNLARI
16.50	HABERLER
17.00	OLİMPİYAT OYUNLARI
19.00	TAŞ DEVRİ
19.30	İFTARA DOĞRU
20..15	SAZ ESERLERİ
20.30	HABERLER
21.15	GECEMİZ
22.30	DALLAS
23.10	HABERLER